

انجیلا لوقا

۱

١ تئوفیلوس، آز بَنی، بَر خاطره هِنده گو گَلکا دَسْتبه نُويسانَدِنا چِروکا وان شُله گو ناو مَدا هاتَن قَومین گِرَن، ٢ دوز هَ بینا وان گو اُولیدا بَ چاوه خو دیتن و خِذمتکاره کلاما خدا بون، سِپاردِن مَ، ٣ مَن ژِی گو هَ اُولیدا گَلک باش دوو همو دِشدی دا بوم، مَصَلَحَت و سا دیت گو وان شُلا، دوویگرا بَ و بِنوِیسِم، ٤ گو اون ژه راستیا اُو دِشده فِر بونی، مطمئن بِن.

پَش گَتنا ژه دایِیگ بویِنا یحیایه گو غُسلا تعمیده دِدا

٥ له زَمانه هیرودیس، پاشایه یهودیه، کاهینگ ژه کاهینا گو شُلا وان خِذمت گِرَن بَ مَعبدا خاده بو دِژیا و ناوه وی زکریا بو. اُو ژه کاهینه دَسْتگا آبِیایه بو. زکریا ژَنگ هَبو گو ناوه وی اِلِیزابِت بو و ژه نَسلا هارونه کاهین بو. ٦ هر دوگ نَظرا خدادا مَرُوه صالح بون و گورِیگی تواوی امر و قَرَضه خاده به گِماسی دِژیان. ٧ بله اَوان چه زارو چَنبون، چون گو اِلِیزابِت بچوگا نَدبو و هر دوگ تَمَنه خودا مَزن بون.

٨ جازگه گو دُرا خِذمت گِرنا دَسْتگا زکریا بو و اَوی له حُضورا خدا کِهانت دِگِر، ٩ ژه بَر رَسما خِذمتا کاهینا، پَشگ بَ ناوه زکریا دَرکوت گو بَچیت ناو مَعبدا خاده و بُخوره بَشوتینیت. ١٠ له دَما شَوتاندِنا بُخوره، تواوی جَماعَتا مِرُوا دَرَو دعا دِگِرَن ١١ و وِدره میلیاکتگه خاده خو نیشا زکریا دا. میلیاکت اَلیه راستی جیه شَوتاندِنا بُخوره راوستا بو. ١٢ وقته گو زکریا اُو میلیاکت دیت، پَرِش بو و گَلک تَرسیا. ١٣ بله میلیاکتی گَت وی: «زکریا، نَترَس! چون گو دعا یا ت قَبول بوی و ژِنا ت اِلِیزابِت گورگه بَ ت دیه بینیت دُنیایه گو تیه ناوه وی دانه یحیا. ١٤ تیه شاد بی و گِیف خوشیه بَگی و گَلک مِرُو ژِی ژه دایِیگ بویِنا وی دیه شاد بِن، ١٥ چون گو اُو نَظرا خاده دا دیه مِرُوگه مَزن بیت. یحیا نابی چه جارا دَوُه خو

بَدَتِ شَرَابِ آن عَرَقَه. اَوْ هَ نَاوِ رِگَه دایِگِ خُودَا، تِزِی ژَه رِحا مُقدِسا خُدا دِیَه بَیْت،^{۱۶} و گَلِکِ مِزُوا ژَه بَنی اسرَائیلَه بُ آلیَه خَاده، خُدا یِه وان دِیَه بِزُورِینِیت. ^{۱۷} یَحیا لَه رِج و قُدْرَتَا الِیاس پِیغَمْبَرِدا، پِش خَاده دا دِیَه بِت گو دِلَه باوان نِیزوکی دِلَه زاروگان بَگت و مِزُوَه سَرِکِش فِر گت گو بِزُورِینِ سَرِ رِیا صَالِحَا، گو قَوْمِگَه حَاضِر بُو یِی بُ خَاده دَا مِزِرنِیت. ^{۱۸} زکریا ژَه مِلیاگتِ پِیسار گِر: «أَز وِینِ چَاون بِزَانِم؟ چُون گو آز مِزُوگَه پِیرِم و ژِنَا مَن زِی تَمَنَه خُودَا مِزِن. ^{۱۹} مِلیاگتِ جِیوَابَا وی دا: «أَز جِبْرَائِیلِم گو حُضُورَا خُودَا دِراوَسْتِم. نَه آز هَاتِم رِگِرِن گو گَل تَ قِسَن گَم و وی خَبَرَا خُوش بَدَم ت. ^{۲۰} نَه، تِیَه لالِ بِی و حَتَا رُزَا قَوْمِینَا وان دِشْدَان، تِ نَشَه قِسَن گِی، چُون تَ قِسَه مَن گو وَقْتَه خُودَا دِیَه بَقُومِین، باوار نِگِر.»

^{۲۱} وه ناوه دا، جَمَاعَتِ هُوِیا زکریا بون و ژَه گَلِکِ مایِینَا وی نَاو مَعْبَدَه مَابُونِ حَیر. ^{۲۲} وَقْتَه زکریا هَاتِ دَرُو، نَدِگاری گَلِ جَمَاعَتَه قِسَن گت. بَهَنده تِگَهشْتِنِ نَاو مَعْبَدَه دِشْدَگِ هَاتِی بَرِ چَاوه وی، چُون گو تِنَه اِیْشَارِ دِگِر و نَدِگاری قِسَن گت. ^{۲۳} زکریا وَقْتَه دُرا حِذْمَتَا وی تَوَاو بُو، زُورِی مالا خُو. ^{۲۴} پاشه مَدْتِگَه، ژِنَا وی اِلِیزَابِتِ پِگِرَان بُو و پَنجِ هُوِیا خُو نِیْشا خَلْقَه نَدَا. ^{۲۵} اِلِیزَابِتِ دِگت: «خَاده بُ مَن اَوْ شَلِ گِرِی. وان رُزَانِ نَظَرَا وی سَرِ مَن و اَوْ دِشْدَا گو لاره خَلْقَه باعِیْثَه عِیْبَا مَن بُو، رَاگِرِی.»

پِش گُتْنَا ژَه دایِگِ بُو یِینَا عِسی

^{۲۶} لَه هُوِیا شَشِی پِگِرَان بونا اِلِیزَابِتِ، جِبْرَائِیلَه مِلیاگتِ ژَه آلیَه خُدا بُ شَهْرِگَه لَه حَرِیْمَا جَلِیلَه هَاتِ رِگِرِن گو نَاوه وی نَاصِرَه بُو، ^{۲۷} گو بَچِیتِ لاره گِجِگَگَه بَاکِرِ گو نَاوه وی مَرِیم بُو. مَرِیم نِیْشَانِگِرِیَه مِزُوگَه بُو گو نَاوه وی یُوسُف بُو. یُوسُف ژَه مَالْبَاتَا دَاوُودِ پَاشَا بُو. ^{۲۸} مِلیاگتِ چُو لاره وی و گت: «سِلاو سَر ت، اِی اَوْ کَسَه گو خُدا نَظَرَا خُو لَه گِرِی. خَاده گَلِ تِی.» ^{۲۹} بلَه مَرِیم بِ بَهِیْسْتِنَا قِسَه وی گَلِکِ پَرِش بُو و گَلِ خُو بَاشِ فِکِرِ گِرِ گو اَوْ چُجُورِ سِلاو. ^{۳۰} بلَه مِلیاگتِ گتِ وی: «مَرِیم، نِتْرَسَ! لُطْفَا خُدا تَ هَاتِی گِرِن. ^{۳۱} نَه تِیَه پِگِرَان بِی، گُورِگَه تِیَه بِنِی دُنْیَا یِه و تِیَه نَاوه وی دَانَه عِسی. ^{۳۲} اَوْ دِیَه بَیْتِ مِزُوگَه مِزِن و گُورَه خُدا یِه مَتَعَالِ دِیَه بَتِ گَاز گِرِن. خَاده خُدا تَخْتَه پَادِشَاهِیَا جَدَه وی دَاوُودِ دِیَه بَدْتَه. ^{۳۳} اَوْ حَتَا اَبَدَه سَرِ مَالْبَاتَا یَعْقُوبِ بَابَه بَنی اسرَائِیلَه دِیَه سَلْطَنْتَه بَگت و پَادِشَاهِیَا وی چَه جَارَا خُلَاصِ نَابِیت.» ^{۳۴} مَرِیم ژَه مِلیاگتِ پِیسار گِر: «چَاون اَوْ دِشْدَا

دیه ببت؟ چون گو آز باکرَم. «^{۳۵} میلیاگتی جیواب دا وی: «رحا مُقدسا خدا دیه بت سرت و قُدرتا خدایه متعال سرت دیه ببت سیبر. بَهنده، او بچوگا گو قِرار بت دُنیايه مُقدس و گوره خدا دیه بت گاز گِرِن. ^{۳۶} نَه اِلِیزابت زی گو قومه تی، تَمنه پیریه دا پِگِران و گورگه دیه ببت. آوه گو دِرِن زارویا نایبت، شش هوی گو پِگِران. ^{۳۷} چون گو چه شل نیئ گو خدا نگاربت بگت!»^{۳۸} مریم گت: «آز خُداما خاده م. او دِشدا گوت راستا مِدا گت، بُ مین بقومیت.» پاشه میلیاگت ژه لاره وی چو.

مریم چو ب دیتنا اِلِیزابت

^{۳۹} وان رُزادا، مریم رابو و ب لزه چو ب شَهَرگه ناو چییایه خریما یهودیه، ^{۴۰} و چو ناو مالا زکریا و سِلاو اِلِیزابتی گِر. ^{۴۱} وقته اِلِیزابتی سِلاوا مریمه بیهیست، بچوگه ناو زگه ویدا خو هَلاوت و اِلِیزابت ژه رَحا مُقدسا خدا تِژی بو، ^{۴۲} ب دنگا پلند گت: «بت ناو ژنان دا مبارکی و بچوگا ناو زگه ت مبارک! ^{۴۳} آز که بم گو دایبگا خادیه مین بت لاره مین؟ ^{۴۴} بَرخوده، وقته دنگا سِلاوا ت گَهشت گوهه مین، بچوگ ژه کیفادا ناو زگه مِدا خو هَلاوت. ^{۴۵} حَنبِگه حاله وه ژنگه گو باوار گِر، او دِشدا گو ژه آلیه خاده بُ وی هاتبو گتن، دیه بقومیت.»

حمد و ثنا یا مریم بُ خاده

^{۴۶} مریم گت:

«جانه مین ستایشا خاده دِگت

^{۴۷} و رَحا مین بَر خاطره خدا گو نجاتگره مین، کیف خوشیه دِگت،

^{۴۸} چون گو سر رَبن بونا خُداما خو نَظَر گِرِی.

وین وِدا تر، آزه توای نَسلا دا مبارک بم گاز گِرِن،

^{۴۹} چون گو او خدایه قادر شله مَزِن بُ مین گِرِی،

و ناوه وی مُقدس.

^{۵۰} رَحمتا وی، نَسَل ب نَسَل،

بُ وان گو ژه وی دِترِسن.

^{۵۱} آوی ب دَسْتِه خو قاوِتا خو نیشان دای،

آونه گو ناو فِکره دله خودا خو مَزِن دِبین، پَلائی گِرِی؛

^{۵۲} آوی خُدان رُر ژه تَخِت وان اینان خاره

و رَبن سَرِپلند گِرِن؛

^{۵۳} آوی پرسی ب دِشده قَنج تِر گِرَن
 بله دَوَلَمند دَسْت بَطال ره اِخسَتَن.
^{۵۴} آوی رَحمتا خو اینای بَیراخو،
 و آریکاریا خِذَمَتکاره خو بنی اسرائیل گِری،
^{۵۵} هَ وِسا گو بُ اجداده مَ، ابراهیم و نَسلا وی
 قَوْل دا بو گو حتا اَبده وه شُله بَگت. «
^{۵۶} مریم نِیزوکی سه هَویا ما لاره اِلِزابِت و پاشه زُوری مالا خو.

ژه دایِیگ بویِنا یحیایه گو عَسلا تعمیده دِدا

^{۵۷} وقته دَما زایینا اِلِزابِت گَهشت، گورگ اینا دُنیایه. ^{۵۸} جینارا و خِزما وقته
 بهیستِن گو خاده رَحمتگه مَزَن وی گِری، گل ویدا کیف خوشی گِرِن.
^{۵۹} له رُژا هَشته، توای جینار و خِزَم بُ سُنْت گِرِنا بچوگی هاتن و دِخاسْتِن
 ناوه بابِه وی زکریا، دَانِن سَر وی. ^{۶۰} بله دایِیگا بچوگه گُت: «نه! ناوه وی دِبی
 یحیا بیت.» ^{۶۱} آوان گُت: «ناو خِزَمه تدا چه گسه او ناو چِنبوی.» ^{۶۲} ایجا ب
 ایشارا، ژه بابِه بچوگه پیسیار گِرِن گو هَز دِگت ناوه گوره وی چه بیت. ^{۶۳} زکریا
 تَخْتِگک بُ نویساندِنه خاست و سَر وه نویسی: «ناوه وی یحیای!» همو مان
 خیر. ^{۶۴} هَ وه دَمه، آزمانه وی گو هاتِبو گِرِدان، وِبو و زکریا دَوُه خو وِگَر و دَسْتبِه
 قِسدانه گِر و سِتایشا خدا گِر. ^{۶۵} تِرس گت ناو دله توای جینارا و له همو جیه
 چییایه خَرِیما یهودیه باسه توای وان دِشْدان دِهات گِرِن. ^{۶۶} هَچی گسه گو او
 قِسن دِبیهِست، دله خودا فِکِر دِگِر گو: «او بچوگ دیه بَبیت چَجورَ مِرُوگ؟»
 چون گو دَسْتِه خاده گل وی بو.

نَبوتَا زکریا

^{۶۷} بابِه وی زکریا، ژه رِحا مُقدسا خدا تژی بو و وِسا نَبوت گِر:
^{۶۸} «حمد و ثنا بیت بُ خاده، خدایه بنی اسرائیلَه،
 چون گو هاتی آریکاریا قومه خو و او آزاد گِرِن.
^{۶۹} آوی بُ مَ شاخگه نجاته
 له مالباتا خِذَمَتکاره خو داوود، حاضر گِری،
^{۷۰} هَ وِسا گو زَمانه بَرَو
 ب آزمانه پیغَمبَرِت مُقدَسَ خو گُته بو گو
^{۷۱} دیه مَ ژه دَسْتِه دُژمنا

و تِوای مِزوه گو ژه مَ نَفَرَتِ هَنَ، نجاتِ بَدَتِ،
 ۷۲ گو آو رَحْمَتَا قَوْلِ دِایِ بُ اَجْدَادِه مَ، بِنِیْتِ جِ
 و عَهْدَا مُقَدَسَا خُو بِنِیْتِ بِیرَاخُو؛
 ۷۳ هَمَن آو سوند گو
 بُ جَدَه مَ اِبْرَاهِیْمِ خَار
 ۷۴ گو مَ ژه دَسْتِه دُزْمِنِتِ مَ خَلَاصِ گَتِ
 و آریکاریا مَ بِگَتِ گو آم به تِرسِ وی عِبَادَتِ گَن،
 ۷۵ له ناو مُقَدَسِ بُونِه و صَالِحِ بُونِه،
 حُضُورَا وِیْدَا له تِوایِ عَمْرِه خُو.
 ۷۶ و تِ، آی گُورِه مَن، پِیْعَمْبَرِه خُدایِه مَتَعَالِ تِیِه پِی گَزِ گِرِن؛
 چُون گو پَشِیَا خَادِه تِیِه رِه پِچِی گُورِیِه وی حَاضِرِ گِی،
 ۷۷ و وه زَانَایِیِه بَدِی قُومِه وی
 گو پِ بَخْشِیْنَا گَنْهَتِ وَا نَ، آو نَجَاتِه پِیْدَا دِگَن.
 ۷۸ چُون گو ژه رَحْمَتِ وِ دِلْسُزِیَا خُدایِه مَی،
 گو رُونَاهِیَا رُزُّ دَرگُوتَنِه ژِه عَرِشِه اَسْمَانَا دِیِه بِتِ سَرِ مَ.
 ۷۹ گو نُورَا خُو بَدَتِ وَا نَ گَسِه گو ناو تَارِیْتِیِه وِ بِنِ سِیْرَا مِرِنِه دَانِ،
 و پِنگامِه مَ بُ ناو رِیَا اَشْتِی وِ سِلَامَتِیِه هِدَایْتِ گَتِ.»
 ۸۰ آو بِچُوگِ مَرَنِ دِیْبُو وِ له رِجِ دَا قَاوَتِ دِیْبُو وِ حَتَا رُزَا حُضُورَا وی ناو قُومِه بِنِ
 اسْرَائِیْلِه، چُلِه دَا دِیْمَا.

ژه دایبگ بوینا عیسی مسیح

۱ له وَا نَ رُزَا، آگُوسْتُوسِ قِیْصَرِه رُومِه، دِستُورگِ دَا گو تِوایِ خَلْقِه وِلَاتِه گو
 بِنِ دَسْتِه حُکُومَتَا رُومِه دَا بُونِ بِنِ هَژْمَارْتِنِ. ۲ آو یِکْمِیْنِ هَژْمَارْتِنِ بُو گو وَقْتِه
 کُورِیْنِیُوسِ وَا لِیْه سُورِیْه بُو، قُومِی. ۳ بَهْنَدِه، هَر گَسْگِ دِچُو شَهْرِه خُو گو ناوِه
 وی بِتِ نِوِیْسِیْنِ. ۴ یُوسُفِ رِی ژِه شَهْرِه نَاصِرِه له حَرِیْمَا جَلِیْلِه چُو بُ بَیْتِ لِحْمِه
 له حَرِیْمَا یَهُودِیْه گو شَهْرِه دَاوُودِ پَاشَا بُو، چُون گو ژِه مَالْبَاتِ وِ نَسْلَا دَاوُودِ بُو.
 ۵ آو چُو وَدْرِه گو گل نِیْشَانِگَرِیْه خُو مَرِیْمِ گو پِگِرَانِ بُو، ناوِه خُو بِنِوِیْسِیْنِ. ۶ وَقْتِه
 گو وَدْرِه بُونِ، دَمَا زَایِیْنَا مَرِیْمِ گَهْشَتِ. ۷ آو یِکْمِیْنِ بِچُوگَا خُو گو گُورِ بُو اِیْنَا
 دُنْیَایِیِه. آو ناو بِچُلْگَلْگِه بِچَانْدِ وِ گِیْگِه دَا رَازَانْدِ، چُون گو مُسَا فِرْخَانِه دَا چِه جِی بُ

وان چنبو.

چيروکا شوانا و ميلياکتا

^۸ وه مَنظقه دا، هِنْد شوان هَبون گو ناو چُلَه دا دِمان و شَوَه ژَه هِشما خو شار دِبون. ^۹ نِشگادا ميلياکتگ ژَه آليه خاده خو نِشا وان دا و شُکوه و جلالا خاده دُر تا دُر اوان روناھي گِر. شوان گلک ترسيان، ^{۱۰} بله ميلياکتی گت وان: «نَتِرسِن، چون گو نَه مِین خَبَرگه خوش بُ وَ هَي، خَبَرگه گلک خوش بُ تواوی قومه دُنيايه: ^{۱۱} چون گو ابرو ناو شَهْره داوود، نجاتگَرک بُ وَ هات دُنيايه. او مسيخ، خاده ي. ^{۱۲} نِشان بُ وَ اَوِي گو اونه بچوگگه ناو بچلگه بچاپي و گيگه دا رازاپي پيدا گن.» ^{۱۳} نِشگادا دَسْتگگه مَرَن ژَه لَشگِرَت اَسْماني پيدا بون و گل وي ميلياکتی ستايشا خدا دِگِرَن و دِگَتَن:

^{۱۴} «شُکوه و جلال بُ خدا ناو عَرشه اَسْمانا،

و آشتی و سِلامتی بُ وان مِرُوَه سَر رويه عَردي گو خدا ژَه وان راضي.» ^{۱۵} و وقته ميلياکت ژَه لاره وان چُن بُ اَسْماني، شوانا گَتَن يگودو: «وَرِن اَم بچَن بُ بيت لِحْمه و او دِشدا گو قَوْمِي و خاده مَ داي هَساندين، بيبِن.» ^{۱۶} بَهْنده ب لَزَه چُن و مريم و يوسف و او بچوگا ساواي رازاپي گيه دا پيدا گِرَن. ^{۱۷} وقته بچوگا ساوا ديتن، او قِسا گو راستا ويدا بُ وان هاتِبو گَتَن، ناو خلقه دا گِرَن دَنگ. ^{۱۸} هِچي گسه قِسه شوانا دِبيهيست، دِما خير. ^{۱۹} بله مريم، او دِشَدَن هَمو بيراخو حُدان دِگِرَن و دله خودا راستا واندا فِکِر دِگِر. ^{۲۰} پاشه شوان رُورين، وه حاليدا گو مدحا خدا دِگَتَن و ستايشا وي دِگِرَن، بَر خاطره هَمو دِشده گو ديته بون و بيهيسته بون، هَ وِسا گو بُ وان هاتِبو گَتَن.

^{۲۱} له رُژا هَشته، وقته او بچوگ هات سُنْت گِرَن، ناوه وي دانان عيسي. هَمَن او ناو گو ميلياکتی، پِش جی گِرَتنا وي ناو زِگه مريم، سَر وي دانا بو.

^{۲۲} وقته گو دِما طهارتا وان گورِيگي شَرِيعتا موسي پِغْمَبَر گَهْشْت، يوسف و مريم، عيسي بِرَن اورشليمه گو اوي وَقْفه خاده گن، ^{۲۳} هَ وِسا گو توراتا خاده دا هاتِي نوبيساندين: «يکمين بچوگا نَر گو بَت دُنيايه، چه بچوگا انسان چه بچوگا حيوان، دِبي وَقْفه خاده بيت.» ^{۲۴} و هَمَزِي قُرْبانيه پَشکِش گن، وگو او دِشدا گو توراتا خاده دا هاتِي نوبيساندين، اَنِي «جُتگه قمرِيا اَن دو جوجگه گتره.»

^{۲۵} له وه زَماني، مِرُوگه صالِح و ديندار اورشليمه دا دِژيا، گو ناوه وي شَمعون بو و چاورِيا سعادتا بني اسراييله بو. رِحا مُقدسا خدا سَر شَمعون بو. ^{۲۶} رِحا

مُقدسا خدا بُ وی آشگرا گِره بو گو حَتا مسیحه خاده نَبینیت، نامِريت. ^{۲۷} ایجا شَمعون ب هدايتا رِحا خدا چو ناو معبده و وقته دایيگ و بابہ عیسی، او بچوگا ساوا اینان گو رَسما شَریعته بُ وی بینن جی، ^{۲۸} شَمعونی بچوگ دا بَر سینگه خو و وه حالیدا گو ستایشا خدا دِگِر گت:

^{۲۹} «آی خاده، نَه گورِیگی عَهدا خو،

تیه ایجازا خِذمتکاره خو بَدی گو رِخت چاوه خو دانِت سَریگ و بچیت.

^{۳۰} چون گو چاوه مین نجاتا ت دیتی،

^{۳۱} نجاتگ گو پش چاوه همو مِلتا ت حاضِر گِری،

^{۳۲} نورگ بُ آشگرا گِرنا راستیه بُ قومه دیتِر

و بُ سَریلندیا قومه ت بنی اسرائیله.»

^{۳۳} باب و دایيگه عیسی ژه قسه گو راستا ویدا هاتن گتن، صِفَت گِرتی ببون.

^{۳۴} پاشه شَمعونی بَرکت دا وان و گت مریما دایيگا وی: «قِرار بوی گو او بچوگ

باعیثه گتن و رابونا گلکا ناو قومه بنی اسرائیله دا ببیت و او دیه نیشانگ بیت گو

رویه واندا دیه بَسگینیت، ^{۳۵} و وساء، فِکره دله گلکا دیه آشگرا بیت. شَمشیرگ

ژی دیه بچیت ناو قَلبِه ت.»

^{۳۶} ژه ودره پیغمبرگ دِزیا، گو ناوه وی حَنّا بو. او کِجا فَنوئیل ژه عَشیرتا آشیری

بو. حَنّا تَمَنه خودا مَزَن بو. پاشه هَفَت سالا ژن و مِراتیه، مِره خو ژه دَسْت

دابو. ^{۳۷} و حَتا هَشته و چار سالیه بوژن مابو. او چه جارا معبده دا نَدچو دَرَو،

بَلگو سَو و رُژ، ب رُژی گِرتن و دعا گِرنه عِبادت دِگِر. ^{۳۸} حَنّا ژی هَه وه دَمه هات

پش و شُکرا خدا گِر و گل تواوی مِروه گو چاوریا خَلاصیا اورشلیمه بون، راستا

عیسی دا قِس گِر.

^{۳۹} وقته یوسف و مریم همو رَسمه شَریعتا خاده تمام اینان جی، زُورین بُ

شَهَره خو ناصِرِه، حَریما جلیله دا. ^{۴۰} ایجا، او بچوگ مَزَن و قاوت دِبو. او تِزی

ژه حکمت بو و نَظرا خدا سَر وی بو.

عیسایه جیوان ناو مَعبدا خاده

^{۴۱} دایيگ و بابہ عیسی همو ساله بُ عَیدا پَسخ دِچَن اورشلیمه. ^{۴۲} وقته

عیسی دانزده سالی بو، گورِیگی رَسما عَیده چُن اورشلیمه. ^{۴۳} پاشه خُلاص بونا

عَیده، وقته زُورینه عیسایه جیوان ما اورشلیمه دا. بله دایيگ و بابہ وی او

دِشَد نِذزانی، ^{۴۴} چون گُمان دِگِرِن گو ناو کاروانه دای، رُژگه تواو ره چُن. بله

پاشه ناو خِزَم و دُستادا دوو عیسی گریان.^{۴۵} و وقته او پَیدا نَگِرِن، بُ پَیدا گِرِنَا وی رُورِینَ اورشَلیمه.^{۴۶} پاشه سه رُزَا، دومایِیگه عیسی معبده دا پَیدا گِرِن. لاره ماموستایا رونِشته بو و گوهِه خو دِدا قِسه وان و پیسیار وان دِگِر.^{۴۷} هَچي گسه قِسه وی دِبیهِست، له زاناییا وی و جیوابه گو دِدا، صَفَت گِرْتی دِما.^{۴۸} وقته دایِیگ و بابَه عیسی او وِدرَه دیتن، مَان حَیر. دایِیگا وی گتَه دا: «گوره مِن، بُچی ت گَل مَدا وسا گِر؟ از و بابَه ت گَلک نیازان دوو ت دِگریان.»^{۴۹} بله عیسی گت وان: «اون بُچی دوو مِن دِگریان؟ ما وَ نِدزانی گو از دِبی مالا بابَه خودا بِم؟»^{۵۰} بله اوان، او قِسا گو گت وان فام نَگِرِن.^{۵۱} ایجا گَل وان گت ره و هات بُ ناصِرَه و آمره واندا بو. بله دایِیگا وی تواوی او شُلَن دلَه خودا خُدان دِگِر.^{۵۲} عیسی له حکمت و له بَزَنه دا مَزِن دِبو و لاره خدا و لاره مِرُوا قَدِرِتِر.

۳

یحیا، ریا مسیح حاضر دِگت

^۱ سالَا پانزده له سَلَطَتَا تیپریوس قیصره رومه، وقته گو پُنْتیوس پیلاتُس والیه یهودیه و هیروُدیس حاکمه خَریما جلیله بو و بَرایه وی فیلیپُس حاکمه ایتوریه و تَراخونیتیسَه و لیسانیوس حاکمه آبیلینیه بو،^۲ و حَنَا و قیافا ژی کاهینت مَزِن بون، کلاما خدا چُله دا سَر یحیا، گوره زکریا، نازل بو.^۳ یحیا دِچو همو جیه دُر تا دُرَا چمه اردنه و بُ خلقی وَعَظ دِگِر گو بُ هِنده گَنهه وان بِن بَخشین، تَوَب گن و غُسلا تعمیده بَگِرِن.^۴ راستا وه هِنده ناو کِتبا اِشعیایه پیغمبر هاتِی نوپساندِن گو:

«دَنگا وه مِرَوی گو ناو چُله دا دِگت هَوار،

“ریا خاده حاضر گن!

ریه وی راست گن!

^۵ تواوی گندال تژی و تواوی چیا و گِرگ دیه راست بِن؛

ریه خار، دوز و ریه نَسَراست دیه صاف بِن.

^۶ هِنگه تواوی بشر نجاتا خدا دیه ببینن.”

^۷ یحیا بُ او جَماعَتَه گو بُ گِرْتنا غُسلا تعمیده دهاتن لاره وی، دِگت: «آی نَسلا اَفعیاء، که اون بَهساندِن گو ژَه بَر غَضَبَا گو قَرار بَت بَحَلِن؟^۸ بَهنده توبا خو بَ اعمال و رِفْتاره گو اون دِگن نیشان بَدَن و گل خو نِژن: “جَدَه مَ ابراهیم.” چون گو از دِبِژَم وَ، خدا دِگاریت ژَه وان بَران زاروگان بُ ابراهیم چه گت.^۹ هَه نَه

ژى بپور گهښتى سر رها دارا. ايجا هچى دارا گو ارميشا باش نينيت، ديه بت برين و ديه بت هاوتن ناو آگري دا.»

^{۱۰} جماعتا ژه وى پيسيار گرن: «ب ام چه بگن؟» ^{۱۱} يحييا جيواب دا: «او گسه گو دو گراس هئى، يگه بدت اوه گو چنين و او گسه گو رسق هئى ژى هه وه شله بگت.» ^{۱۲} باجگره حکومته ژى هاتن گو تعمیده بگرن. آوان ژه يحييا پيسيار گرن: «ماموستا، ام چه بگن؟» ^{۱۳} گت وان: «زدتر ژه وه هندا گو گتن و بستين، باجه نستين.» ^{۱۴} سريازا ژى پيسيار وى گرن: «ب ام، ام چه بگن؟» گت: «ب زره دراوى چه گسه نستين و بختانا چه گسه نگن و حقه خو قانع بن.»

^{۱۵} خلق زر هويدار بون و دله خودا فيکر دگرن گو کانه امکان هئى يحييا همَن مسيخ بيت؟ ^{۱۶} جيوابا يحييا ب وان همويا او بو: «آز و ب اوه تعمید ددم، بله مروگ قاوتتر ژه من ديه بت گو آز حتا گير هنده نايم بنگه سلگه وى وگم. او ديه و ب رحا مقدسا خدا و آگري تعمید دت. ^{۱۷} او سنا وى دستى داي گو جخينا خو بدت با و گنمى ناو انبارا خودا خندان گت، بله گايه ناو آگرگه گو چه جارا ناتمريت ديه بشوتينيت.»

^{۱۸} وه وسا يحييا ب گلک نصيخته ديتر ب خلقى خبرا خوش پادشاهيا خدا وَعظ دگر. ^{۱۹} بله چون گو هيروديسه حاکم، سر خاطره ژن پرايا خو هيروديا و تواوى شله خو په پيس، ژه آليه يحييا هاتبو آزراندن، ^{۲۰} اوى يحييا هاوت زيندانه و وى جورپى او شل ژى دانا سر همو شله خو په پيس.

غسلا تعميدا عيسى و دارا مالباتا وى

^{۲۱} وقته گو خلق همويا تعمید دگرتن و عيسى ژى تعمید گرتنه بو و دعا دگر، آسمان و بو ^{۲۲} و رحا مقدسا خدا ب شکه جسمانى، وگو گترگه سر وى رونشت و دننگ ژه آسمانى هات گو «ت گوره من يه عزيزى و آزره ت راضيم.» ^{۲۳} تمَنه عيسى نيزوکى سى ساليه بو گو خدمتا خو دستبه گر. او گوريگى خلقى گوره يوسف بو و يوسف، گوره هلى، ^{۲۴} هلى گوره متات، متات گوره لاوى، لاوى گوره ملکی، ملکی گوره يتا، يتا گوره يوسف، ^{۲۵} يوسف گوره متاتيا، متاتيا گوره عاموس، عاموس گوره ناحوم، ناحوم گوره حسلى، حسلى گوره نجى، ^{۲۶} نجى گوره معت، معت گوره متاتيا، متاتيا گوره سمعين، سمعين گوره يسک، يسک گوره يهودا، ^{۲۷} يهودا گوره يوحنان، يوحنان گوره ريسا، ريسا گوره

زروبابل، زروبابل گوره شِئلتیئیل، شِئلتیئیل گوره نِیری، ^{۲۸} نِیری گوره ملیکی، ملیکی گوره آدی، آدی گوره قوصام، قوصام گوره إلمادام، إلمادام گوره عیر، ^{۲۹} عیر گوره یوشع، یوشع گوره إلعازار، إلعازار گوره یوریم، یوریم گوره مَتات، مَتات گوره لاوی، ^{۳۰} لاوی گوره شَمعون، شَمعون گوره یهودا، یهودا گوره یوسف، یوسف گوره یونام، یونام گوره إلیاقیم، ^{۳۱} إلیاقیم گوره ملیا، ملیا گوره مَنّا، مَنّا گوره مَتاتا، مَتاتا گوره ناتان، ناتان گوره داوود، ^{۳۲} داوود گوره یسا، یسا گوره عوبید، عوبید گوره بوغز، بوغز گوره سَلمون، سَلمون گوره نَحشون، ^{۳۳} نَحشون گوره عَمیناداب، عَمیناداب گوره رام، رام گوره حِضرون، حِضرون گوره فِرص، فِرص گوره یهودا، ^{۳۴} یهودا گوره یعقوب، یعقوب گوره اسحاق، اسحاق گوره ابراهیم، ابراهیم گوره تارح، تارح گوره ناحور، ^{۳۵} ناحور گوره سِروج، سِروج گوره رعو، رعو گوره فِلج، فِلج گوره عِبر، عِبر گوره شِلخ، ^{۳۶} شِلخ گوره قینان، قینان گوره آرفکشاد، آرفکشاد گوره سام، سام گوره نوح، نوح گوره لِمک، ^{۳۷} لِمک گوره متوشالِح، متوشالِح گوره خنوخ، خنوخ گوره یارد، یارد گوره مَهَلئیل، مَهَلئیل گوره قینان، ^{۳۸} قینان گوره آنوش، آنوش گوره شِیت، شِیت گوره آدم و آدم گوره خدا بو.

۴

عیسی ناو امتحانه دا

^۱ عیسی تژی ژه رِحا مُقدسا خدا، ژه چمه اردنه زُوری و ب هدايتا رِحا خدا چو ناو چله. ^۲ له وِدره ابلِیسی چل رُژا آو امتحان گِر. ناو وان چل رُژادا چه دِشد نَخار و آو چل رُژ دَرِیاز بون، عیسی پرسی بو. ^۳ ابلِیسی گُت وی: «هگوت گوره خدای، بُو وی بَری اَمِر گ گُو بَیت نان.» ^۴ عیسی گُت: «توراته دا هاتی نوپساندِن گو» انسان تِنه ب نان ساخ نِبِن.»

^۵ پاشه ابلِیسی آو بَر جِیگه بِلند و تواوی مملکته عالمه یکجی نیشا وی دا ^۶ و گُت: «آزه تواوی وه اقتداره و سُکوه و جلالا وان بَدَم ت، چون گو آو بُو مَن هاتی دایین و آزه آوه بَدَم هِچی گسه آز بِخازِم. ^۷ بَهنده، هگوت مَن پِرسَتی، اَوَن همو دیه بِنَ یه ت.» ^۸ عیسی گُت: «توراته دا هاتی نوپساندِن،

“خاده، خدایه خو پِرسَت

و تِنه وی عِبَادَت گ.»

^۹ ایجا ابلِیسی آو بَر شَهره اورشلیمه و آو دانا سَر بِلندترین جیه معبده و گُته

دا: «هَگوتِ گوره خدای، خو اِردا پاوژَ عَردي. ^{۱۰} چون گو زَبورا داووددا هاتی نویساندین:

«راستا تدا بُ میلیاگتِ خو ديه امرگت
گوتِ بپارزين.»

^{۱۱} و «اوديه ت سَر دَسته خو بَين

نگوتِ پيه خو بَرگه بَدی.»

^{۱۲} عیسی گتته دا: «توراته دا هاتی گتن، «خاده، خدایه خو امتحان نَگ.»
^{۱۳} وقته ابلیسی توای او امتحاننَ خُلاص گِرِن، او حتا دَمگه دی هِلا و چو.

عیسی خِدمتا خو دَستبه دِگت

^{۱۴} عیسی ناو قاوتا رِحا خدا زُوری حَریما جلیله و له همو جیه دُر و بَر باسه
وی دِگِرِن. ^{۱۵} آوی ناو دیرت یهودیان دَرس دِدا و همویا مَحته وی دِگِرِن.

رَد گِرِنَا عیسی شَهْره ناصِرَه دا

^{۱۶} عیسی چو بُ شَهْره ناصِرَه گو وِدْره مَزن ببو و له رُژا شَنبیه گو رُژا مُقدسا
یهودیان وگو همو جاره چو ناو دیره دا و رابو گو کلاما خدا بَخونیت. ^{۱۷} طومارا
اشعیایه پیغمبر دان وی. عیسی طومار وگر و او جی پَیدا گر گو هاتی نویساندین:
^{۱۸} «رِحا خاده سَر مَین،

چون گو آز دَستنیشان گِرِم

گو خَبرا خوش پادشاهیا خدا بَدَم فقیر و ژارا

و آز رِگِرِم گو خَلاصیه بُ مِرُوت اسیر

و دیتنه بُ مِرُوت گُور بَدَم بیهیستِن،

و مِرُوت بِن ظَلَمه دا آزاد گم،

^{۱۹} و سالا قَنجیا خاده بَدَم بیهیستِن.»

^{۲۰} پاشه عیسی طومار بچا و دا خِدمتکاره دیره و رونشت. همویا ناو دیره دا
چاوه خو گُتا بون وی. ^{۲۱} ایجا عیسی گت وان: «ایرو او نویسارا کِتیت مُقدس،
وقته گو و گوهه خو دِدايه دا، هات جی.» ^{۲۲} همویا مَحته عیسی دِگِرِن و ژه
قسه وی په پُر ژه لطف صِفَت گرتی ببون و دِگتن: «ما او گوره یوسف نین؟»
^{۲۳} عیسی گت وان: «مِن شِگ چِنین گو اونه وه مَثله سَر مِدا بینن گو» آی حکیم
خو ساخ گ! او شُله گو مَ بیهیستی ت کَفَرناحومه دا گِرِن، اِر ناو شَهْره خودا ژی
بِگ. ^{۲۴} «و عیسی گت: «بَراستی، آز دِیژَم و گو چه پیغمبر ناو شَهْره خودا ناپت

قبول گرن. ^{۲۵} برآستی، از دپژم و گو زمانه الیاس پیغمبردا، وقته گو آسمان سه سال و نیوا هات گرتن و خلاییکه زرتواوی او ولات گرت، گلک بوژن ناو ولاته اسرائیله دا هبون. ^{۲۶} بله الیاس پیغمبر خنجی ب لاره بوژنگه گو ناو شهره صرفه له ولاته صیدونه دا بو ب لاره چه گسه نهات رگرن. ^{۲۷} زمانه ایشع پیغمبردا ژی گلک جذامی ناو اسرائیله دا هبون، بله چی یگا له جذاما خو شفا نگر ت خنجی نَعمانه سُرانی. ^{۲۸} هِنگه تواوی مِروه گو ناو دیره دا بون، ب بیهستنا وان قِسان گلک گربه وان وِبو ^{۲۹} و رابون، او پرن دروی شهری و پرن سر سره چیبایه گو شهره وان سر هاتبو چه گرن، گو وِدره دا پاوژن خاره. ^{۳۰} بله او ناو واندا درباز بو و چو.

شفا دایینا وه مِروه گو جن هیی

^{۳۱} پاشه عیسی چو ب گفرناحومه گو شهرگ بو له حریمه جلیله. آوی له رُژا شنبیا مُقدس دَرس دِدا خلقه. ^{۳۲} او ژه دَرسا وی صِفَت گرتی بون، چون گو کلاما وی اقتدار هبو. ^{۳۳} بله ناو دیره دا، مِروگ بو گو رِحا جنگه پیس هبو. آوی ب دَنگا پلند گِر هوار و گت: ^{۳۴} «ای عیسیاه ناصری، ت چه شل گل مدا هی؟ ما ت هاتی م بین پی؟ از دزانم ت که ای؛ ت او مُقدسه خدای!» ^{۳۵} بله عیسی سر وه رِحا پیس گِر هوار و گت: «هش ب و ویدا دَرگو!» هِنگه جن، او مِرو لاره همویا عردی دا و به هِنده گو صِدَمَیگه بگهشینیت وی، ویدا دَرگوت. ^{۳۶} خلق همو صِفَت گرتی ب یگودو دِگتن: «او چه کلامگ؟ او ب اقتدار و قُدرتَه سر رِحت پیس اَمِر دِگت و او تِن دَرُو!» ^{۳۷} و وِسا دَنگا شله وی همو جیه وه مَنْطقه دا گریا.

عیسی گلکا شفا دِدَت

^{۳۸} پاشه عیسی دیره دا دَرگوت و چو مالا شمعون. خَسویا شمعونی گلژانگه زُر گرتَه بو. بَهنده، ژه عیسی خاستن آریکاریا وی بگت. ^{۳۹} عیسی ب سره جیه وه ژنگه راوستا و سر گلژانه گِر هوار و گلژانا وی بریا. او جیدا رابو و ب وان خِدَمَت گِر.

^{۴۰} گاوا رُژاوابونه، تواوی مِروه گو نَساخ ب نَساخیت جُرواجر هبون، نَساخه خو اینان لاره عیسی و آوی ژی دَسته خو دانا سر یگ ب یگه وان و شفا دا وان. ^{۴۱} اَجَن ژی ژه گلک مِروا دِهاتَن دَرُو و ب دَنگا پلند دِگتن: «ت گوره خدای!» بله آوی سر آوان دِگِر هوار و نَدِهلا او قِسن گن، چون گو دزانین او مسیح.

وَعظِ گِرنا عیسیٰ ناو دیرتِ یهودیا

٤٢ رُژ دَرگوتنه عیسیٰ چو بُ جیگه گو چه کس وِدره نبو. بله خلق دوو وی دِگریان و وقتِه گَهشَتِنَ وه جیه گو عیسیٰ وِدره بو، سَعیا خو دِگِرِن نَهْلِن عیسیٰ بچیت. ٤٣ بله عیسیٰ گت وان: «آز دِبی خَبْرَا خوشن پادشاهیا خدا بُ شَهْرَتِ دیرتِری وَعظِ گم، چون گو آز بُ وه شُله هاتِمَ ره گِرِن.» ٤٤ بَهْنده آوی ناو دیرتِ یهودیه دا بُ خلقی وَعظِ دِگِر.

۵

شاگردتِ عیسیٰ یه اولی

١ رُژگه گو عیسیٰ بَ لِوا گُلا جِنیسارته راوستا بو و جَماعتِ همو آلیادا دُرا وی خر ببون و فِشار تینانه گو کلاما خدا بَیبهیسن، ٢ آوی بَ لِوا گله دو قَبیق دیتن گو هِنْدَ ماسیگر ژه وان هاته بونَ دَرَوَ و تُرتِ خو دِشَسْتِن. ٣ عیسیٰ یگ وان قَبیقا گو یا شَمعونِی بو سیوار بو و ژه وی خاست قَبیقه گوشگه ژه هِشکاتیه دور گت. پاشه رونِشت و ژه ناو قَبیقه دا دَرس دا خلقه. ٤ وقتِه گو قَبیست وی تواو بون، گت شَمعونِی: «قَبیقه بَبَ جیگه کور و تُرتِ خو بُ گِرِتنا ماسیا پاوِرِنَ ناو آوه دا.» ٥ شَمعونِی گت: «ماموستا، مَ تواوی شُوه گَلک ایزا کِشا و مَ چه دِشد نِگرت. بله نَه گو تِ دِپِزِی، آمه تُرا پاوِرِنَ ناو آوه دا.» ٦ وقتِه آو شُلَ گِرِن، هِنْدَ زِدَ ماسی گِرِتِن گو گِم مابو تُرتِ وان بَدِرِن! ٧ بَهْنده، ایشارِ گِرِن هَوالتِ خو ناو قَبیقا دیرتِدا گو بِن و آری وان بَگن. آو هاتن و هر دو قَبیق هِنْدَ ژه ماسیا تِزِی گِرِن گو گِم مابو بَچِنَ بِن آوه دا. ٨ وقتِه شَمعونه پطرس آو دیت، کت بَر چُکه عیسیٰ و گت: «آی آغایه مَن، ژه مَن دور بَکَو، چون گو آز مِرَوَگَ گُنَهکارِم!» ٩ چون گو هم بوخو و هم آونه گل ویدا ژه وه گِرِتنا ماسیا صِفَتِ گِرْتی ببون. ١٠ یعقوب و یوحنا، گورت زیدی ژی گو شیریکتِ شَمعونِی بون، آو حالِ هَبون. عیسیٰ گت شَمعونِی: «تَترَسَن، ژه نَه وِدا بَدَلَا ماسیا تیه مِرُوا بَگری.» ١١ ایجا آوان قَبیقه خو اینان هِشکاتیه و همو دِشد هِلانَ جی و دوو ویدا چُن.

عیسیٰ شفایه دِدَتِ مِرَوَگه جذامی

١٢ رُژگه دیرتِری گو عیسیٰ ناو یگ وان شَهْرادا بو، مِرَوَگ هاتِ گو جذامه تواوی بَدَنای وی گِرته بو. وقتِه آوی عیسیٰ دیت، حتا سَر عَرْدی خو خار گِر و بَ لاواهییا گت: «آغایه مَن، هَگوتِ هَز گِی تِ دِگاری شفایه بَدی مَن.» ١٣ عیسیٰ دَسته

خو دِرژ گِر و دَسْتِه خو دانا سَر وی و گُت: «آز هَز دِگَم؛ شَفایِه بِگِر!» هَه وه دَمه، ژِه جدامه شفا پَیدا گِر. ^{۱۴} پاشه عیسی بُ وی اَمِر گِر گو نَبِیْتِ چِه گسه و گُته دا: «هَر و خو نیشا کاهینی بَد و بُ شفا گِرْتنا خو قُربانیا گو موسی بُ پاک بونا جدامه اَمِر گِر، پَشکَش گِ گو بُ وان نیشانگ بیت گو ت ژِه جدامه شفا پَیدا گِر.» ^{۱۵} بله دیسا ژِ، خَبَره شُله وی زِدْتِر دَرَو پَخش دِبون، و سا گو جماعتت عَظیم خِر دِبون گو قِست وی بیهیسن و ژِه نَساخیت خو شَفایِه بِگِر. ^{۱۶} بله عیسی زِدْتِر دِچو بُ جیت گو چه گس و دَره نَبیت و دعا دِگِر.

عیسی شَفایِه دِدَت مِرْوگه فلج

^{۱۷} له یگ وان رُژا وقته گو عیسی دَرس دِدا، عالِمَت فِرقا فَریسیا و ماموستایت شَریعتِه و دَره رونِشته بون. او ژِه توای شَهْرِت حَریما جلیله و یهودیه و هَمَزی ژِه اورشلیمه هاته بون. قُدْرَتا خاده بُ شفا دایینا نَساخا گل عیسی دا بو. ^{۱۸} وه ناوه دا چَند مِر هاتن گو مِرْوگه فلج سَر تَخْتگه تینان. اوان دِخاست اوی بَبِن ناو ماله دا و داین پِشیا عیسی. ^{۱۹} بله چون گو جَماعت زِد بو و چه ره پَیدا نِگِرِن، چُن سَر بانه ماله و نایینا گِرپوچادا او مِرْوِه فلج گل جیه وی رِگِرِن خارِه و ناوگا جَماعتِه، دانان بَر عیسی. ^{۲۰} وقته عیسی ایمانا وان دیت، گُت: «آی مِرْو، گُنهه ت هاتن بَخشین!» ^{۲۱} بله ماموستایت توراته و فَریسیا گل خو فِکِر گِرِن: «اَو کِی گو گُفَریا دِگت؟ که خِنجی خدا دِگاریت گُنهه بَبخشیت؟» ^{۲۲} وقته گو عیسی زانی چه فِکِر دِگن ژِه وان پِسیار گِر: «بُچی اون ناو دله خودا و سا فِکِر دِگن؟» ^{۲۳} گُتتا کیشگه هِسانتَر: «گُنهه ت هاتن بَخشین» آن گُتتا «راب و ره هَر؟» ^{۲۴} بله گو اون بَزاین گوره انسان سَر عَرْدی اقتدارا بَخشینا گُنهه هَی - عیسی گُت مِرْوِه فلج: «آز دِیژِم ت، راب، جیه خو راگ و هَر مال!» ^{۲۵} جیدا، او مِرْو پِشیا وان راوستا و او دِشدا گو سَر رازا بو راگِر و وه حالیدا گو مدحا خدا دِگت چو مال. ^{۲۶} هَمو ژِه وه شُله صِفَت گِرْتی بون، خدا سِتایش گِرِن و وه حالیدا گو گَلک تَرسیا بون، دِگُتن: «ایرو شُلِت عَجَب م دیتن.»

لاوی گت دوو عیسی دا

^{۲۷} پاشه عیسی وه ماله دا هات دَرَو و باجگِرگ دیت گو ناوه وی لاوی بو و ناو باجخانه دا رونِشته بو. گُت وی: «دوو مِدا وَر.» ^{۲۸} لاوی رابو، هَمو دِشدا هِلا جی و گت دوو عیسی دا. ^{۲۹} لاوی ناو مالا خودا مِوانداریگه مَزِن بَر خاطرِه عیسی دامزِراند، و جَماعتگه

گلک ژه باجگرا و مړوت ديتړ، گل وان سر سرفگه روښتین. ^{۳۰} فریسیا و دستگ ژه ماموستایت توراته گو ژه فرقا آوان بون، ب گازندا گتن شاگردت عیسی: «بچی اون گل باجگرا و گنهارادا دخن و دوخن؟» ^{۳۱} عیسی جیواب دا: «نساخن گو محتاجی حکیمین، نه مړوت ساخ. ^{۳۲} آز نهایم گازی مروه صالح بگم، بلکه هاتیم گازی گنهارا بگم ب توب گیرنه.»

پیسار راستا رژی گرتنه

^{۳۳} آوان گتن عیسی: «شاگردت یحیا گلک وقتا رژیا دگیرن و دعایا دگن؛ شاگردت فریسیا ژی هه وه شله دگن، بله شاگردت ت همیش دخن و دوخن.» ^{۳۴} عیسی گت: «ما دبیت موانت داوته وه حالیدا گو زاوا هشتا گل واندا، مجبور گن رژیا بگرن؟ ^{۳۵} بله او رژ دیه بن گو زاوا له وان دیه بت استاندین. هنگه وان رژادا دیه رژیا بگرن.» ^{۳۶} عیسی او مثل ژی ب وان اینا: «چه گس گرگه گراسه تاز نابريت گو آوی سر گراسگه گون پین گت. چون هگو وسا بگت، هم گراسه تاز دیه بدینیت و هم پارچه تاز سر گراسه گون دوز نایت. ^{۳۷} همژی چه گس شرابا تاز برنادت ناو مشکیت گون دا. چون هگو وسا بگت، شرابا تاز مشکا دیه بدینیت و شراب دیه برژت و مشک ژی دیه بین بچن. ^{۳۸} شرابا تاز دبی بردن ناو مشکیت تازدا. ^{۳۹} و چه گس پاشه و خارنا شرابا گون خارگینه شرابا تاز نین، چون گو دژیت: “شرابا گون باشتر.”»

6

خُدانه رژا شنبیا مُقدس

^۱ رژگ شنبیه دا گو رژا مُقدسا یهودیان، عیسی ناو زویت گنمی دا درباز دبو و شاگردت وی قلت گنمی لو دگیرن و ناو دسته خودا هور دگیرن و دخارن. ^۲ بله هِنَدگ ژه عالِمَت فرقا فریسیا گتن: «بچی اون شلگه دگن گو رژا شنبیا مُقدس دا نابی بت گیرن؟» ^۳ عیسی جیواب دا: «ما و ناو کیتبت مُقدس دا نَخاندی گو داوود پاشا چه گر، وقته گو بوخو و مړوت وی پرسی بون؟ ^۴ گو چاون چو ناو مالا خدا و نانه مُقدس راگر و خار و دا مړوت خو ژی گو بچن، او نانه گو گوریزی شریعته تنه کاهینا حقه خارنا وی هبون.» ^۵ ایجا عیسی گت وان: «گوره انسان خُدانه رژا شنبیا مُقدس.»

عیسی شفایه دِدَت مِرَوگه گو دَسْتِه وی هِشک بوی بو

^٦ شَنْبِيگه مُقدس ديتَر، عيسي چو ناو ديِرا يهوديا و دَسْتبه دَرس داينه گِر. مِرُوگ وِدره بو گو دَسْتبه وي يه راسته هِشک بُو. ^٧ ماموستايت توراته و فَرِيسيا، چاوه وان عيسي بو گو بِيِن له رُژا شَنْبيا مُقدس شفايه دِدَت گَسگه آن نه؛ چون دوو هِنجَدگه بون گو تَهْمَتا وي بَدَن. ^٨ بله عيسي گو فِکره وان دِزاني، گَت مِرُوه گو دَسْتبه وي هِشک بويي بو: «رَاب و اِر رَاوَسْت.» او ژي رابو و وِدره رَاوَسْتا. ^٩ عيسي گَت وان: «آز پيسياره وَ دِگَم، کيشگ رُژا شَنْبيا مُقدس دا دِي بَت گِرِن: باشيتي آن خِرابي، نجاتا جانه مِرُوگه آن بِيِن پَرِنا اوي؟» ^{١٠} ايجا بَرخودا يگ ب يگه وان و پاشه گَت اوه مِرُوِي: «دَسْتبه خو دِرِژ گ!» اوي مِرُوِي ژي وسا گِر و دَسْتبه وي ساخ بو. ^{١١} بله گربه اوان گَلک و بو و گل يگودو راستا هِنده دا گو گل عيسي چه دِگارِن بگن قِس گِرِن.

دانزده رسول

^{١٢} يگ وان رُژا، عيسي بُ دعا گِرِنه چوبُ چيبا و شوِب عِبَادَت گِرِنا خدا گِر سَبِيزو. ^{١٣} سَبِيزو گاز شاگِرِدَت خو گِر و ناو واندا دانزده مِرُو بَرِارتِن و ناوه وان دانا رسول: ^{١٤} شَمعون (گو ناوه وي دانا پطرس)، آندرياس (برايه پطرس)، يعقوب، يوحنا، فيليپس، بَرْتولما، ^{١٥} مَتِي، توما، يعقوب گوره خَلْفاي، شَمعون ناودَنگ ب و لاتپارِز، ^{١٦} يهودا گوره يعقوب و يهودايه آسَخَرِيوطي گو خيانت عيسي گِر.

خَنِيگه حاله وَ

^{١٧} عيسي گل شاگِرِدَت خو چيبادا رُردا هات و جِيگه راست رَاوَسْتا. جَمَاعَتگه عَظِيم له شاگِرِدَت وي و گَلک مِرُو ژه تواوي يهوديه، اورشليمه و ژه شَهْرِت لَوَا بَحْرا صور و صيدونه، وِدره بون. ^{١٨} او هاته بون گو قِسْت وي بِيهيسِن و ژه نَساخِيت خو شفايه بِيگِرِن؛ و مِرُوْت گو رِجَت پيس اذِيْتا وان دِگِرِن، شفا دِگِرِن. ^{١٩} جَمَاعَتَه همويا سَعِي دِگِرِن دَسْتبه خو وي بَدَن، چون گو قاوَتگ ژه وي دِهات دَرُوگو شفا دِدا همويا.

^{٢٠} هِنگه عيسي بَرخودا شاگِرِدَت خو و گَت:

«خَنِيگه حاله وَ گو اون فقير و ژارِن،

چون گو پادشاهيا خدا يا وِي.

^{٢١} خَنِيگه حاله وَ گو نَه اون پَرِسِيَن،

چون گو اونه تِر بِن.

خَنِيگَه حاله وَ گو نَه اُون دِگيرين،

چون گو اونه بگين.»

۲۲ «خَنِيگَه حاله وَ وقته گو خلق ژه بَر خاطره گوره انسان، نَفَرْتَه وَ بَگَت وَ وَ ناو خودا پاوَرِنَ دَرَو وَ دِرَونا بَدَن وَ ناوه وَ خِرا گن. ۲۳ وه رُژَه، شاديه بگن وَ خو هَلَاوَرِن، چون گو خَلاتَه وَ آسماني دا عَظِيمَه. چون گو باوانه وان ژي گل پيغمبرادا هَ وسا گين.

۲۴ بله وَ ي بُو حاله اُون اونه گو دَوْلَمَندين،

چون گو رَحْتيا خو وَ پيدا گري.

۲۵ وَ ي بُو حاله اُون اونه گو نَه تِرِن

چون گو اونه برسي بن.

وَ ي بُو حاله اُون اونه گو نَه دِگين،

چون گو اونه تازيه بگين وَ اونه بگيرين.»

۲۶ «وَ ي بُو حاله وَ وقته گو خلق همو قَنجيا وَ بَرِن، چون گو باوانه وان ژي

گل پيغمبرِت دِرَوين دا هَ وسا گين.»

هَرُ دَرُْمِنِتِ خُو بَگِن

۲۷ «بله آي اُون اونه گو قِستِ مَن دِبيهيسن، اَز دِبَرِمَ وَ: هَرُ دَرُْمِنِتِ خُو بَگِن وَ بُو اَوان گو ژَه وَ نَفَرْتِ هَن، باشيتيه بگن. ۲۸ بُو هَچي گسه گو نِفِرا وَ بَگَت بَرَكْتَه بِخازن وَ بُو هَچي گسه گو اذيتا وَ گر، دعايا قَنج بگن. ۲۹ هَگو گَسگ سيلتيگه سَر لَامَگَه تَ بَدَت، لاما ديتَرِ ژي بُو وي پَشِكِش گ. هَگو گَسگ عبايه تَ ژَه تَ بَسْتِنيت، گِراسه خو ژي بَگَر بَر وي. ۴۰ هَچي گسه گو بُو لاواهيا دِشَدگَه ژَه تَ بِخازيت گو محتاجي وه دِشده ي بده دا وَ ژَه اُو گسه گو ماله تَ بُو ژَه تَ دِستينيت، ایدی ماله خو نَخَار. ۴۱ گل خَلقي هَ وه جوَرِي رِفْتار گن گو اُون دِخازن گل وَ دا وه رِفْتاره بگن.»

۳۲ «هَگو اُون تِنه هَرُ وان مِرُوا بگن گو هَرُ وَ دِگن، چه خيرا وي بُو وَ هَي؟ حتا مِرُوت گَنهكار ژي هَرُ دُستِ خو دِگن. ۳۳ وَ هَگو اُون تِنه باشيتيه وان مِرُوا بگن گو باشيتيه وَ دِگن، چه خيرا وي بُو وَ هَي؟ حتا مِرُوت گَنهكار ژي وه شُله دِگن. ۳۴ وَ هَگو اُون تِنه قَر بَدَن وان مِرُوا گو اُون هويدارين گو قَره وَ بَرُورين، چه خيرا وي بُو وَ هَي؟ هَ مِرُوت گَنهكار ژي قَر دِدَن گَنهكارا چون گو رُزگَه ديه قَره خو بَسْتين. ۳۵ بله اُون، هَرُ دَرُْمِنِتِ خُو بَگِن وَ قَنجيه وان بگن وَ به هويدار بونا

زُورینا وه، قَر بَدَنَ وان و خَلاتَه وَ دیه عَظیم بیت و اونه بِنَ بچوگتِ خدایه متعال، چون گو او گل مِرُوت نَشُکُر و شُل پیس ژی مِهَرَبان. ^{۳۶} بَهَنده اون ژی رَحَم بِن، هَ و ساگو بابَه وَ ژی رَحَم.»

خلقه قضاوت نَگن

^{۳۷} «قضاوته نَگن گو قضاوت وَ نَیتِ گِرِن. محکوم نَگن گو اون محکوم نَین. بَبخشن گو اون بَن بَخشین. ^{۳۸} بَدَن گو بَ وَ بَت دایین. پیوانیگه تَژی، طَمسی، دارگتایی و سَرِرژ گِری، دیه بَت رِژانیدن ناو گُشا وَدا! چون گو بَ هَچی پیوانا گو اون بییون، بَ هَمَن پیوانه دیه بَ وَ بییون.»

^{۳۹} عیسی مَثَلگ ژی بَ وان اینا: «ما مِرُوگه گُور دِگاریتِ بییتِ رِبَرَه گُورِیگِ دی؟ ما هر دوگِ ناگونَ ناو بیرَه دا؟ ^{۴۰} شاگرد، ژَه ماموستایه خو سَرِتر نَین، بله هَچی گسه فِر بون و تریبتا وی کامل بیت، دیه بینا ماموستایه خو له بت.»

^{۴۱} «بُچی تِ پوروشگا گایه ناو چاوه برایه خودا دِبینی، بله کُتگه دارِگه گو ناو چاوه تِ بوخودا هَی نابینی؟ ^{۴۲} چاون تِ دِگاری بَژی برایه خو: “بِرا، بَهَل پوروشگا گایه گو ناو چاوه تَدایِ دَرخینم”، بله تِ کُتگه دارِگه ناو چاوه خودا نابینی؟ آی مِرُوه ریاکار، اولی تِ کُتگه دارِگه ناو چاوه خودا دَرخین، هِنگه تِیه باشِترِ بیینی گو بَگاری پوروشگا گایه ناو چاوه برایه خودا دَرخینی.»

دار و ارمیشا وی

^{۴۳} «چه دارا قَنج، ارمیشا خِرابِ نَادَت و چه دارا خِراب، ارمیشا قَنج. ^{۴۴} هر دارِگِ بَ ارمیشه وی تَت ناس گِرِن. نه ژَه دارِگا قَلَمه هَژیر تِن و نه ژَه بوتّا تَوُترکه، تَرَه! ^{۴۵} مِرُوه قَنج ژَه خِزینا قَنجیا دله خو قَنجیه دِگت، و مِرُوه پیس ژَه خِزینا پیسیا دله خو، پیسیه. چون گو آزمان ژَه او دِشدا گو دل ژَه وه سَرِرژ، قِسَن دِگت.»

معمارَه زانا و معمارَه نَزان

^{۴۶} «بُچی اون گاز مَن دِگن ‘آغایه مَن، آغایه مَن’، بله او دِشدا گو آز دِپِژَم وَ ناینن جی؟ ^{۴۷} آوه گو تَت لاره مَن و قِست مَن دِبهیسیت و آوان تینیت جی، آزه نیشا وَ بَدَم گو رَنگه که دِدت. ^{۴۸} او رَنگه وه مِرُوی دِدت گو بَ چه گِرِنّا مالگه، عَرَد کور گلا و خیمه ماله دانا سَر بَری. وقته لِمِشت هات و لِمِشته او مال اِحست زُره، نَگاری وه بَهژینیت، چون گو قاهیم هاتِبو چه گِرِن. ^{۴۹} بله او گسه

گو قِيسَتِ مِ نِ دِ بِيهِيَسِيَتِ بِلِه اَوَانِ نَايِنِيَتِ جِي، رَنگِه وَه مِرُوِي دِدَتِ گو مَالِگَ بِه خِيَمِ، سَرِ عَرْدِي چِه گِر. وَقْتِه لِمِشْتِه اَو مَالِ اِخِسَتِ زُرِه، جِي دَا هَاتِ خَارِه وَ وِرَانِيَا وَه عَظِيَمِ بُو.»

۷

ايمانانا افسره رومی

۱ وقتِه عِيسِي تَوَاوِي قِيسِه خُو گَلِ خَلْقِه خُلَاصِ گِر، زُورِي بُو شَهْرِه گَفَرْنَا حَوْمِه. ۲ وَدَرِه اَفْسَرگِه رُومِي بُو گو خُلَامَگِه گَلگِ عَزِيَزِ هَبُو. خُلَامِ نَسَاخِ وَ بَبِ مِرِنِه بُو. ۳ وَقْتِه اَفْسَرِي رَا سَتَا عِيسِي دَا بِيهِيَسِيَتِ، هِنْدَگِ ژِه مَرِنَتِ يَهُودِيَا رِيگَرِ لَارِه وِي گُو ژِه وِي پَخَاژِنِ بَتِ وَ شَفَايِه بَدَتِ خُلَامِه وِي. ۴ اَو هَاتِنِ لَارِه عِيسِي وَ بَبِ گَلگِ لَاوَاهِيَا گَتَنِ وِي: «اَو مِرُوَوِ گِرِ هِنْدِه تَتِ گُو تِ وِي شُلِه رَا سَتَا وِي دَا بِيگِي، ۵ چُونِ گُو هَرَّ قَوْمِه مَمِ دِگَتِ وَ اَو هَمَنِ مِرُوَوِ گُو دِيرَا مَمِ چِه گِرِي.» ۱ بَهِنْدِه عِيسِي گَلِ وَا نِ چُو. وَقْتِه گَهَشَتِ نِيژو کَاتِيَا مَالِه، اَوِه اَفْسَرِ هِنْدَگِ ژِه دُ سَتِ تِ خُو رِيگَرِ لَارِه عِيسِي، گُو پُژَنِه: «اَغَايِه مَنِ، زَحْمَتِه نَدِ بَرخُو، چُونِ گُو اَزِ گِرِ هِنْدِه نَايِمِ تِ بِي نَاوِ مَالَا مَنِ. ۷ بَرِ خَا طَرِه وَه هِنْدِه، حَتَا مَنِ خُو وَه رِزِه دَا نَزَانِي گُو بِيَمِ خِدْمَتَا تِ. تِنِه قِيسِيگِه پُژِ گُو خِدْمَتِ کَارِه مَنِ دِيِه شَفَايِه بِيگَرِيَتِ. ۸ چُونِ گُو اَزِ بُوخُو ژِي مِرُوَوِگَمِ بِنِ اَمْرِه يِگِ دِي تِر دَا. هِنْدِ سَرِيَاژِي بِنِ اَمْرِه مِدَانِ. اَزِ دِي بَرَمِ يِگِه، «هَرَّ»، دِيچِيَتِ: دِي بَرَمِ يِگِ دِي تِر، «وَرَّ»، تِ تِ. دِي بَرَمِ خُلَامِه خُو، «وَه شُلِه بِيگ»، دِگَتِ.» ۹ عِيسِي وَقْتِه اَوِ بِيهِيَسِيَتِ، ژِه وِي صِفَتِ گِرْتِي بُو وَ بَرخُو دَا جَمَاعَتَا گُو دُو وِي دَا دِهَاتِ وَ گَتِ: «اَزِ بُو وَ دِي بَرَمِ، مَنِ اِي مَانِگِه وَ سَا حَتَا نَاوِ بِنِي اِسْرَائِيلِه دَا ژِي نَدِي تِي.» ۱۰ وَقْتِه اَوِ قَا صِدِ زُورِي نِ مَالِ، دِي تِنِ گُو خُلَامِ سَاخِ بُوِي.

ساخ گِرِنَا گُورِه بُوژِنِي

۱۱ پَا شِه مَدَتِگِه، عِيسِي چُو بُو شَهْرِگِه گُو نَاوِه وِي نَائِنِ بُو. شَاگَرِدَتِ وِي وَ جَمَاعَتِگِه عَظِيَمِ ژِي گَلِ وِي دَا بُونِ. ۱۲ وَقْتِه گُو عِيسِي گَهَشَتِ نِيژو کَاتِيَا دَرِوَاژَا شَهْرِي، دِي تِ مِي يِنِگِه دِي بِنِ گُو تَنِيَا گُورِه بُوژِنِگِه بُو. گَلگِ ژِه مِرُوِه شَهْرِي ژِي گَلِ وَه ژِنِگِه دَا بُونِ. ۱۳ عِيسِي خَا دِه وَقْتِه اَوِ ژِنِگِ دِي تِ، دِلِه وِي بُو وِي شَوْتِي وَ گَتِ: «نِگِرِيِه.» ۱۴ پَا شِه چُو نِيژو کِ وَ دَسْتِه خُو دَا نَا سَرِ سِنْدِرُوگِه. اَوِ مِرُوِه گُو سِنْدِرُوگِ دِي بَرِنِ، رَاوَسْتَانِ. عِيسِي گَتِ: «زَلَامِ، اَزِ دِي بَرَمِ تِ، رَا ب!» ۱۵ اَوِ مِرِي رَا بُو رُو نِشَتِ سَرِ خُو وَ دَسْتِبِه قِ سَدَانِه گِر! عِيسِي اَوِ زَلَامِ دَا دَسْتِه دَا يِي گَا وِي.

١٦ جَمَاعَتِ هُمُو بَعَجِين و وه حاليدا گو خدا سِتائيش دِگِرِن، دِگَتِن: «پِيغَمَبَرِگَه عَظِيمِ نَاو مَدَا پَيِدا بُوِي.» و «خدا هَاتِي آريكاريا قومه خو.» ١٧ خَبْرَا وه سُلا عيسي نَاو تِوَاوِي يهوديه و مَنَظَقَتِ دُرَا تا دُرَا وِي پَخَش بُو.

شِگَا يَحِيَا رَاسْتَا عِيسِي دَا

١٨ شاگِرِدَتِ يَحِيَا تِوَاوِي دِشْدِه گو قَوْمِي بُون گَتَن وِي. بَهْنَدِه آوِي گَاز دُو شاگِرِدِه خُو گِر ١٩ و آو رِگِرِن لَارِه عِيسِي خَاْدِه گو بِزْنِه: «تِ هَمَن آوِي گو دِپِي بَت، آن آم هُوِيَا يِگ دِيْتِر بِن؟» ٢٠ وَقْتِه آو دُو مِزُو هَاتَن لَارِه عِيسِي، گَتَن: «يَحِيَا يِه گو عُسْلا تَعْمِيْدِه دِدَتِ آم رِگِرِن گو تِ پِيسِيَا رِگِن تِ هَمَن آوِي گو دِپِي بَت، آن آم هُوِيَا يِگ دِيْتِر بِن؟» ٢١ هَ وَه سَعْتِه، عِيسِي گَلِگ مِزُو ژِه نَسَاخِيَا و اِشَا شِفَا دَا و گَلِگ مِزُو ژِه رِجَتِ پِيسِ خَلَاصِ گِر و چَاوِه گَلِگ مِزُوِه گُوَرِ سَاخِ گِر. ٢٢ اِيچَا جِيوَابَا وَا ن دُو شاگِرِدَا دَا و گُت: «هَرِن و آو دِشْدِه گو وَ دِيْتِن و بِيهِيَسْتِن بُ يَحِيَا بِزْن، گو چَاوِه مِزُو تِ گُوَرِ سَاخِ دِپِن، مِزُو تِ شِل رِه دِچِن، جِذَامِي شِفَا يِه دِگِرِن، مِزُو تِ گِر دِبِيهِيَسِن، مِري سَاخِ دِپِن و خَبْرَا خُو ش بُ فُقِيْر و ژَارَا تِ تِ وَ عَظِ گِرِن. ٢٣ خَنِيگَه حَالِه وَه مِزُوِي گو شِگَه مَن نَگَت.»

٢٤ وَقْتِه قَاصِدِه يَحِيَا چُن، عِيسِي رَاسْتَا وِيْدَا دَسْتَبِه قِسْدَانِه گِر و گُتِ خَلْقِه: «بُ دِيْتِنَا چِه اُون چُو بُون چُلِه؟ بُ دِيْتِنَا قَامِي شِگَه گو بُ بَا دِهْزَت؟ ٢٥ بَجَا بُ دِيْتِنَا چِه اُون چُن؟ مِزُوگَه گو گِرَا سِگَه نَرَم بَرِ خُوْدَا هِي؟ اُونِه گو گِرَا سِ تِ نَقْشِيْن و رَنگِيْن بَرْدِگِن و نَاو دَوْلَمَنْدِيِه دَا دِرِيْن، نَاو قَصْرَتِ پَاشَا يَا دَان. ٢٦ بَجَا بُ دِيْتِنَا چِه اُون چُن؟ بُ دِيْتِنَا پِيغَمَبَرِگَه؟ بَلِه، آز بُ وَ دِپِزْمِ گو ژِه پِيغَمَبَرِگَه ژِي سَرْتِر. ٢٧ آو هَمَن آو گو كِتِيْبِ مُقَدَسِ دَا رَاسْتَا وِيْدَا هَاتِي نُوِيْسَانِدِن:

«نَه آزِه رَسُوْلِه خُو پِش تَدَا رِگِم

گُورِيَا تِ دِيِه بَرِ پِيِه تِ حَاضِرِ گَت.»

٢٨ آز بُ وَ دِپِزْمِ گو چِه گَس ژِه يَحِيَا مَزِنْتِرِ دَا يِيگَا خُو نَبُوِي؛ بَلِه دِيْسَا ژِي آوِه گو پَادِشَاهِيَا خُودَا دَا هُمُوِيَا گُوشِگِ تَر، ژِه وِي مَزِنْتِر.»

٢٩ تِوَاوِي مِزُوِه گو آو قِسَن بِيهِيَسْتِن، حَتَا بَا جِگِرَا ژِي، گَتِن گو رِيَا خُودَا حَق، چُون گو بُ دَسْتِه يَحِيَا عُسْلا تَعْمِيْدِه گِرْتِه بُون. ٣٠ بَلِه عَالِمِ تِ فِرْقَا فَرِيْسِيَا وَ قَاضِيَّتِ شَرِيْعَتِه بُ تَعْمِيْدِ نَكِرْتِنَا بُ دَسْتِه يَحِيَا، اِرَادَا خُودَا بُ خُو رَدِ گِرِن.

٣١ عِيسِي دُورَا گُت: «اِيچَا آز مِزُوِه وَه نَسْلِه گَلِ چِه مَقَايِسَ گِم؟ رَنگَه چِه دِدَن؟ ٣٢ آو بِيْنَا زَارُوِيْتِ نَاو بَا زَارِه دَانِ گو دِرُوْنِ و گَاز يِگُودُو دِگِن، دِپِزْن:

«م ب وَ بِلورِ لدا، اون نَرَقصین؛

م ب وَ لاوژَه تازیه خانَدین، اون نَگیران.»

۳۳ چون یحیایه گو تعمید ددا هات گو نه نان دِخار و نه شَراب دِوِخار؛ اون دِپژن، «جن هئی.» ۳۴ گوره انسان هات گو دِخت و دِوخت؛ اون دِپژن، «بَرخودنه، مِرُوگه زِگی و مَه وَخار، دُسته باجِگرا و گَنهکارای.» ۳۵ بله راستیا هر حکمتگه دو مایگا وی نیشان دَدَت.»

ژنگگه شل پیس تِت بَخشین

۳۶ رُزگه یگ له فَرِسیان عیسی بُ رِسق خارِنه مِوان گِر. ایجا عیسی چو مالا آوه فَرِسی و سِر سِر فِگه رو نِشت. ۳۷ ناو وه شَهْری دا، ژنگگه شل پیس دِژیا گو وقته بیهیست عیسی ناو مالا آوه فَرِسی دا مِوان، آمانگه مَرَمَر، تِژی رونه بَهَن خوش، گل خودا اینا ۳۸ و وه حالیدا گو دِگیریا پِشت سَره عیسی، رِخ پیت وی راوستا. ایجا ب ژنگه خو پیت عیسی شُست و ب گزیه خو آو هِشک گِرِن. پاشه پیت وی ماچی گِر و رون وان هَسو. ۳۹ وقته فَرِسیه خُدانه ماله آو دیت، گل خو گت: «هَگو آو مِرُو بَرِاستی پِیغَمَبَر با، دیه زانِبا آو ژنگ گو دَسته خو وی دَدَت کِی و چِجور ژنگگ - دیه زانِبا گو شل پیس.» ۴۰ عیسی گت وی: «آی شَمعون، دِخازِم دِشدگه بُ ت بَژم.» شَمعونی گت: «گَرَمگ، ماموستا!» ۴۱ عیسی گت: «مِرُوگه ژه دو مِرُوا قَر هَبو: له یگه پِنصد دینار، ژه یه دیتِر پَنج دینار. ۴۲ بله بَر خاطرِه هِنده گو چه دِشد چَنبون بَدَن وی، له قَره هر دوگا بُهْری. نَه کِیشگه وان گلکِتر دیه هَز وی بَگت؟» ۴۳ شَمعونی جیواب دا: «نَظرا مِدا آوه گو قَره وی زِدَتِر بو و ژه وی هات بُهْرین.» عیسی گت وی: «ت دوز قضاوت گِر.» ۴۴ هِنگه زُوری بُ آلیه آوه ژنگه و گت شَمعونی: «وه ژنگه ت دِبینی؟ از هاتِم مالا ت و ت بُ شُستِنَا پیت مِن آو نینا، بله آوه ژنگه ب ژنگه خو پیت مِن شُست و ب گزیه خو آو هِشک گِرِن! ۴۵ ت نَهاتی چاوه مِن، بله آوه ژنگه ژه وه دَما از هاتِمی حَتا نَه، ژه ماچی گِرِنَا پیت مِن نِراوستای. ۴۶ ت رون سَره مِن نَهسو، بله آوی رون پیه مِن هَسو. ۴۷ بَهنده از بُ ت دِپژم، مُحَبَبَا وی یا گلک ب وه هِندی گو گَنهت وی گو گلکِن هاتِن بَخشین. بله آوه گو گِمتر هاتی بَخشین، گِمتر ژی مُحَبَبَه دِگت.» ۴۸ ایجا عیسی بَرخودا وه ژنگه و گت: «گَنه ت هاتِن بَخشین!» ۴۹ پاشه آونه گو گل عیسی سِر سِر فِگه رو نِشته بون نَابینا خودا گتن: «آو کِی گو حتا گَنهتا ژی دِبَخشیت؟» ۵۰ عیسی گت وه ژنگه: «ایمانا

ژنگه گو آریکاره عیسی بون

۱ پاشه وه، عیسی شهر ب شهر و گند ب گند دگریا و خبرا خوش پادشاهیا خدا ددا و راستا ودا و عظم دگر. او دانزده شاگرد ژی گل ویدا بون، ۲ و همژی هند ژنگ گو ژه رجت پیس و نساخیا شفا گرتنه بون، گل ویدا بون: مریم گو مجدلیه ژی دهاتن گاز گرن، اوه گو عیسی ژه وی هفت جن درخسته بون، ۳ یوانا ژنا خوزا، پشکاره هیروودیس، سوسن و گلک ژنگه دیتر. اوان ژنگا ب ماله خو رسق و دسده گو عیسی و شاگردت وی احتیاج هبون حاضر دگرن.

مثلا مزوه کشاورز

۴ وقته خلق گلک شهرا د ب دیتنا عیسی دهاتن و جماعتگه عظیم خر بو، آوی او مثل گت: ۵ «رژگه کشاورزگ چو ب چاندنا ئیه خو. وقته ت درشاند، هندگ رژیان سر ره و پیس بون و ظیره آسمانی او خارن. ۶ هندگ رژیان سر عرده خبزگ و وقته شین بون، هسک بون، چون گو عردی شه چنبو. ۷ هندگ ژی رژیان ناو قلمادا و قلم گل ئی دا شین بون و او خندقاندن. ۸ بله هندگ ژی رژیان ناو آخا قنج و شین بون و صد جارا هند حاصل اینان.» وقته عیسی او قستی گت، ب دنگا بلند گت: «هچی گسه گوه ب بیهیسینه هتی، بلا بیهیسیت!»

۹ وقته شاگردت وی معنیا وه مثله وی پیسیار گرن، ۱۰ عیسی گت: «زانینا سرت پادشاهیا خدا ب و هاتی داین، بله گل مروت دی ب مثلا قس دگم، گو: «برخودنه، بله نبین؛

بیهیسین، بله فام نگن.»

۱۱ «معنیا وه مثله آوی: ت، کلاما خدای. ۱۲ ئیه سر ره، او مرون گو کلامه دبیهیسین، بله ابلیس ت و وه کلامه ناو دله واندا دیزیت، گو نگارن ایمانه بین و نجاته پیدا گن. ۱۳ ئیه ناو برادا او مرون گو وقته کلامه دبیهیسین، اوه ب شادیه قبول دگن، بله کلام ناو واندا ره ناگریت. اوان مدتگه گم ایمان هن، بله وقته امتحانه، ایمانا خو دست ددن. ۱۴ ئیه ناو قلم، او مرون گو کلاما خدا دبیهیسین، بله وقته ریا خودا دجن پش نیارانی و مال و ثروت و خوشیه ژیانه

آوان دِخَنْدِ قِينِن و چه جارا حاصِله نَادَن. ^{۱۵} بله تُيه ناو آخا قَنج، آو مِرُون گو کلاما خدا ب دِلگه راست و قَنج دِبيهييسن و باش خو پَو دِگِرِن، بَرَدوام دِمِين و حاصِله دِدَن.

مَثَلَا چَرايه

^{۱۶} «چه گَس چَرايه بَرِنادَت گو سَلِگگه دَانِت سَر وه آن آوه دَانِت بِن تختی دا! بَلگو چَرايه دِدَانِن سَر جيه چَرايه گو هَجِي گَسه بَت زُر، نوره بِيِنِيت. ^{۱۷} چون گو چه دِشده وَشارتِي نِين گو آشگرا نَبِيت و چه سِر نِين گونِين زَانِن و دووهار نِين. ^{۱۸} بَهَنده شار بِن گو اون چاون دِبيهييسن، چون بُو آو گَسه گو هِي گَلکِتر ديه بَت دايين و ژه وه مِرُوه گو چِنِين، آو دِشدا گو فِکِر دِگت هِي، ديه بَت اِستانِدِن.»

دايِيگ و بَرَايت عِيسِي

^{۱۹} وه ناوه دا، دايِيگ و بَرَايت عِيسِي هاتن گو وی بِيِينِن، بله جَماعت هِنْد مِش بُو گو نِگارِن نِزَوکِي وی بِن. ^{۲۰} اِيجا گُتَن عِيسِي: «دايِيگ و بَرَايت ت دَرَو راوِستَان و دِخازن ت بِيِينِن.» ^{۲۱} بله عِيسِي جِيوابا واندا گت: «دايِيگ و بَرَايت مِن آو گِيسِن گو کلاما خدا دِبيهييسن و وه تِينِن جِي.»

اِمِن گِرِنَا طوفانه

^{۲۲} زُرگه عِيسِي گل شاگِرِدَت خو سِيواری قِييقه بو و گت وان: «آم بِچَن آليه دِي آوه.» اِيجا گتَن ره. ^{۲۳} هَ وِسا گو سَر آوه دِچَن پِش، عِيسِي خُورا چو. نِشگادا باکُرْفِيک گله دا دَسْتبه گِر، وِسا گو قِييق تِزِي آو دِبو و جانِه وان گت خَطره دا. ^{۲۴} شاگِرِد چُن لاره عِيسِي و آو شار گِرِن و گتَن: «ماموستا، ماموستا، گِم مای گو آم بات بِن!» عِيسِي شار بو و سَر با و شِيپِلِت گِر گِر هُوار. طوفان رازا و همو جِي اِمِن بو. ^{۲۵} عِيسِي گت وان: «اِيمانا وَ کِيذِرِي؟» شاگِرِد مابون خِبر و تِرسيا بون و ژه يگودو پِسيار دِگِرِن: «آو کِي گو حتا بُو با و آوه اَمِر دِگت و آو بِن اَمِرِه وِيدان.»

شفا گِرِنَا مِرُوه جن هِي

^{۲۶} پاشه ب قِييقه چُن مَنطقا جِراسيان گو آليه دِي گله، روبروي حَرِيما جَليله بو. ^{۲۷} وقته عِيسِي قِييقه دا دَرگوت و هات سَر هِشکاتيه، مِرُوگه جن هِي ژه

خلقه وه شَهري راستی وی هات. آوی کِمزَو نه جِلگ بَرگِره بون و نه چه مالادا ژیا بو، بلگو ناو مزارادا دِما. ^{۲۸} وقته آوی عیسی دیت، قیژیا دا و گت بَر پیه وی و ب دنگا بلند گت: «آی عیسی، گوره خدایه متعال، چه سُلات مَن کتی؟ لاواهیا دِگم عذابَه نَدی مَن!» ^{۲۹} چون گو عیسی ب رِحا پیس اَمِر گِره بو ناو ویدا دَرگویت. آوه رِحا پیس چَند جارا او گِرتَه بو. ب وه حالی گو دَسْت و پیت وه مَرُوی ب زنجیرا و دَسْتَبندا گِر دِدان و پاسوانی وی دِگِرِن، بله دبسا ژی بَندِگ دِقَتانَد و جنی او دِبَر جُله. ^{۳۰} عیسی وی پیسیار گِر: «ناوه ت چی؟» جیواب دا: «لَشِگِر،» چون گو گلک جن چو بون ناو ویدا. ^{۳۱} آوان اَجنا ب لاواهیا ژه عیسی خاستِن گو ب وان اَمِر نَگت بِچَن جَهَنمه.

^{۳۲} له وان نیزوکاتیا، هِسَمَگه مَرِن له بَرازا بِنه گِرگی مَشغولی خارِنه بون. وان اَجنا لاواهی عیسی گِرِن گو بهلیت بِچَن ناو بَرازادا، و آوی ژی هِلا. ^{۳۳} ایجا، او جن ناو وه مَرُوی دا هاتَن دَرَو و چَن ناو بَرازادا و بَرازا ژه سَرزردالیگا گِرگی هِجوم بَرِن ناو گله و خندِقیَن.

^{۳۴} وقته گاوانا او دیتِن، جلاتِن و ناو شَهري و گندی دا، او دِشدا قومی باس گِرِن. ^{۳۵} پاشه خلق هاتن گو او دِشدا گو قومی بو بَبینِن و وقته گَهَشَتِن لاره عیسی و دیتِن او مَرُوه گو جن ویدا دَرگوتَه بون، جِلگ بَرگِرِن و عاقل بَر پیه عیسی رونشَتی، تَرسیان. ^{۳۶} مَرُوت گو او دِشدا قومی ب چاوه خو دیتَه بون، ب وان باس گِرِن گو مَرُوه جن هَبی چاون شفا گِرتَه بو. ^{۳۷} پاشه تَواوی خَلقه دُر تا دُرًا مَنظَقًا جِراسیان ژه عیسی خاستِن ژه لاره وان بَچیت، چون گو تَرسَگه عَظیم کتَه بو دله واندا. ایجا عیسی ژی سیواری قَبیقَه بو و زُوری. ^{۳۸} او مَرُوه گو اَجَن ناو ویدا دَرگوتَه بون، لاواهی عیسی گِر گو بهلیت گَل ویدا بیت، بله عیسی او ره اِجست و گت: ^{۳۹} «بَزُورَ مالا خو و او سُلا گو خدا ب ت گِری، باس گ.» ایجا او مَرُو چو و ناو تَواوی شَهري دا باس گِر گو عیسی ب وی چه گِری.

ساخ گِرنا گِجگگه و شفا گِرتِن ژَنگگه نَساخ گو خون له دِچو

^{۴۰} وقته عیسی زُوری، جَماعت ب رویگه خوش چو پَشیا وی، چون گو چاوه وان همویا ریا وی بو. ^{۴۱} وه ناوه دا، مَرُوگ گو ناوه وی یایروس بو و سَرکَه دیرا یهودیا بو، هات و خو هاوت بَر پیه عیسی، لاواهی له گِر گو بَچیت مالا وی، ^{۴۲} چون گو تَنیا گِجا وی گو عَمَره وی نیزوکی دانزده سالا بو، ب مِرِنه بو. وقته گو عیسی ره دا بو، خَلقه همو آلیادا فِشار تینا سَر. ^{۴۳} و ژَنگگه نَساخ

هَبو گو داندزده سال بو خون له دچو و ب وه حالی گو تواوی ماله خو خَرجا حکیمان گره بو، بله دیسا ژی چه گسه نگاری بو وی ساخ گت. ^{۴۴} او ژنگ بشتودا نيزوکی عیسی بو و دَسته خو لَوِا عبایه وی دا. هه جیدا خون له چینا وی بریا. ^{۴۵} عیسی پیسیار گر: «که دَسته خو مین دا؟» وقته همویا حاشا گر، پطرسی گت: «ماموستا، خلق همو آلیادا ت خِر بون و فشاره تینن سرت!» ^{۴۶} بله عیسی گت: «مژوگه دَسته خو مین دا! چون گو آز دزانم قاوتگ ژه مین هات درو!» ^{۴۷} آوه ژنگه وقته دیت نگاریت خو وشریت، هه وسا گو دترسیا و دَرَجفی هات پش و خو هاوت بر پیه وی و لاره همویا گت گو بچی دَسته خو وی دای و چاون جیدا شفا گرتی. ^{۴۸} عیسی گت وی: «گجا مین، ایمانا ت، شفا دای ت. هَر خیر بچی.»

^{۴۹} عیسی هشتا قسن دگر گو مژوگ ژه مالا یایروس، سرکه دیره، هات و گت: «گجا ت مر، ایدی زحمته ندب ماموستا.» ^{۵۰} عیسی وقته او بیهیست، گت یایروس: «نترس! تنه ت ایمان هبیت! گجا ت دیه شفایه پیدا گت.» ^{۵۱} وقته گو عیسی گهشت مالا یایروس، نهلا چه گس خنجی پطرس و یوحنا و یعقوب و باب و دایبگه گجگه گل ویدا بچن ناو ماله. ^{۵۲} همو گس ب گجگه دگیریان و دنالین. بله عیسی گت: «نگیرین، چون گو نمری بلگو خوه دای.» ^{۵۳} او عیسی کنیان، چون گو دزانین گجگ مری. ^{۵۴} بله عیسی دَسته گجگه گرت و گت: «گجا مین، راب!» ^{۵۵} رجا گجگه زوری و او جیدا رابو. عیسی امر گر گو دشدگه ب خارنه بدن وی. ^{۵۶} دایبگ و بابو گجگه مابون خیر، بله عیسی ب وان امر گر گو او دشدا قومی ب چه کسه باس نگن.

۹

عیسی داندزده رسولا ره دگت

^۱ عیسی او داندزده شاگرد خِر گرن لاره خو و فُدرت و اقتدار دا وان گو همو اجنا درخینن درو و نساخیا ساخ گن؛ ^۲ او او رگرن گو پادشاهیا خدا وَعظ گن و شفایه بدن نساخا. ^۳ عیسی گت وان: «چه دشدی ب ناو ره تراگن، نه گپال، نه تَرَب، نه نان و نه دراو. گراسه زد ژی تراگن.» ^۴ هچی مالا گو اون چن تدا، حتا گوا اون وه شهری دان، وه ماله دا بمین. ^۵ هچی جیه خلقی اون قبول نگرین، وقته اون شهره واندا ددرگون درو، آخا بیت خو داگتن گو شهادتگ بیت له ضد وان گو غصبا خدا سر واندا دیه بت.» ^۱ ایجا او کتن ره، ژه گندگه ب

گندگه دی دِچُن و هَچي جيه دِگَهَشْتِن، خَبْرَا خوش وَعَظ دِگِرِن و شفا دِدَان نَسَاخَا.

^۷ دَنگه تواوی وان شُلَان گَهَشْت گوهه هيروديسه حَاكِم. هيروديس صِفَت گِرْتِي و گِژ مابو، چون گو هِنْدَاگَا دِگْت عيسی هَمَن يَحْيَايِ گو ژه ناو مِرِيَا دَا رَابُوِي. ^۸ هِنْدَاگه دی دِگْتَن الياس پِيْغَمْبَرِ گو پِيْدا بُوِي و هِنْدَاگَا ژِي دِگْتَن يِگ ژه پِيْغَمْبَرِ قَدِيْم گو سَاخ بُوِي. ^۹ بله هيروديسی گُت: «مِن سَرَه يَحْيَا بَرِي. اِيْجَا آو كِي گو وان دِشْدَان رَا سَتَا وِيْدَا دِبِيْهِيْسِم؟» و دُوو هِنْدَه دَا بُو گو عيسی بِيْنِيْت.

رِسْق دَايِن بُ پِنج هَزَار مَرُوَا

^{۱۰} وقته رسول رُورِن، هَچي شُلا گِرِه بون بُ عيسی باس گِرِن. هِنگه عيسی آو گَل خُودَا بُ شَهْرَگه گو ناوه وی بِيْت صِيْدا بُو پِرِن گو وِدْرَه تَنه پِن. ^{۱۱} بله گَلگ مَرُوَا آو زَانِن و دُوو وِيْدَا چُن. عيسی ژِي آو بُ رُوِيه خوش قَبُول گِرِن و گَل وَا نْدَا رَا سَتَا پَادشاهيا خُودَا قِيْسَ گِر و مَرُوْت گو مَحْتَا جِي سَاخ بُوْنَه بون، شفا دَا.

^{۱۲} نِيْزُو كِي رُژَاوَابُوْنَه، آو دَا نَزْدَه رسول هَا تَن لَارَه وی و گُتَن: «خُلْقَه رَگ گو پِيْچَن بُ گُنْدَا و آوَاهِيه دُر و بَر و بُوخو رِسْقِي و پِنَاگَا هَگه پِيْدا گَن، چون گو اِر جِيْگه دُور گُتِي.» ^{۱۳} عيسی گُت وَا ن: «آو ن بُوخو رِسْقِي بَدَن وَا ن.» رسولا گُت: «مَم خِنجِي پِنج گِرْدَا و دُو مَاسِيَا چَه دِشْد چِنِيْن، آنژِي آم دِيِي پِيْچَن و بُ تُوَاوِي وَا ن مَرُوَا ن رِسْقِي پِكِرِن.» ^{۱۴} نِيْزُو كِي پِنج هَزَار مِرَا وِدْرَه بون. عيسی گُت شَاگِرِدْت خُو: «خُلْقِي بَگَن گُمَه پِنج نَقْرِي و بَرَن وَا ن رُوْن.» ^{۱۵} شَاگِرْدَا آو شُل گِرِن و خُلْقِي هُمُو رُوْنِشْتِن. ^{۱۶} هِنگه عيسی آو پِنج گِرْد و دُو مَاسِي رَاگِرِن، بَر خُودَا آسْمَانِي و بَر كِت دَا وَا ن. پَاشَه گِرْدَ گِر گِرِن و دَا شَاگِرْدَا گو دَا نِن بَر جَمَاعَتَه. ^{۱۷} اِيْجَا هُمُو يَا خَارِن و تِر بون و دَا نَزْدَه سَلِگ ژِي ژَه گِرْت بَجِي مَآيِي خِر گِرِن.

اعْتِرَافَا پِطْرُس رَا سَتَا عيسی دَا

^{۱۸} رُژْگَه عيسی تَنه دَعَا دِگِر و تَنه شَاگِرِدْت وي گَل وِيْدَا بون. عيسی وَا ن پِيْسِيَار گِر: «خُلْق دِژِيْت اَز كَه مَم؟» ^{۱۹} جِيوَاب دَا ن: «هِنْدَاگ دِيْژِن تِي يَحْيَا يَه گو عَسْلَا تَعْمِيْدَه دِدَا اِي، هِنْدَاگه دِي دِيْژِن تِي الياس پِيْغَمْبَرِي و هِنْدَاگ ژِي ت يِگ ژَه پِيْغَمْبَرِ قَدِيْم دِزَانِن گو سَاخ بُوِي.» ^{۲۰} عيسی وَا ن پِيْسِيَار گِر: «آو ن چَاو ن؟ آو ن مَن كَه دِزَانِن؟» پِطْرُسِي جِيوَاب دَا: «مَسِيْحَه خُودَا.»

^{۲۱} پَاشَه عيسی آو قَدْعَن گِرِن و بُ وَا ن اَمِر گِر گو وِيْن نَبِرَن چَه گَسَه، ^{۲۲} و گُت: «گُورَه اِنْسَان دِيِي گَلگ رُجْرَه بِكْشِيْت و مَزِنْت قُومِي و سَرُكْت كَاهِيْنَا و

ماموستايت توراته آوى رد گن و بت گشتين و له رُژا سيه رابيت. «
 ۲۳ پاشه عيسى گت همويا: «هگو گسگ بخازيت دوو مدا بت، دې خو حاشا
 گت، همو رُژه خاچا خو راگت و دوو مدا بت. ۲۴ چون گو هچى گسه بخازيت
 جانه خو نجات بدت، ديه آوه ژه دست بدت؛ بله هچى گسه بر خاطره من
 جانه خو ژه دست بدت، ديه آوه نجات بدت. ۲۵ چه خپرگ ب انساني هې گو
 تواوى دنيايه بينيت دست، بله جانه خو ژه دست بدت آن آوه خسار گت.
 ۲۶ چون گو هچى گسه ژه من و قست من عار هبیت، گوره انسان ژى وقته گو
 ناو سُکوه و جلالا خو و ناو سُکوه و جلالا باب و ميليکتيت مُقدس دا بت، ديه
 ژه وى عار هبیت. ۲۷ براستى آز ب و دېژم، هندگ اِر راوستان گو حتا پادشاهيا
 خدا نبين، مِرنه طام ناگن.»

عوض بونا صومته عيسى

۲۸ نيزوكى هشت رُژا پاشه وان قسان، عيسى پطرس و يوحنا و يعقوب دان گل
 خو و چو سر سره چيبايگه گو دعايا بگت. ۲۹ ه وه حاليدا گو دعا ديگر، صومته
 وى عوض بو و چلگه وى سپى و روناهى بو. ۳۰ نشگادا دو مر، موسى و الياس،
 دووهار بون و گل عيسى قس ديگرن. ۳۱ آو ناو سُکوه و جلاله دووهار بون و
 راستا آزاديا همو انسانا ژه اسارته گو قرار بو گلک زو ب مِرنا عيسى اورشليمه دا
 بقوميت، قس ديگرن. ۳۲ خوگه گران پطرس و اونه گل ويدا گرته بو، بله وقته
 باش شار و هيشيار بون، سُکوه و جلالا عيسى و آو دو مِرُو گو رُخ وى راوستا
 بون ديتن. ۳۳ وقته گو آو دو مِر ژه عيسى دو وقتيان، پطرسى گت عيسى:
 «ماموستا، بونا م اِر باش! پهل سه سيرا چه گم، يگه ب ت، يگه ب موسى و
 يگه ژى ب الياس.» پطرس نديزاني چه دژيت. ۳۴ آو قستى هشتا سر دوه پطرس
 بو گو اوزگ هات و سر وان گِر سيرا. وقته آورده او گرن ناو خودا، شاگرد ترسيان.
 ۳۵ هنگه دننگ ناو آورده دا هات گو دگت: «آوى گوره من گو من او بزارتي؛
 گوهه خو بدن وى!» ۳۶ وقته دننگ قط بو، ديتن عيسى تنه ي. شاگردا او دشد
 لاره خو خندان گرن و وان رُژادا ب چه گسه باسه وه دشدا گو ديته بون، نگرن.

شفا گرتنا گورگه جن هي

۳۷ رُژا دى، وقته چييداا رُژدا هاتن، جماعتگه گلک هاتن ديتنا عيسى.
 ۳۸ نشگادا مِرُوگه ناو جماعته گِر هوار: «ماموستا، هويا ت دگم قنجيگه گوره
 من بگى، چون گو من تنه او بچوگ هې. ۳۹ رخگ وى ديگريت و او نشگادا قيژيا

دِدَت و فَرَا تَتَه دَا، وِسا گو دَوَه وی کَف دِگَت. اَو رِخ اَوِی دِخَرِشِنِیت و گَلک زحمت دَسْتَه خَوِی دِکِشِیت. ^{۴۰} مِین لَواهِی شَاگِرِدَت تَ گِر گو اَوَه رِخِی ژَه وی دَرخِینِز، بَلَه نَگَارِین. ^{۴۱} عِیسی گُت: «اَی نَسَلَا بَه اِیْمَان و مَنحَرَف، حَتَا کَنگَه گَل وَدَا بِم و وَتَحْمَل گَم؟ گُورَه خَوِی بَیْن اِر.» ^{۴۲} هَه وَه نَاوَه دَا گو گُورِگ دِهَات، جَنی اَو عَرْدی دَا و فَرَا اِیْنَاپَه دَا. بَلَه عِیسی لَه وَه رِحَا پِیس گِر هَوَار و شَفَا دَا گُورِگی و سِپَارَدَ بَابَه وی. ^{۴۳} خَلق هَمُوژَه مَزِنَاتِیَا خُدَا مَانَ حَیْر.

وی حَالِیدَا گو هَمُو لَه شَلِیت عِیسی صِفَتِ گِرْتی بِبُون، عِیسی گُت شَاگِرِدَت خُو: ^{۴۴} «گَلک بَاش گُوهَه خُو بَدَن اَو دِشُدَا گو دِخَاژِم بُ وَبِژِم: گُورَه اِنْسَان دِیَه تَسْلِیْمی دَسْتَه خَلْقَه بَیت.» ^{۴۵} بَلَه شَاگِرِدَا قِسا وی فَا م نَگِرِن؛ بَلْگُو لَه وَا ن وَشَارْتی مَا گو فَا م نَگِن؛ و دِتِرِسیَان وَه رَاسْتَه دَا ژَه وی پِیسیَارَا بَگِن.

مَزِنَاتی چِیگَه دَای؟

^{۴۶} رُزْگَه نَابِینَا شَاگِرِدَا قِسِدَانْگ چَه بُو گو کِیشْگَ وَا ن ژَه هَمُویَا مَزِنِیْتَر. ^{۴۷} عِیسی گو فِکْرَه دَلَه وَا ن دِزَانی، بِچُوْگِگ رَاگِر و دَا نَا رِخ خُو، ^{۴۸} و گُت وَا ن: «هَچِی کَسَه گو وی بِچُوْگی سَر خَاطْرَه نَاوَه مِین قَبُول گُت، اَز قَبُول گِرْم؛ وَهَچِی کَسَه مِین قَبُول گُت، اَو کَسَه گو اَز رِگِرْم قَبُول گِرِی. چُون گو نَاو وَدَا اَو مِرُو مَزِنِیْتَر گُورَه هَمُویَا گُوشْگِیْتَر بَیت.»

^{۴۹} یُوْحَنَا گُت: «مَامُوسْتَا، مَ مِرُوْگ دِیت گو ب نَاوَه تَ جَن دِدَرِخِسْتِین، بَلَه چُون گو ژَه مَ نَبُو مَ پِشِی لَه گِرْت.» ^{۵۰} عِیسی گُت: «پِشِیَه لَه نَگِرِن، چُون گو هَچِی کَسَه لَه ضِدَّ وَ نِیْن، گَل وَ دَای.»

خَلْقَه گُنْدَگَه سَامْرَه عِیسی رَد دِگِن

^{۵۱} وَقْتَه دَمَا ژَلَل بِرِنَا عِیسی بُ اَسْمَانی نِیْزُوک دِبو، مِجِد رِیَا اَوْرِشَلِیْمَه دَا بَرخُو. ^{۵۲} اِیْجَا پِشِ خُو هِنْدَ مِرُو رِگِرِن گو بِچَن گُنْدَگَه مَنظَقَا سَامِرِیَا گو کَارَه هَاتِنَا وی بَگِن. ^{۵۳} بَلَه خَلْقَه وِدرَه عِیسی قَبُول نَگِرِن، چُون گو دِخَاسْت بِچِیْت اَوْرِشَلِیْمَه. ^{۵۴} وَقْتَه شَاگِرِدَت عِیسی، یَعْقُوب و یُوْحَنَا، اَو دِیْتِن، گُتِن: «اَغَایَه مَ، تَ دِخَاژِی اَم بَزَن اَسْمَانی دَا اَگِر بَبَارِیْت و اَوَان هَمُویَا بَیْن بَبْت، اَو جُورَا گو اِلِیَسی گِر؟» ^{۵۵} بَلَه عِیسی بَرَاخُو رُورَانْد، سَر وَا ن گِر هَوَار و گُت: «اَو نِزَانِین گو اَو ن ژَه چَه رِخَگِن! ^{۵۶} چُون گو گُورَه اِنْسَان نَهَاتِی گو جَانَه خَلْقَه بَیْن بَبْت بَلْگُو هَاتِی نَجَات بَدَت.» پَاشَه چُن گُنْدَگَه دِی.

قيمتا گيتا دوو عيسي دا

٥٧ ره دا، مِروگه گت عيسي: «تِ كِو بچي، آزه دوو تدا بم.» ٥٨ عيسي گت وي: «رُويا گن هن و ظيره آسماني هلون، بله گوره انسان چه جي چنين گو سره خو دانت.» ٥٩ عيسي گت مِروگه دي: «دوو مدا وَر.» بله آوي گت: «آغايه من، اولي ايجازه بد آز بچم، وقته بابيه من مير و من او تسليمي آخه گر، ايجا پاشه آزه دوو تدا بم.» ٦٠ عيسي گت وي: «بهل گو ميري، مريت خو تسليمي آخه بگن؛ تِ هر و پادشاهيا خدا وعظ بگ.» ٦١ يگ دي گت: «آغايه من، آزه دوو تدا بم، بله اولي ايجازه بد گو بزورم و خاطره خو مروه مالا خو بخازم.» ٦٢ عيسي گت وي: «او گسه گو دستبه عرد گلانه بگت و برخودت پشت خو، گير پادشاهيا خدا ناپت.»

١٠

عيسي هفته شاگردا ره دگت

١ پاشه وه هنده، عيسي خاده هفته مروه دي زي بزارتن و او جت جت پش خودا ب هر شهر و ولاته گو قصدا چونا ودره هبو رگرن. ٢ گت وان: «حاصل گلک، بله پال گين. بهنده، ره خدانه حاصله لاواھيا بگن پالا ب دورونا حاصله خو رگت. ٣ هرن! بزان گو آز و بينا برخا رديگم ناو گرادا. ٤ گل خو نه کيسگه دراوي نه ترب نه سلگا تبن و ره دا وقته خو سلاو گرينو خسار نغن. ٥ هچي مالا گو اون دچن تدا، اولي بزن: "آشتي و سلامتي سر وه ماله بيت." ٦ هگو آوه ماله دا گسگ آهله آشتي و سلامتيه بيت، آشتي و سلامتيا وديه سر وه ماله بيت؛ نگو، ديه بزوريت و بوخو. ٧ وه ماله دا بمين و هچي دشدا دان و، بخن و وخن، چون گو پال لاييکه استاندينا حقه خوي. ٨ ره مالگه ب مالا دي جي ب جي تبن. ٩ وقته اون چن ناو شهرگه و اون ب روپگه خوش قبول گرن، هچي دشدا گو دانان بر و، بخن. ٩ شفايه بدن نساخت ودره و بزن: "پادشاهيا خدا نيزوکی و بوي." ١٠ بله وقته اون چن ناو شهرگه و اون قبول نگرن، هرن ناو کوچت وه شهري و بزن: ١١ "آم حتا آخا شهره و گو سر پيت م رويشتي، سر و دادگتن. بله بزان گو پادشاهيا خدا نيزوک بوي." ١٢ آز ب و دپيم گو رزا قيامته، طاقتا جزايه ب شهره سدومه هساندير ديه ببیت حتا ب وه شهري. ١٣ «وي ب حاله ت، آي شهره خورزين! وي ب حاله ت، آي شهره بيت

صیدا! چون هگو مُعْجِزَتِ گو ناو ودا قومی ناو شهه صور و صیدونه قومی بان، خلقه ودره کِمِزَو دیه پالاس بَرِگره بان و خولیه دا دیه رونشته بان و توب گره بان.^{۱۴} بله ژرّا قیامتّه، طاقتا جزایه ب صور و صیدونه هساندر دیه بیت حتا ب و.^{۱۵} و ت آی گفرناحوم، ما حتا آسمانی تیه بلند بی؟ چه جارا، بَلگو حتا ناوگا جَهْتَمه تیه ژردا بچی.

^{۱۶} «هچی گسه گوهه خو بدت و، گوهه خو دای من؛ و هچی گسه و قبول نکت، از قبول نگریم؛ بله هچی گسه من قبول نکت، او گسه گو از رگریم قبول نگریم.»

^{۱۷} او هفتّه میزو ب شادیه زورین و گتن: «آغایه م، حتا آجن ژی سر خاطره ناوه ت امره مدان.»^{۱۸} گت وان: «من شیطان دیت گو وگو بروسکه آسمانی دا دکت.^{۱۹} نه آزه اقتداره بدم و گو مارا و طوبشگا و توای ژرّا دژمنی پپس گن و چه دشد نگاریت ضرره و بدت.^{۲۰} بله ژه ون کیف خوش نین گو رح بن امره و دان، بَلگو شادیا و ژه وین بیت گو ناوه و آسمانی دا هاتی نویساندین.»

^{۲۱} ه وه سعتّه، عیسی له رِحا مُقدسا خدا شاد بو و گت: «بابو، خُدانه آسمان و عردی از شُکرا ت دِگم گو ت او دشدن ژه میروت زانا و شارزا وشارتی و ب پچوگه گوشگ آشگرا گری. بله، بابو، چون گو ازادات یا پر ژه لطف وسای.^{۲۲} بابه من همو دشد سپاردی من. چه گس نزانیت گور کی خنجی بابی و چه گس نزانیت باب کی خنجی گوری و او میروت گو گور بخازیت بابی ب وان آشگرا بگت.»

^{۲۳} پاشه عیسی تِنْتیه دا، برخودا شاگردا و گت: «خَنیگه حاله وان چاوت گو او دشدا اون دبین، او ژی دبین. ^{۲۴} چون گو از ب و دبیم گلک ژه پیغمبرا و پاشایا داخازیا هنده هبون گو او دشدا اون دبین، دبین و ندیتن و او دشدا اون دبیهسن، بیهیسن و نبیهستن.»

مَثَلًا مِزوه باش آهله سامره

^{۲۵} رزگه یگ ژه قاضیت شریعتّه رابو گو ب وه پیسیره، عیسی امتحان گت: «ماموستا، چه بگم گو بیم خُدانه ژیا نا آبدی؟»^{۲۶} عیسی گت وی: «توراته دا چه هاتی نویساندین؟ ت ژه وه چه فام دگی؟»^{۲۷} جیواب دا: «خاده خدایه خو ب توای دل و ب توای جان و ب توای قاوت و ب توای فکره خو هژه بگ؛ و “جیناره خو وگو خو هژه بگ.”»^{۲۸} عیسی گت: «ت دوز گت. وین

بين جي گوتيه هر پڙي.»

^{۲۹} بله آوي ب حَق گرنا خو ڙه عيسي پيسيار گر: «بله جيناره من کي؟»
^{۳۰} عيسي وسا جيواب دا: «مِرَوَگ ڙه اورشليمه دچو ب شهره آريحايه. ره دا
گت ناو دسته دزادا. آوان او روت گرن، گت دان و او نيو رحي بردان و چن.
^{۳۱} تصادفي کاهينگ همن وه ريه دا درياز دبو. بله وقته چاوه وي گت وه مروي،
ريا خو خار گر و آليه دي ره دا چو. ^{۳۲} ه وسا لاويگ گو خدمتکاره معبدہ بو ڙي
وڌره دا درياز دبو. او ڙي وقته گهشت وڌره و او مروي ديت، ريا خو خار گر و آليه
دي ره دا چو. ^{۳۳} بله مسافرگ گو آهله سامره بو، وقته گهشت وڌره و او مروي
ديت، دله وي ب حاله وه مروي شوتي. ^{۳۴} بهنده چو لاره وي و سر بيرينت وي
شراب رڙاند و رون له هسو و بيرينت وي گردا. پاشه او دانا سر گره خو و بر
کاروانسرايگه و له شار بو. ^{۳۵} رڙا دي، دو دينار دا خُدانه کاروانسرايه و گت: «وه
مروي شار ب و هگور ڙه وين زڌتر ت خرج گر، وقته آز پڙورم آزه بدم ت.» ^{۳۶} نه
نظرات کيشگ له وان سه مروان هراستي ايثبات گري، جيناره وه مروي بو گو
گت ناو دسته دزادا؟» ^{۳۷} آوه قاضيه شريعته جيواب دا: «آوه گو رحما خوب
گر.» عيسي گت وي: «هر و ت ڙي وسا بگ.»

ناو مالا مريم و مارتا

^{۳۸} وقته ريا اورشليمه دا دچن، عيسي چو ناو گندگه. ڙه وڌره ڙنگه گو ناوه
وي مارتا بو عيسي گزي گر مالا خو. ^{۳۹} مارتا خوشگ هبو گو ناوه وي مريم بو.
مريم رخ پيت عيسي روڻشته بو و گوهره خو ددا قسه وي. ^{۴۰} بله مارتا گو ڙر
مشغولي کاره موانداريه بو، هات لاره عيسي و گت: «آغايه من، ما ب ت مهم
نين گو خوشگا من آز کاره موانداريه دا هلام تنه؟ پڙ وي گو آريڪاريا من بگت!»
^{۴۱} بله عيسي جيواب دا: «مارتا! مارتا! گلک دشد ت نياران و پڙش دگن،
^{۴۲} حال او حال گو تنه دشدگ لازم؛ و مريمه او نصيبا باشتر پڙرتي، گو ڙه وي
نايت استاندين.»

۱۱

درس داينا عيسي راستا دعا گرنه

^۱ رڙگه عيسي جيگه دعا دگر. وقته دعا گرنا وي خلاص بو، يگ ڙه شاگردت
وي گته دا: «آغايه م، م فر دعا گرنه بگ، وسا گو يحيي فر شاگردت خو گر.»

۲ عیسی گت وان: «اون وقته دعایه دِگن، پِژن:

» «آی بابو،

ناوه تَ مُقدس بیت،

پادشاهیا تَ پِت،

۳ هر زُ نانه مَ یه همور زه بَدَم.

۴ گنَهت مَ بېخَش،

چون گو آم ژی تواوی قردارِت خو دِ بَخِشِن.

و مَ امتحان نَگ. ”

۵ پاشه گت وان: «کِجِ ناو ودا گو دُستگ هَبیت و نیوه شوه بچیت لاره وی و پِژیت: “هوال، سه دَن گِرِدا قَر بَد مَن، ۶ چون گو هَوالگه مَن زه ره گَهشتی و مَن چه دِشد چِنین گو دَانِم بَر وی، ” ۷ و آو ناو مالدا جیواب دَت: “زحمته نَد ب مَن. دَر دارخِستی و زارویت مَن گل مَن ناو جیادان. آز نِگارم رابِیم و چه دِشدی بَدَم ت. ” ۸ آز بُ و دِپِژِم، حتا هَگو بَر خاطره هَوالتیه ژی نَرابیت و چه دِشدی نَدته، زه بَر خاطره اصرارا وی دیه رابیت و هَچی دِشدا احتیاج هَی دیه بَدته دا. ۹ «بهنده آز بُ و دِپِژِم، بَخازِن گو بُ و دیه پَت دایین؛ له بَگَرِن گو اونه پَیدا گن؛ دَری پَکَتِن گو دَر زه سَر ودا دیه و بیت. ۱۰ چون گو هَچی گسه بَخازیت، دیه بُ وی پَت دایین و هَچی گسه له بَگَرِت، دیه پَیدا گت؛ و هَچی گسه دَری پَکَتیت، دَر سَر وی دیه و بیت. ۱۱ کیشگ له و بابان، هَگو گوره وی ماسیه وی بَخازیت، مارگه دیه بَدته؟ ۱۲ آن هَگو هَگه بَخازیت، دوبِشگگه دیه بَدته؟ ۱۳ ایجا هَگو اون ب تواوی پیسیتیا خو دِزاین گو دِبی دِشده قَنج بَدَن زارویه خو، چه قیاس گَلکَتِر بابَه آسمانیه و رِحا مُقدسا خدا دیه بَدت هَچی گسه گو زه وی بَخازیت.»

عیسی و بعلزبول

۱۴ عیسی چَنگه لال مِرُوگه دا دِدرخِست. وقته جن چو دَرَو، مِرُوه لال گاری قَس گت و خلق صِفَت گِرتی بون. ۱۵ بله هِنَدگا دِگتن: «آو آجنا ب آریکاریا بعلزبول، سَرکه آجنا، دِدرخینیت.» ۱۶ و هِنَدگه دیتَر ب قَصدا امتحان گِرِنا عیسی هَ سَرِیگ نیشانگه آسمانی وی دِخاستِن. ۱۷ بله عیسی گو فِکره وان دِزانی، گت وان: «هَچی مملکتَه گو رابیت له ضِدّ خو، دیه بِن بچیت و هَچی مالا گو رابیت له ضِدّ خو، دیه خِرا بیت. ۱۸ هَگو شیطان ژی رابیت له ضِدّ خو، چاون

سَلَطَتَا وى ديه بَرَدَوَام بَمِينِيت؟ چون گو اون دِيژَن از اَجَنَا بَ آريكاريا بَعَلزَبول دَدَرخِينِم. ^{۱۹} هَگو آز بَ آريكاريا بَعَلزَبوله اَجَنَا دَدَرخِينِم، شَاگَرِدَت وَ بَ آريكاريا چه كَسَگه اَوَان دَدَرخِينِن؟ بَهَنده اَو، ديه سَر وَ قِضاوته بَگَن. ^{۲۰} بله هَگو آز بَ دَسَته خدا اَجَنَا دَدَرخِينِم، بَجا پادشاهيا خدا هَاتِي سَر وَ. ^{۲۱} وقته گو مَرُوگه قَاوَت وَ خُدَان سِيلاح مالا خو شار بيت، ماله وى ديه اَمَانه دا بيت. ^{۲۲} بله وقته مَرُوگه وى قَاوَتِر هَجومه دَبَت وى وَ شَكَسَته دِدَتَه، سِيلاحا گو اَوَه مَرُوَه تَوَكَلَا خو داييه له دَسْتِينِيت وَ حَنِيمَتَه وى لِك وَ دَگَت. ^{۲۳} هَچي كَسَه گل مِدا نِين، له ضِدِّ مَن وَ هَچي كَسَه گل مِدا خِر نَكَت، ديه پَلَايِي گَت.

^{۲۴} «وقته گو رِحا پيس مَرُوگه دا تَت دَرَو، بُو جِيَت هِشَك وَ به اَو دِجِيَت گو جِيگه بُو بَهَن وَ دَانَه پيدا گَت. بله وقته پيدا ناگَت گل خودا دِرِيَت: «آزه بَرُوَرِم بُو وه مالا گو تِدا بوم.» ^{۲۵} بله وقته دِگَهشِيَت وَ دَرَه وَ ماله كِزِي كِري وَ سَرَبَر دِبينِيت، ^{۲۶} دِجِيَت وَ هَفَت رِحه خو پيسَتِر ژِي تِينِيت وَ هَمو دِجَن رُر وَ وَ دَرَه دا دِمين. ايجا، عاقِبَتَا وه مَرُوِي خِرَابِيَتِر ژَه حَالَه وى يه اَوَلِي دِبيَت.»

^{۲۷} «وقته گو عيسِي اَو قِسَن دِگَتَن، ژِنگگه ناو جَمَاعَتَه بَ دَنگا بِلند گَت وى: «حَنِيگَه حَالَه وه ژِنگا گو تِ اينايِي دُنْيايَه وَ شير دا ت.» ^{۲۸} بله عيسِي گَت: «نه، بَلگو حَنِيگَه حَالَه وان مَرُوَا گو كَلَامَا خدا دِبيهيِسَن وَ اَوَه تِينِن جِي.»

خاستنا نيشانگه ژه عيسِي

^{۲۹} «وقته جَمَاعَت زَد دِبو، عيسِي گَت: «اَو نَسَل چَند نَسَلگ پيسَن. هَه دوو نيشانگه دان! بله چه نيشان بُو وان نايَت دايِن خِنجِي نيشانا يونس پِيغَمَبَر. ^{۳۰} چون هَه وِسا گو يونس پِيغَمَبَر نيشانگ بو بُو خَلقه نينوايه، گوره انسان ژِي ديه نيشانگ بيت بُو خَلقه وى نَسَله. ^{۳۱} له رُژا قِيَامَتَه، مَلَكَا باشوره گل وى نَسَله ديه رابيت وَ وان محكوم گَت، چون گو اَو ژَه اَلِيَه دِي دُنْيايَه هَات گو حَكَمَتَا سَلِيْمَان پِيغَمَبَر بِيهيِسِيَت، وَ حَال اَو حَال گو دِشَدگ سَلِيْمَان مَرِنَتِر اَرِي.»

^{۳۲} خَلقه نينوايه له رُژا قِيَامَتَه گل وى نَسَله ديه رابِن وَ وان محكوم گَن، چون گو اَوَان بَر خَاطِرَه وَ عِظَا يونس پِيغَمَبَر تَوَب كِرِن، وَ حَال اَو حَال گو دِشَدگ يونس مَرِنَتِر اَرِي.»

چاو چَرايا بَدَنه ي

^{۳۳} «چه كَس چَرايه بَرِنَادَتَه گو اَوَه وَ شَرِيَت اَن دَانِت بِن سَلِيگگه، بَلگو چَرايه دِدَانِت سَر جِيَه چَرايه گو هَچي كَسَه بَت رُر نوره بِيبينِيت. ^{۳۴} چَاوه ت، چَرايا

بَدَنَا تَيَّ. هَگُو چاوه تَ ساخ بیت، تواوی بَدَنَا تَ ديه تِيژِي ژِه نور بیت. بله هَگُو چاوه تَ پيس بیت، تواوی بَدَنَا تَ ديه تِيژِي ژِه تاريقي بیت. ^{۳۵} بَهَنده هيشيار بَ نَگُو آو نورا گو ناو تَدَاي، تاريقي بیت. ^{۳۶} هَگُو تواوی بَدَنَا تَ تِيژِي ژِه نور بیت و چه جيه وی تاري نَبیت، هَ وگو وقته گو طاوا چَرايه تَ دِدَت، تواوی بَدَنَا تَ ژِه روناھيه ديه پيرسقيت. »

وَي بُو حَالِه عَالِمَتِ فِرَقَا فَرِيسِيَا وَ قَاضِيَتِ شَرِيعَتِه

^{۳۷} عيسِي هِشْتَا قِسِ دِگَرِ گو يِگِ ژِه عَالِمَتِ فِرَقَا فَرِيسِيَا آو گَازِي گِرِ رِسْقِ خَارِنِه. ايجَا چو مالا وی و رُونِشْت. ^{۳۸} بله آو فَرِيسِيِ وقته ديت گو عيسِي دَسْتِه خو پِشِ رِسْقِ خَارِنِه دَا نَشُوسْت، مَا حَيرِ. ^{۳۹} هِنَگِه عيسِيِ خَادِه گَتِ وی: «اَوْنِ فَرِيسِيِ رُوِيَه طَاسِگِه وَ دَوْرِيَه تَمِيزِ دِگَن، بله باطْنَا وَ تِيژِي ژِه طَمَعِ وَ پِيسِيَتِي! ^{۴۰} آي مِرُوْتِ نَزَان، مَا آوَه گو ظَاھِرِ آفِرَانْد، باطنِ ژِي نَآفِرَانْد؟ ^{۴۱} بَهَنده ژِه وان دِشْدِه ناودَا، صِدْقِه بَدَنِ ايجَا ديه هَمُو دِشْدِ بُو وَ تَمِيزِ بِيْت.

^{۴۲} «وَي بُو حَالِه وَ فَرِيسِيَا! اَوْنِ هَ وِسَا گو تَوْرَاْتِه دَا هَاتِي دَهَادَا يِگِ ژِه نَانَعِ وَ جَاتْرِه وَ هَرِ جَوْرِ پَنجَارِه دِي دِذَن، بله اَوْنِ گوھِه خُو نَادَنَ عَدَالْتِ وَ مُحَبَّتَا خُدَا. وَ اَوْنِ دِي اَيْنَابَانِ جِي وَ اَوْنِه دِي ژِي پِيرَاخُو نِيرِيَان. ^{۴۳} وَي بُو حَالِه وَ فَرِيسِيَا! چُونِ گو اَوْنِ هَزِ دِگَنِ نَاوِ بَاشْتَرِينِ جِيَه دِيرَادَا رُونِ وَ خَلْقِ نَاوِ كُوچِ وَ بَازَارِه سِلَاوِه وَ بِگَن. ^{۴۴} وَي بُو حَالِه وَ! چُونِ گو اَوْنِ وگو زيارْتِه به نيشانِنِ گو خَلْقِ به هِنْدِه گو بَزَانِنِ سَرِ وَ اَن رِه دِچَن.»

^{۴۵} يِگِ ژِه قَاضِيَتِ شَرِيعَتِه جِيوَابَا عيسِيِ دَا گَتِ: «مَامُوَسْتَا، تِ بِي وَ اَن قِساَنِ تُوھِينَا مِ ژِي دِگِي.» ^{۴۶} عيسِيِ گَتِ: «وَي بُو حَالِه وَ ژِي، آي قَاضِيَتِ شَرِيعَتِه، چُونِ گو اَوْنِ بَارْتِ گَلْگِ گِرَانِ دِداِنِنِ سَرِ مِلِه خَلْقِي، بله اَوْنِ بوخُو حَاضِرِ نِينِنِ حَتَا تَلْبِگِه بُو آريكارِيَه بَقْلَقَلِينِن. ^{۴۷} وَي بُو حَالِه وَ گو اَوْنِ بُو پِيغَمْبَرْتِ گو بِي دَسْتِه باوانِه وَ هَاتِنِ گَشْتِنِ، مَزَارَا چِه دِگَن! ^{۴۸} بَجَا اَوْنِ وی جَوْرِيِ شُلِه وَ اَن دَوْرِ دِرَازِنِ وَ اَوْنِ تَأْيِيدِ دِگَن. اَوْنِ پِيغَمْبَرِ گَشْتِنِ وَ اَوْنِ مَزَارِه وَ اَن چِه دِگَن. ^{۴۹} بَهَنده حَكْمَتَا خُدَا ژِي اَمْرِ دِگَتِ گو ”آزِه بُو وَ اَن پِيغَمْبَرَا وَ رَسُوْلَا رِگَم. بله هِنْدِگَا ديه بُوگَزِنِ وَ هِنْدِگَا ديه اذِيْتِ گَن.” ^{۵۰} گو خونا تواوی پِيغَمْبَرْتِ گو خونا وَ اَن ژِه دَسْتَبِه گِرِنَا عَالْمِه حَتَا نَه هَاتِي رِژَانْدِن، سَرِ سُوگَرَا وَ نَسْلِي بِيْت، ^{۵۱} ژِه خونا هَابِيلِ گِرْتِي حَتَا خونا زَكْرِيَايه پِيغَمْبَرِ گو نَابِينَا قُرْبَانِگَه وَ جِيَه مِحْرَابِه هَاتِ گَشْتِنِ. بَلِه، آزِ بُو وَ دِپِژِمِ گو حَسَابَا وَ اَن هَمُوِيَا ديه وَ نَسْلِه بَتِ خَاسْتِنِ. ^{۵۲} وَي

بُ حَاله وَ آى قاضيت شَرِيعته! چون گو وَ كليدا دره مَعْرِيفته راگرى. اون بوخو ناپن رُرو و پشيا اونه گو تِن رُرو رى دِگِرِن.»^{۵۳}
 وقته عيسى دِچو درو، ماموستايت توراته و فَرِيسيا گلگ فشار اينانه و عيسى تحريك دِگِرِن گو راستا گلگ دِشدا قِس گت^{۵۴} و كمينه دا بون گو ب قَسِيكه وى، آوى بَخِينِ طَلِكه دا.

۱۲

ژه ريباكاريه دور بيمين

^۱ وه ناوه دا، هزاران مَرُو خِر بون، وسا گو يگودو پيس دِگِرِن. عيسى اولى گل شاگرده خو دَسْتبه قَسْدانه گِر و گت: «ژه هونا عالِمْت فَرِيسيا گو هَمَن ريباكارى، خو دور بِگِرِن. ^۲ چه دِشده سَرگرتى چنين گو نَبِيت معلوم گِرِن و چه دِشده وشارتى چنين گو آشگرا نَبِيت. ^۳ بَهنده او دِشدا گو وَ تاريتيه دا گتِي، روناھيه دا ديه بَت بيهيستِن و او دِشدا گو وَ پشت دَرْت گِردايى پِچ پِچ گِرى، ژه سَر بانا ب دَنگا پلند ديه بَت گتن.

^۴ «هَوَالْت مَن، اَز ب وَ دِپِژم ژه او كسه گو بَدَنه دِگِرِن و وه زِدْتِر نِگارِن چه بگن، نَتِرسِن. ^۵ بله ازه نيشا وَ بَدَم گو اون ژه چه كسگه دِپى بَتِرسِن: ژه او كسه گو پاشه گُشْتِنه، اقتدارا هِنده هِي گو پاوژيت جَهَنمه دا. بله، اَز ب وَ دِپِژم، ژه وى بَتِرسِن. ^۶ ما پنج جوجگا نافرُشَن دو قِرانا؟ بله ديسا حتا يگ وان ژى حُضورا خدادا بير نابيت. ^۷ حتا توکه سره وَ همو هاتَن هَزمارِتِن. نَتِرسِن، چون گو قَدْره وَ ژه هزاران جوجگا زِدْتِر.

^۸ «اَز ب وَ دِپِژم، هِچى كسه لاره خلقه بينيت آزمان گو شاگرده مَن، گوره انسان ژى حُضورا ميلياكته خدادا ديه بينيت آزمان گو او هَواله وى. ^۹ بله هِچى كسه لاره خلقه مَن حاشا گت، حُضورا ميلياكته خدادا ديه حاشا بيت. ^{۱۰} هِچى كسه قَسِيكه له ضِدْ گوره انسان بژيت، ديه بَت بَخَشِين، بله اوه گو ب رِحا مُقدسا خدا گُفره بژيت، نايْت بَخَشِين. ^{۱۱} وقته وَ بَبَن ناو ديره يهوديا و لاره سَرُكا و حاكما، نياران نَبِن گو اون چاون دِپى خو بپارزن آن چه بژِن، ^{۱۲} چون گو ه وَه سَعته رِحا مُقدسا خدا ديه وَ فِر گت گو اون چه بژِن.»

مَثَلًا دَوْلَمَنْدِه نَزَان

^{۱۳} مَرُوگه ناو جَماعته گت عيسى: «ماموستا، بَرِّ بَرايه مَن ارْته بابِه مَ گل مِدا

لِگ وگت.»^{۱۴} عیسی گت وی: «آی مر، که از نابینا ودا گیرم قاضی آن لگوگره ارثی؟»^{۱۵} ایجا عیسی گت خلقی: «هیشیار بِن و ژه همو جور طمع و هلاکتیه خو دور بگرِن، چون گو ژینا انسان ب زدتیا ماله وی نین.»^{۱۶} پاشه او مَثَل گت وان: «مِرُوگه دولمند ژه کشاورزیا خو حاصلگه گلک اینا دست.^{۱۷} بَهنده گل خو فِکِر گر، «آز چه بگم، چون گو مَن چه جی ب انبار گرنا حاصللا خو چنن؟»^{۱۸} پاشه گت: «مَن زانی گو آز دبی چه بگم! انباره خو آزه خرا گم و انباره مَزِنتر آزه چه گم و تواوی گنیم و ماله خو آزه ناو واندا انبار گم.»^{۱۹} پاشه آزه بژم خو: آی جانه مَن، ت ب گلک سالا، گلک مال خِر گری. نَه رِخت بژی؛ بُخ و وُخ و کیفه بگ.»^{۲۰} بله خدا گت وی: «آی مِرُوه نزان! هه ایشو جانه ت دیه بت استاندین. بجا او دِشده گوت خِر گری، دیه بِن ماله که؟»^{۲۱} دوماییگا وه گسه گو ب خو مالی خِر دگت، بله حضورا خدادا دَسْت بَطال، وِسا ی.»

نیاران نین

^{۲۲} هِنگه عیسی گت شاگردت خو: «بَهنده آز ب و دِبژم، نه نیارانه ژینا خو بِن گو چه بُخُن و نه نیارانه بَدنا خو گو چه بَرگن.»^{۲۳} چون گو ژیان ژه رِسقی و بدن ژه چلگا مُهمتر.^{۲۴} بَرخودن قِزَالگا: نه دِچین و نه دِدورون، نه چه جی ب رِسق خُدان گِرنه هَن و نه چه جی ب انبار گِرنه؛ بله دیسا ژی خدا رِسقه وان دِدت. و اون چه قیاسی ژه ظیرا قِدرتِرِن! ^{۲۵} کِی ناو ودا گو بگاریت ب نیارانیه، سَعَتگه دانت سَر عمره خو؟^{۲۶} بَهنده، هگو اون نِشِن سُلگه هِنْد گوشگ بگن، ایجا اون بچی نیارانه دِشده دیتِرِن؟^{۲۷} بَرخودن سُسینا گو چاون شین دِبن؛ او نه زحمته دِکِشِن و نه دِوهون. بله دیسا ژی آز ب و دِبژم گو حتا سلیمان پاشا ژی ب تواوی شُکوه و جلالا خو وگو یگ وان چلگ بَرنگِرِن.^{۲۸} بَهنده هگو خدا گیایه چله گو ایرو هَی و سبه دِهاوژن ناو طندوره، وِسا چلگا دِگت بَدَا، آی مِرُوت گو ایمانا و گم، چه قیاس گلکتر دیه چلگا بگت ب ودا!^{۲۹} بَهنده دوو وین دا نِن گو چه بُخُن آن چه وُخُن؛ نیاران ژی نین.^{۳۰} چون گو تواوی مِلته دُنیا یه دوو دِشده وِسا دان، بله بابه آسمانیه و دِزانیت گو اون هَوَجِی وانن.^{۳۱} بَلگو اون، دوو پادشاهیا خدا بِن، گو اون همو ژی دیه ب و بِن دایین.

^{۳۲} «آی هِسَمَا گوشگ، تِرِسِن، چون گو کیف خوشیا بابه و آوی گو آوه پادشاهیه بَدت و. ^{۳۳} هَجی دِشده و هَی بفرُشِن و بَدن مِرُوت محتاج؛ بوخو هِنْد کیسگا حاضِر گن گو نِزِرِن، و خِزینَیگه گو خُلاصی چِنِن آسمانی دا انبار گن،

جیگه گو نه دِز تِ و نه سِبِی دِگَویته.^{۳۴} چون گو هِچی جیه خِزینا و وِدره بیت،
دله و ژی دیه وِدره بیت.

حاضر بن

۳۵ «بِشْتَبِنَه خو بُ شله گِردَن و چِرایه خو بَر دایِ خُدان گَن. ۳۶ وَگو وان مِرُوا
بِن گو هِوِیَن آغایه وان ژه جِشنا داوْتَه بَرُوریت مال، گو وقته بَگْهَشیت و دَری
بِکْتَبِت، جیدا دَری سَر وی وَگَن. ۳۷ خَنیگه حاله خُلامِت گو وقته آغایه وان
تِ، اوان شار و هیشیار بِنینیت. بَراستی، اَز بُ و دِبِرِم، آغا بِشْتَبِنَا خو بُ شله
دیه گِردَت، اوان دیه بِنینیت سَر سِرْفگه و دیه بَت و بُ وان خِدمتَه بَگت.
۳۸ خَنیگه حاله خُلامِت گو وقته آغایه وان تِ، اوان شار و هیشیار بِنینیت،
چه نیوه شَوه بیت، چه پَش شَفقه.

۳۹ «بله وَن بَزاین، هَگو خُدانَه ماله زانِبا دِز کیشگ سَعته دیه بَت، نَدِهلا دِز
بِت مالا ویدا. ۴۰ اوان ژی دِبی حَضر بِن، چون گو گوره انسان سَعتگه دا دیه
بِت گو اوان هِویه نین.»

۴۱ پِطرس پِیسِیار گِر: «آغایه مَن، تِ اَو مَثَلِ بُ مَ اِنا آن بُ هِمویا؟»
۴۲ عِسی خاده گت: «بِ اَو پِشکاره اَمین و زانا کِی گو اَرَبابه وی اَو دانا بیت سَر
سَره اَهله مالا خو گو پِشگا رِسقه وان وَقْتیدا بَدَت؟ ۴۳ خَنیگه حاله وه خُلامه
گو وقته اَرَبابه وی تِ، بِنینیت گو وِسا دِگت. ۴۴ بَراستی، اَز بُ و دِبِرِم گو اوی
دیه دَانِت سَر سَره تواوی ماله خو. ۴۵ بله هَگو اَو خُلام بَژیت خو “اَرَباب هاتنه
دا مایِ دِرَنگیه،” و دَسْتبه گت دانا خُلاما و خُداما بَگت و بُخْت و وَخْت و
مَسْت گت، ۴۶ هِنگه اَرَبابه وی رُزگه دا گو خُلام هِویه نین و سَعتگه دا گو
نِزَانیت، دیه بَت و اوی دیه ناوگه دا بَگت دو گِر و دیه پاوژیت جیگه گو خایینا
تاوژن وِدره.

۴۷ خُلامه گو داخازیا اَرَبابه خو دِزَانیت بله بُ گِرنا وه خو حَضر ناگت، دیه
گَلک شَلاقا بُخْت. ۴۸ بله اَو خُلامه گو داخازیا اَرَبابه خو نِزَانیت و شُلگه دِگت
گو لایِیقه گت خارنه ی، گِمِتر دیه شَلاقا بُخْت. هِچی کسه گو بُ وی گَلکِتر بَت
دایین، ژه وی گَلکِتر دیه بَت خاستن؛ و هِچی کسه گَلکِتر شُل سِپارده بِنه، گَلکِتر
ژی دیه جیوابه بَدَت.

آشتی نه بلگو جداتی

۴۹ «اَز هاتِم گو آگری بَر دَم سَر رویه عَردی و خازی حَتا نَه بَرِیابیه! ۵۰ بله مَن

عُسلگه تعمیده هَی گو دِی بَگِرم و آز چَند زُره دَامَ حَتَا اَو بَقومیت. ^۱ ما گُمانا وَ
 از هَاتِمَ گو آشتیه بینم سَر رویه عَرَدی؟ نه، بُ وَ دِیژِمَ از هَاتِمَ گو جُداتیهِ
 بَخِنِم. ^۲ ژِه وینَ وِدَاتِر جُداتی دِیه بَکویت نَابینا پنج مَرُوهِ مَالگه دا؛ سه دِیه بِنِ
 ضِدَّ دویا و دو ضِدَّ سه یا. ^۳ نَابینا وَاَن دِیه جُداتی بَکویت؛ باب ضِدَّ گوری و
 گور ضِدَّ بابی، دایِگ ضِدَّ گِجی و گِج ضِدَّ دایِگه، خَسو ضِدَّ بوگه و بوگ ضِدَّ
 خَسویه.»

تعبیرا زَمانا

^۴ عیسی اَو ژِی گَت جَمَاعَتَه: «وقته اون دِبینن اَوَرگ له زُزَاوایه پَیدا بوی،
 جیدا اون دِپِژن: “باران دِیه بَباریت،” و باران دِباریت. ^۵ و وقته بایه باشوره
 دِباریت، اون دِپِژن: “هوا دِیه گَلگ گرم بیت،” و وِسا له تِت. ^۶ آی مِرُوت
 ریاکار! اون گو باش دِزَاین چاون وضعا عَرَد و آسمانی تعبیر گن، بُچی اون نِزَاین
 چاون نیشانه وی زَمانی تعبیر گن؟

^۷ «بُچی اَو دِشدا گو دُورْ اون بوخو قضاوت ناگن؟ ^۸ وقته گو گل اَو مَرُوهِ گو
 ژِه تَ شِکایتِ گِری دِچی لاره قاضی، سَعی گَ گو ره دا گل وی پِگِ پی، وِسا له
 نَیتِ گو تَ بَکِشیتِ لاره قاضی و قاضی تَ بَسپاریتِ ماموری و اَو تَ پاوژیتِ
 زیندانه دا. ^۹ آز بُ تَ دِیژِمَ حَتَا قِرانا دومایِگه نَدی، چه جارا زیندانه دا
 دَرناگوی.»

۱۳

تَوَبَ گن

^۱ هَه وه وقتیدا، هِنَدَ مَرُو گو وِدره بون، راستا اَو خلقه خَریما جلیله گل عیسی
 قَسَ دِگِرِن گو پِلاَتُس والیه رومه وِسا اَو گُشته بون گو خونا وان گل خونا
 قُرَبانیه وان بَبو یگ. ^۲ عیسی جیوآبا واندَا گت: «ما اون گُمان دِگن اَو خلقه
 جلیله گو وِسا زَجِر کِشان، ژِه خلقه دِی جلیله گُنَهکارتِر بون؟ ^۳ نه، آز بُ وَ دِیژِمَ
 گو وِسا نِین. بَلگو هَگو اون تَوَبَ نَگن، اونه ژِی هَمو بینا وان بِنِ بَچن. ^۴ آن اون
 گُمان دِگن اَو هَزَدَه مَرُو گو بیرجا شَهَره سِیلوآمَه گت سَر وان و مِرِن، ژِه مَرُوهِ
 دِی گو اورشلیمه دا دِژِیان خطاکارتِر بون؟ ^۵ نه، آز بُ وَ دِیژِمَ گو وِسا نِین. بَلگو
 هَگو اون تَوَبَ نَگن، اونه ژِی هَمو بینا وان بِنِ بَچن.»

مَثَلَا دارا هَزیره

^۶ پاشه عیسی او مَثَل بُو وان گُت: «مِرْوَوَگه دارگه هَژیره ناو رزه خودا چاند. وقته خاست ارمیشا وی لَوِ گُت، چه دِشد بَوِ نَبو. ^۷ بَهَنده گُت باغچَوانه خو: «بَرخوده، سه سال گُو آز بُو لَوِ گِرِنَا ارمیشا وه داره تِم بله چه دِشدی پَیدا ناگَم. اوه بَپر. بُچی دِبی آخه خِسار گُت؟» ^۸ باغچَوانی جیواب دا: «آغایه مَن، بَهَل سالگه دی ژی بَمینیت. آزه دُرا وی بُگُم و کودی بَدَمه. ^۹ هَگُو سالا دی ارمیشا اینا چه باشتر؛ هَگُو نینا هِنگه اوه بَپر.»

رحا به قاوتیه

^{۱۰} یگ ژه رُژت شَنبیه گُو رُژا مُقدسایه یهودیای، عیسی ناو دیرگه یهودیادا دَرس دِدا. ^{۱۱} وِدَره ژِنگگ هَبو گُو رَحگ پَیس او هَژده سالا به قاوت گِرِه بو. بَشتا وی خار بَبو و چه جورا قاوتا دوز راوستانه چَنبو. ^{۱۲} وقته عیسی او دیت، گاز گِر لاره خو و گُت: «آی ژِنگ، تِ ژه به قاوت بونا خو خَلاص بوی!» ^{۱۳} پاشه دَسته خو دانا سَر وی و او ژِنگ جیدا دوز راوستا و ستایشا خدا گِر. ^{۱۴} بله سَرگه دیره بَر خاطره هِنده گُو عیسی رُژا شَنبیا مُقدس دا شفا دابو وه ژِنگه، گِرِه وی و بَو و گُت خلقی: «وَشَش رُژا بُو شَل گِرِنه هَی. وان شَش رُژادا وِرِن و شفایه بَگِرِن، نه رُژا شَنبیه.» ^{۱۵} عیسی خاده جیواب دا: «آی مِرْوَت ریاکار! ما چه گَس ناو وِدا رُژا شَنبیه جَلگ آن گِرِه خو پاگه دا وِناگت گُو بُو او دایینه بَبت دَرَو؟ ^{۱۶} بَهَنده ما نابی او ژِنگ گُو ژه نَسلا ابراهیم و شیطان هَژده سالا او بَندوار گِرِه بو، رُژا شَنبیه ژه وه بَنده خَلاص بیت؟» ^{۱۷} وقته عیسی او گُت، اونه گُو ضِد وی بون همویا سَرَم گِرِن، بله جَماعت همو ژه تِواوی وان شُله وی یه عَجَب کیف خوش بون.

مَثلا دِندِگا خردله و مَثلا هونِه

^{۱۸} پاشه عیسی گُت: «پادشاهیا خدا رَنگه چه دِدَت؟ بَزِم او شَبه چی؟ ^{۱۹} وگُو دِندِگا خردله ی گُو مِرْوَوَگه او راگِر و ناو باغچه خودا چاند. او دِندِگ شین بو و بو دارگ، و سا گُو ظیره هوادا هاتن و سر چِقَله وی هِلون چه گِرِن.» ^{۲۰} دیسا گُت: «بَزِم پادشاهیا خدا شَبه چی؟ ^{۲۱} وگُو هَوِنگه ی گُو ژِنگه او راگِر و ب سه کیسگه آردی تِگل گِر حَتا تِواوی هَویر تِرش بو.

دَرگه تَنگاو

^{۲۲} عیسی سَر رِیا اورشلیمه، ناو شَهرا و گُندا دَرِیاز دِبو، و دَرس دِدا. ^{۲۳} وه ناوه

دا، مِزُوگه وی پیسیار گیر: «آغایه مین، ما تِنه گِم مِزُو دیه نجاته پَیدا گَن؟» عیسی گت وان: ^{۲۴} «باش سَعیه بَگَن گو دَره تَنگودا بَچَن رُز، چون گو آز ب و دِیژم، گَلک مِزُو دیه سَعیه بَگَن گو بَچَن رُز، بله نِگارِن. ^{۲۵} وقته آغایه ماله رابیت و دَری گِردت، اونه دَرَو رَاوَسِتِن، دَری بَکَتِن و اونه بَژن: “آی آغا، دَری سَر م وَگ!” بله آو دیه جیواب دت: “آز وَ ناس ناگم؛ نِزائِم اون یه کیدِرِن. ^{۲۶} اونه بَژن: “م گَل ت خار و وَخار و ت ناو کوچه مَدَا دَرَس دِدا. ^{۲۷} بله آو دیه بَژیت: “آز وَ ناس ناگم؛ نِزائِم اون یه کیدِرِن. آی تواوی مِزوت شُل پیس، ژه مین دور گون!” ^{۲۸} وقته گو اون ابراهیم و اسحاق و یعقوب و تواوی پیغمبرا ناو پادشاهیا خدا ببینن و خو دَرَو، هِنگه اونه چَند بَگیرِن و دِدانه خو سَر یگودو بَهسون. ^{۲۹} خلق ژه رُزَهلات و رُزَاوا و باکور و باشوره دیه بِن و سَر سِرْفگا پادشاهیا خدا دیه روِنن. ^{۳۰} بَژانِن، هَن مِزوه دوماییگه گو دیه بِن یه آولی، و یه آولی گو دیه بِن یه دوماییگه.»

عَما عیسی بُ شَهره اورشلیمه

^{۳۱} وه ناوه دا، هِندگ ژه عَالِمَت فِرقا فَرِسیا هاتِن لاره عیسی و گتن: «اِر نَمِیَن و هَر بُ جِیگه دی، چون گو هیرودیسَه حاکِم دِخازیت ت بَگَژیت. ^{۳۲} عیسی گت وان: «هَرِن و بَژن آوه رُوی: “ایرو و سَبه آزه اَجنا دَرخِنِم دَرَو و آزه شَفایه بَدَم خَلقه و رُزَا سِیه آزه شُلا خو خُلاص گم. ^{۳۳} بله دیسا ایرو و سَبه و دوسَب دِی رِیا خو دَوام گم، چون نابِی گو پیغمبر دَرَوِی اورشلیمه بَت گَشِتِن. ^{۳۴} آی اورشلیم، آی اورشلیم، آی شَهره گو پیغمبرا دِگَژِی و آو کسه گو بُ لاره ت تِن رِگِرِن سَنگسار دِگِی! مین چَند جارا خاست وگو میریشگگه گو جوجگه خو بِن پَره خودا خِر دِگت، زارویه ت خِر گم، بله ت نَخاست! ^{۳۵} نَه مالا و دیه بَرَدایی بَمینیت. و آز بُ و دِیژم گو اون ایدی مین نابینن حتا وه رُزه گو اون بَژن: “مبارک آو کسه گو بُ ناوه خاده تِت.”»

۱۴

شفا دابین له رُزَا شَنبیه

^۱ له رُزگ شَنبیا مُقدَس یهودیا گو عیسی بُ خاَرِنَا رِسقی چو بو مالا یگ ژه سَرکه فِرقا فَرِسیا، جَماعتا و دَره گَلک باش چاوه وان عیسی بو. ^۲ بَر وی مِزُوگ هَبو گو بَدنا وی آو اینا بو. ^۳ عیسی ژه قاضیت شَرِیعتَه و عَالِمَت فَرِسیا پیسیار

گِر: «شفا دایین له رُژا شَنبیا مُقدس گورِیگی شریعتَه دورَ آن نه؟»^۴ آوان دَنگ نَگر. ایجا عیسی او مِرو گِرت، شفا دایه دا و ره اِخست چو. ^۵ پاشه بَرخودا وان و پیسیار گِر: «کِی ناو ودا گو گور آن جَلگا وی رُژا شَنبیه بَکویت ناو بیره دا و جیدا آوه دَرَنیخینیت؟»^۱ آوان چه جیواب چَنبون.

مَثَلًا جَشْنَا دَاوَتَه

^۷ وقتَه عیسی دیت گو موان چاون دِخازن آلیه سَری مَجلیسه رون، او مَثَل بُ وان گت: ^۸ «وقتَه مِروگ ت ب جَشْنَا دَاوَتَه گازی گت، آلیه سَری مَجلیسه نَرونه، چون گو رَنگ مِروگَه ت قَدِر تِر هاته بیت گازی گِرِن. ^۹ هِنگَه خُدانه دَاوَتَه گو اون هر دوگ گازی گِرِن، دیه پت و پِژیت ت: «جیه خو بَد وی مِروی.» هِنگَه تیه مَجبور ب شَرمه بِنه مَجلیسه رونی. ^{۱۰} بله وقتَه گو مِروگ ت موان دِگت، هَر و جیه بِنی مَجلیسه رونه، گو وقتَه خُدانه دَاوَتَه ت، پِژیت ت: «هَواله مَن، کَرَمگ هَر سَریتِر.» هِنگَه تیه لاره مِوانه دیتِر سَریلند بی. ^{۱۱} چون گو هَچی کسه خو مَزِن گت، دیه گوشگ بیت و هَچی کسه خو گوشگ گت، دیه مَزِن بیت.»

^{۱۲} پاشه عیسی گت خُدانه ماله: «وقتَه ت ب فِراوونه آن شیوه مِوانداریه دِدی، هَوالا و بِرایا و خِزما و جینارت خو یه دَوْلَمند گازی نَگ؛ چون گو او زِی دیه ت گازی گِن و وِسا ئله دیه ب ت و گِن. ^{۱۳} بجا وقتَه گو ت مِوانداریگَه دِدی، فقیر و ژارا، فلجا و مِروه شِل و مِروه گور موان گ ^{۱۴} گو تیه بَرکته بَگری؛ چون گو آوان چه دِشد چِنین گو ئله ب ت و گِن و تیه ئلا خو له رُژا ساخ بونا صالحان دا بَستینی.»

مَثَلًا مِوانداریا مَزِن

^{۱۵} وقتَه گو یگ له وان مِروه گو گل عیسی سَر سَر فِگَه بو او قِستی بیهیست، گت: «خَنیکَه حاله وه کسه گو ناو مِوانداریا پادشاهیا خدا نانی بُخت.» ^{۱۶} بله عیسی گت وی: «مِروگَه مِوانداریگَه مَزِن دامَزراند و گلک مِرو گازی گِرِن. ^{۱۷} وقتَه دَما شیوه گَهشت، خُلامه خو رِگر گو پِژیت مِوانا، «وَرِن گو همو دِشد حاضر.» ^{۱۸} بله آوان هَریگَه هِنجَتگ اینا. یگَه گت: «مِن رُویگ کِری گو آز دِبی بَچم آوه بِنیم. لاواهیا دِگم گو مَن بُهیری.» ^{۱۹} یگ دیتِر گت: «مِن پَنج جُته جَلگا کِری و آز دِچم بِنیم گو او چاوِن. لاواهیا دِگم مَن بُهیری.» ^{۲۰} یه سیه زِی گت: «مِن تار زِنگ خاستی و بَهنده نِگارم بَم.» ^{۲۱} ایجا خُلام زُوری و گت آغایه

خو گو چه بو. خُدانِه ماله گِربه وی وَبو و گُت خُلامه خو: ”پیت هَرَبُ خیاوان و کوچِ گلانه ناو شَهْری و فقیر و ژارا و فلجا و مِرُوهُ گُور و شِل بین.“^{۲۲} خُلامی گُت: ”آغایه مَن، امره ت مَن اینا جی، بله هِشتا جی هَی.“^{۲۳} ایجا آغایه وی گُت: ”هَرَبُ جادا و ریه دَرَوِی شَهْری و ب رُره خُلُقِه بَیْن مِوانداریا مَن گو مالا مَن تِژی بیت.^{۲۴} آز ب وَ دِیْمُ گو چی یگ ژه اونه گو مَن گازی گِره بون، شیوا مَن طام ناگن.“

گتِنا دوو عیسیٰ مسیحِ آنی چه

^{۲۵} جَماعتگه زِد گَل عیسی بون. آوی بَرخودا وان و گُت: ”هَچی گسه گو پَت لاره مَن و رَهلا وی باب و دایِیگ، ژن و زارو، پِرا و خوشگ و حتا جانِه وی بوخو نَچیت، نِگاریت بَیْت شاکِرده مَن.^{۲۷} هَچی گسه خاچا خو سَر مِله خو نَکِشیت و دوو مِدا نَیت، نِگاریت بَیْت شاکِرده مَن.

^{۲۸} ”کِی ناو وِدا گو قَصدا چه گِرِنا بَیْرَجگه هَبیت و آوِلی نَرونت و بَراوُرِدا خَرجا وی بَگت گو بَیْنیت کانه قاوَتا خُلاص گِرِنا وه هَی آن نه؟^{۲۹} چون هَگو خیمه وه دانت، بله نِگاریت اوه خُلاص گت، هَچی گسه بَیْنیت، دیه ب بَگنیت،^{۳۰} دیه بَیْت: ”آوی مِرُوی دَسْتبه چه گِرِنه گِر، بله نِگاری خُلاص گت!“

^{۳۱} ”و آن کِیشگ پاشای گو بَچیت شَره پاشایگه دی، به هِنده گو آوِلی رونت و فِکِر گت گو کانه ب ده هزار سَریازا دِگاریت بَچیت شَره کَسگه گو ب بیست هزار سَریازا تَت شَره وی؟^{۳۲} و هَگو بَیْنیت گو قاوَتا شَره گل ویدا چَنین، هِشتا حتا لَشِگره دُزْمنی دور، دیه مِرُوهُ خو رگت گو رِیگه بُ صُلحه پَیدا گت.

^{۳۳} بَجا ناو وِدا ژی هَچی گسه دَسْت ژه هَچی دِشدا گو هَی نَکِشیت، نِگاریت بَیْت شاکِرده مَن.

^{۳۴} ”خه باش، بله هَگو طاما خو ژه دَسْت بَدت، چاون دِبیْت اوه دیسا شور گن؟^{۳۵} نه گِر شَلا عَرْدی تَت و نه گِر کودی؛ بَلگو اوه دِرِژن دَرَو. هَچی گسه گوهِ بُ بَیْهیسْتنه هَی، بَلا بَیْهیسیت!“

۱۵

مَثَلَا بَزَه بَزِربوِی

^۱ مِرُوهُ باجگر و گُنهکار همو خِر دِبون لاره عیسی گو قَسه وی بَیْهیسِن.
^۲ عَالِمِت فِرقا فَرِیسیا و ماموستایِت توراته ب چِم چِمه دِگتن: ”آو مِرُو گُنهکارا

قَبول دِگت و گل وان سَر سِرْفگه دِرونِت.»

^۳ ایجا عیسی او مَثَل بُ وان گت: «کِی ناو ودا گو صد پَز هَبیت و وقته یگ له وان بَز بیت، او نهود و نه پزه دی نَهلیت ناو چله دا و نچیت دوو او پزا بَز بوی گو آوه پیدا گت؟^۵ و وقته پزا بَز بوی پیدا گر، آوه ب شادیه دِدانت سَر مله خو^۱ و وقته تَت مال، گاز هوالا و جینارِت خو دِگت و دِزیت: “گل مَن شادیه بگن، چون گو مَن پزا خو یا بَز بوی پیدا گری.”^۷ آز بُ و دِپژم، هَ وسا بُ گَنهکارگه گو تَوَب دِگت، جشن و شادیکه مَنزِر آسمانی دا دِت دامزِراندِن حَتا بُ او نهود و نه مَزوه صالح گو احتیاجی تَوَب گِرِنه چِنین.

مَثلا سِگا بَز بوی

^۸ «و آن کیشگ ژِنگ گو ده سِگه زیو هَبیت و وقته یگ آوان بَز بیت، چرایگه بَرِنَدت و ماله گِزی نِگت و حتا آوه پیدا نِگت، دَسِت له گریانا وی بِکَشیت؟^۹ و وقته او پیدا گر، گاز هوالا و جینارِت خو دِگت و دِزیت: “گل مَن شادیه بگن، چون گو مَن سِگا خو یا بَز بوی پیدا گری.”^{۱۰} آز بُ و دِپژم، هَ وسا بُ گَنهکارگه گو تَوَب دِگت، حُضورا میلیاکته خدادا جشن و شادی دِت دامزِراندِن.»

مَثلا گوره بَز بوی

^{۱۱} پاشه عیسی گت: «مِرُوگه دو گور هَبون.^{۱۲} رُزگه گوره گوشگ گت بابه خو: “ای بابو، پشگا گو ماله تدا دیه بگَهشیت مَن، نَه بَد مَن.” ایجا بابی ماله خو نابینا وان دویادا لِگو گِر.^{۱۳} پاشه مدتگه، گوره گوشگ هَچی دِشدا هَبو خِر گِر و چو بُ و لاتگ دور و ثروتا خو ودره ب عیاشیه خِسار گِر.^{۱۴} وقته هَچی دِشدا هَبو خِر گِر، خَلائیگه مَزِن وه و لاتی دا رابو و او زُر گت تنگاتیه.^{۱۵} بَهنده، بو پاله مِرُوگه وه و لاتی و آوه مِرُوه او رِگَر ناو مِلکه خودا گو رِسقی بَدت بَرازا.^{۱۶} گورگی داخازیا هِنده هَبو گو رِگه خو ب رِسقه بَرازا تِر گت، بله چه گسه چه دِشد نِیدا وی.^{۱۷} دومائیگه هِشه وی هاتن سَری و گت: “گلک پاله بابه مَن نَه رِسقه زَد رِی هَن بله آزار پرسیادا دِمرِم.^{۱۸} بجا آزه رابم و بچَم لاره بابه خو و آزه بژم: ‘بابو، مَن حَقه خدا و حَقه تدا گَنه گری.’^{۱۹} آز ایدی گِر هِنده نایم گو گوره ت پم. گل مَن وگو پالیگه خو رِفتاره بگ.”

^{۲۰} «ایجا رابو و چو بُ مالا بابه خو. بله هِشتا دوری ماله بو گو بابه وی او دیت، دله وی بُ وی شوتی و بزی بُ آلیه وی، دا بَر سینگه خو و ماچی گِر.

٢١ گوری گت: "بابو، مین حقه خدا و تدا گنه گری. از ایدی گیر هنده نایم گو گوره ت بيم." ٢٢ بله بابی گت خُلامت خو: "زوبن! باشتَرین عبايه باین و بگن بَدَا. گُستیلگه بگن تلیه دا و سُلگا بگن پی دا. ٢٣ گلگا قَلو باین، شَره گن گو آم بُخُن و جَشنه بگرن. ٢٤ چون گو او گوره مین مره بو، نَه دیسا ساخ؛ بزر بپو، پیدا بوی!" ایجا دَسْتبه جَشن و شادیه گرن.

٢٥ «بله گوره مَزَن ناو زویه دا بو. وقته نيزوی ماله بو و دَنگا دُهل و زرنا و رقصه بیهیست، ٢٦ گاز خِدمتکارگه گر و پیسیار گر: "چه خَبَر؟" ٢٧ خِدمتکاری جیواب دا: "برایه ت هاتی و بابه ت گلگا قَلو شَره گری، چون گو گوره خو دیسا ساخ و سِلامت پیدا گری." ٢٨ بله گوره مَزَن گربه وی و بَو و نَخاست بچیت ناو ماله. بابه وی هات دَرَو و هوی له گر. ٢٩ بله جیوابا بابه خودا گت: "مین تاوی وان سالان وگو خُلاما ب ت خِدمت گری و مین چه جارا به امریا ت نگری. بله ت دیسا ژی چه وقتا حتا کارگک ندا مین گو گل هَوالت خو جَشنه بگرم. ٣٠ بله نَه گو او گوره ت زوری، گوره گو ماله ت گل فاحشادا خاری، ت ب وی گلگا قَلو شَره گری! ٣١ بابه وی گت وی: "گوره مین، ت هَمیش لاره مینی و هچی دَشدا گو مین هبی، ماله تی. ٣٢ بله نَه یا دوز او آم جَشنه بگرن و شادیه بگن، چون گو او برایه ت مره بو، نَه ساخ؛ بزر بپو، پیدا بوی!"»

١٦

مَثَلًا پَشْکاره دَعَل

١ پاشه عیسی گت شاگردت خو: «مِرْوُگه دَوْلَمند پَشْکارگ هَبو. وقته خَبَر گَهشته دا گو پَشْکار ماله وی خِसार دِگت، ٢ گاز پَشْکاری گر و له پیسیار گر: "او چی گو راستا تدا دِبیهِسیم؟ حساب و کِتَبا خو بگ گو ایدی ت نِگاری پَشْکاره مین بی."»

٣ «پَشْکاری گل خو فِکِر گر: "چه بگم؟ آرَباب دِخازیت مین سر شله دَرخینیت. مین زُرا پالتیه چِنین و مین ژه خازگتیه ژی عار هی. ٤ مین زانی دِبی چه بگم گو وقته ایدی از پَشْکاریه دا دَرخِستیم، هِنْد مِرُو هین گو بَهَلن از بِجَم مالا وان." ٥ ایجا، قَرداره آرَبابه خو یگ ب یگ گاز گر لاره خو. ژه یه اولی پیسیار گر: "ت چنده قَرداره آرَبابه مینی؟" ٦ آوی جیواب دا: "صد پوته رونه ریتونه." گته دا: "هان حسابا خو بگر. زورونه و بِنویس، پنچ پوت!" ٧ پاشه ژه یه دویه پیسیار گر: "ت چنده قَررداری؟" جیواب دا: "صد پوته گنمی." گته دا: "هان

حسابا خو بگر و بنویس هشته پوت!»

^۸ «آرابی، آفرین گت پشکاره دَغل، چون گو زیرکاتی دابو شله. چون گو زارویه وی دُنیايه شله خودا راستا هم نَسله خو ژه زارویه نوره زیرکترین. ^۹ آز بُ وَ دِبِرْم ماله وی دُنیايه گو ب دَغلا هاتی دَست، بُ پیدا گرنا هوالا خَرَج گن گو وقته چه دِشد ژه وه مالی نَمَا، بهلن گو اون بچَن ناو ماله آبدی دا.»

^{۱۰} «آوه گو شله گوشگ دا آمین بیت، شله مَزِن دا ژی دیه آمین بیت و آوه گو شله گوشگ دا آمین نَبیت، شله مَزِن دا ژی آمین نابیت. ^{۱۱} ایجا هَگو اون راستا ماله دَغلَ وی دُنیايه دا آمین نَبِن، کِی گو ماله حَق بِسپاریت دَسته وَ؟ ^{۱۲} وَ هَگو اون راستا ماله یگ دیتردا آمین نَبِن، که آو دِشدا گو ماله وَ بوخوی دیه بَدَت وَ؟ ^{۱۳} چه خِذمتکارگ نِگاریت بُ دو آرابا خِذمته بَگت، چون گو آن دیه نَفرتَه یگه بَگت و دیه هَرز آوه دیتَر بَگت، و آن بُ یگه دیه وفادار بیت و آوه دیتَر دیه بُ وی به قَدِر بیت. اون نَشِن هم عوده خدا بِن، هم عوده دِراوی.»

^{۱۴} عالِمِت فِرقا فَرِسیا گو هَرز دِراوی دِگِرِن ب بیهیستِنا وان قِسان، بکنیه خو عیسی گِرِن. ^{۱۵} عیسی گت وان: «اون آو گِسن گو خو بُ خَلقه بینا مَرُوه صالح نیشان دِدَن، بله خدا دِزانیِت دله وَدا چه هَی. آو دِشدا گو ناو خَلقه دا گَلک قَدَر، رَهلا خدا له دِجیت!»

^{۱۶} «تورات و پیغمبر حَتا رَمانه یحیا بون. وه وِدا تِر، خَبَرا خوش پادشاهیا خدا دِت وَ عَظ گِرِن و هر گسگ سَعی دِگت ب رُره ریا خو بُ چِینا ناو ویدا وگت. ^{۱۷} بله آسمان و گرد بین بچِن هِساندِر حَتا گو نُقَظیگ ژه توراته گِم بیت!» ^{۱۸} «هَچی گسه گو ژنا خو بَرَدَت و ژنگه دی بَخازیت، زنا گِرِی و آو کسه گو ژنگا بَر دایِی بَخازیت ژِی زنا گِرِی.»

دَوْلَمَنَد و ایلعازره فقیر و ژار

^{۱۹} «مِرُوگه دَوْلَمَنَد هَبو گو جَلگه بَنَفَشِی بُها و کتانه نَرَم دِگَر بَر خودا و همو رُزه ب جَشَنه بَر چاو خوش دَرِباز دِگِر. ^{۲۰} مِرُوگه فقیر و ژار گو ناوه وی ایلعازر بو و بَدَنا وی همو بیرین بو، دِدانان بَر دَره مالا آوه دَوْلَمَنَد. ^{۲۱} داخازیا ایلعازر آو بو گو ب بَرماییه رِسقه سِر فگا آوه دَوْلَمَنَد خو تِر گت. خِنجی وه، حتا گوچگ ژِی دِهاتن و بیرینه وی دِوالیستِن. ^{۲۲} ایجا، آو مِرُوه فقیر و ژار مِر و میلیاکتا آو بَرَن لاره ابراهیم پیغمبر. آو مِرُوه دَوْلَمَنَد ژِی مِر و آو چال گِرِن ^{۲۳} و وی حالیدا گو ناو عالما مِریا ناو عذابَه دا بو، سَره خو بِلند گِر و دورودا ابراهیم دیت گو ایلعازر رَخ

وی بو. ^{۲۴} ایجا ب دنگا بلند گت: “آی بابہ من ابراهیم، رحمہ من بگ و ایلعازرہ رگ گو سرہ تلیا خو ناو آوہ دا تر گت و آزمانہ من ھینگ گت، چون گو آز ناو وی آگری دا عذابہ دیکشم.” ^{۲۵} بلہ ابراهیم گت: “آی گورہ من، بین بیراخو گو ناو ژیانہ دا، ھمو دشدہ قنچ بون نصیبہ ت، حال آو حال گو دشدہ خراب بون نصیبہ ایلعازر. نە آو اِر ناو رختیہ دای و ت ناو عذابہ دا. ^{۲۶} خنجی وین، نابینا م و ودا گلگک مزن ھی، اونه گو بخازن له اِر بِن لارہ ت نگارن بن، و اونه گو ودرن ژی نگارن بن لارہ م.” ^{۲۷} آوہ دولمند گت: “بجا، آی بابو، لاواھیا دگم گو ایلعازرہ ریگی مالا بابہ من، ^{۲۸} چون گو من پنج پرا ھن. آوی رگ گو ھشدارہ بدت پرایت من، نکو آو ژی بگون اِر ناو عذابہ دا.” ^{۲۹} بلہ ابراهیم گت: “آوان موسی و پیغمبرت ھن، بلا گوھہ خو بدن قسہ وان.” ^{۳۰} آوہ مزوی گت: “نہ، آی بابہ م ابراهیم، بلہ ھگو مرؤگ ناو مریادا بچیت لارہ وان، دیہ توب گن.” ^{۳۱} ابراهیم گت وی: “ھگو گوھہ خو ندن موسی و پیغمبرا، حتا ھگو مرؤگ ژہ ناو مریادا ژی رابیت، دیسا باوار ناگن.”

۱۷

وَسَوْسَا گَنه گِرَنه

^۱ ھنگہ عیسی گت شاگردت خو: «ژہ وَسَوْسَا گَنه گِرَنه ریا زوہ چین، بلہ وی بُ حالہ وہ گسہ گو ببیت باعیثہ وَسَوْسہ. ^۲ بُ وی باشتر آو بو گو برگہ آشہ سگرا وی وگن و پاوژن ناو بحرہ حتا ھندہ گو باعیث بیت یگ ژہ وان مزوہ گوشگ بکویت گنہہ. ^۳ بہندہ و ھاژ خو ھبیت. ھگو پرایہ ت گنہہ بگت، له بگ ھوار و ھگو توب گر، آوی ببخش. ^۴ ھگو ژہ ھفت جارا راستا ندا گنہہ بگت و ھفت جارا پزوریت لارہ ت و بژیت: “آز توب دگم،” ت دبی ببخشی.»

^۵ رسولا گتن عیسی خادہ: «ایمانا م زد گ!» ^۱ عیسی خادہ گت: «ھگو و ایمانگہ ھندی دندگا گوشگی خردلہ ھبیت، اون دگارن بژن وہ دارا توتہ “بني دا درکو و ناو بحرہ دا وَر چاندین”، و آو دیہ گوھہ خو بدت آمرہ و.»

^۷ «کي ناو ودا گو وقتہ خلَامہ وی ژہ عرد گلانہ آن چراندینا پزی ژہ چلہ پزوریت، بژیت وی: “زو وَر و رونہ سر سرفگہ رِسقی بُخ”؟ ^۸ ما نابژیت وی: “چلگہ خو عوض گ و شیوا من حاضر گ و وَر خدَمتا من بگ گو آز بُخم و وُخم و پاشہ ت بُخ و وُخ”؟ ^۹ ما بر خاطرہ ھندہ گو آمرہ وی اینای جی دیہ سپاسہ خلَامہ خو بگت؟ ^{۱۰} ایجا، اون ژی وقتہ و آو دِشدا گو بُ و ھاٹی امر

گِرِن، اينا جى، بژن: ”آم خُلامه گير نَهاتين و مَ تِنه وَظيفا خو ايناي جى.“

شفا گرتنا ده جذاميا

^{۱۱} عيسى سَر رِيا خو بُ شَهَره اورشليمه، ژه حُدوده حَرِما سامره و جليله دَرِباز دَبو. ^{۱۲} ايجا هَ وه وقته گو چو ناو گُندگه دا، ده جذامى گَهشَتِن وى. او دورَو راوستا بون ^{۱۳} و بَ دَنگا پلند گِرِن هَوار و گُتن: «آى عيسى، آى ماموستا، رَحمه مَ بَگ.» ^{۱۴} وقته عيسى او ديتن، گُت وان: «هَرَن و خو نيشا كاهينا بَدَن.» او گُتَن ره و ناوگا ره دا ژه جذاما خو شفا گِرَتِن. ^{۱۵} يَگ وان وقته ديت گو شفا گِرَتِي، وه حاليدا گو بَ دَنگا پلند خدا سِتائيش دِگَر، رُورى ^{۱۶} و خو هاوَتَ بَر پيه عيسى و سپاس وى گِر. او جذامى آهله سامره بو. ^{۱۷} عيسى گُت: «ما آوان ده مِرُوا همويا شفا نِگِرَتِن؟ بَ او نَه مِرُوه ديتَر كيدَرِن؟» ^{۱۸} ما خنجى وه مِرُوه بيانى، چه گسه دى نَزُورى گو سِتائيشا خدا بَگت؟» ^{۱۹} پاشه گُت وه مِرُوى: «راب و هَر، ايمان تَ شفا داي ت.»

هاتنا پادشاهيا خدا

^{۲۰} عيسى جيوبا عالِمَت فَرِقا فَرِسيادا گو پيسيار گِره بون پادشاهيا خدا ديه گنگه بَت، گُت: «هاتنا پادشاهيا خدا بَ چاونايت ديتن، ^{۲۱} و چه گس قِرار نين بژيت، ”بَرخودنه، وانه اِزى!“ آن ”وَدَرا هانه اِى!“، چون گو پادشاهيا خدا ناو وداى.»

^{۲۲} پاشه عيسى گُت شاگِردت خو: «رَمانگ ديه بَت گو وِيه داخازيا هِنده هَبيت گو رُزگ ژه رُزه گوره انسان بَبينن، بله اون نابيين. ^{۲۳} خلق ديه بژيت وَ: ”بَرخودنه، وَدَرا هانه اِى!“ آن ”بَرخودنه، وانه اِزى!“ بله نَجَن و نَكُون دوو واندا. ^{۲۴} چون هَ وِسا گو بوروسگ لَحظيگه دا دِبِرِسقيت و آسمانى له وى سَرى حتا سَره دى روناھى دِگت، گوره انسان ژى له رُزا خو ديه وِسا بيت. ^{۲۵} بله اولى دِي گَلگ رَجْره بَكشيت و ژه آليه وى نَسله دا بَت رَد گِرِن. ^{۲۶} رُزه گوره انسان وگو رُزه نوح ديه بين. ^{۲۷} خلقه دِخارِن و دِوَخارِن و ژينگ دِخاستِن و مِر دِگِرِن حتا وه رُزه گو نوح چو ناو گميه دا. پاشه لِمِشت رابو و همو بين بِرِن. ^{۲۸} رَمانه لوط دا ژى هَ وِسا بو. خلق گته بو خارِن و وَخارِن و كِرِن و فِرْتِن و چاندين و چه گِرِنه. ^{۲۹} بله وه رُزا گو لوط سُدومه دا چو دَرَو، اِگِر و گوگرد ژه آسمانى بارى و همو بين بِرِن. ^{۳۰} رُزا هاتنا گوره انسان ژى هَ ديه وِسا بيت. ^{۳۱} له وه رُزه، آوه گو سَر بانه مالا خو بيت و ناومالا وى ناو ماله دا، بَ راگِرِنَا وان رُردا نِيَت و آوه

گو ناو زویه دا بیت ژى نَزوړیت مال. ^{۳۲} ژنا لوط بینن بیراخو! ^{۳۳} هچى گسه پخازیت جانه خو خندان گت، آوه ديه دست بدت و هچى گسه جانه خو دست بدت، آوه ديه خندان گت. ^{۳۴} آز ب و دېږم، له وه شوه ژه دو مروا گو ناو لوبینگه دان، یگه ديه پېن و یه دیتر ديه بهلن جی. ^{۳۵} و ژه دو ژینگا گو گل پگودو آشه دگن، یگه ديه پېن و یه دیتر ديه بهلن جی. ^{۳۶} ه و سا ژه دو مرا گو ناو زویه دان، یگه ديه پېن و یه دیتر ديه بهلن جی. «^{۳۷} آوان ژه عیسی پیسیار گرن: «دېن کیدره، ای عیسی خاده؟» عیسی جیواب دا: «هچى جیه جندگگ هبیت، ظیره گو جندگا دخن ودره خر دېن!»

۱۸

مثلاً بوژنا گو دلسار نبو

^۱ عیسی ب شاگردا مټلگ اینا گو نیشان دت دېی همش دعایا پگن و چه جارا دلسار پېن. ^۲ گت: «شهرگه دا قاضیگ هبو گو نه خدا دترسیا، نه چه آرش ب خلقه خندان دگر. ^۳ همن وه شهری دا بوژنگ هبو گو سړیگ دهات لاره قاضی و دگته: «حقه من دژمنه من بستین.» ^۴ قاضی مدتگه گووه خو ندا وی. بله دوماییگه گت خو: «دور گو آز نه خدا دترسیم و نه آرشه ب خلقه خندان دگم، ^۵ بله دیسا ژى چون گو او بوژن ه مزاجمه من دبیت، آزه حقه وی بستینم، نکو همش بت و بهنا من چگ گت!» ^۶ ایجا عیسی خاده گت: «و بهیست او قاضیه به انصاف چه گت؟ ^۷ نه، ما خدا حقه آونه گو بوخو بژارتی و شو و رژ ب درگاهه وی هوارا خو دېن، نادت وان؟ ما وه شله ه ديه پاش بخنیت؟ ^۸ آز ب و دېږم گو گلک زو ديه حقه وان بدته. بله دیسا ژى، وقته گو گوره انسان بت، ایمانه ديه سر عردی پیدا گت؟»

مثلاً فریسی و باجگری

^۹ هینگه ب هندا گو باواری صالح بونا خو هبون و پ رفتارا خو مروه دیتر به آرش دگرن، او مټل اینا: ^{۱۰} «دو مرو ب عبادت گرینه چن ناو معبدا خاده، یگ وان عالمگه فریسی و یه دیتر باجگر بو. ^{۱۱} آوه فریسی راوستا و گل خو وسا دعا گر: «خدایا، شکر ت دگم گو بینا مروه دی دز و ظالم و زناگر نینم و نه حتا بینا وی باجگریم.» ^{۱۲} هفتیه دو جارا رژیا دگریم و ژه هچى دشدا گو تینم دست، دهادا یگه ددم.» ^{۱۳} بله آوه باجگر دورو راوستا و نخاست حتا چاوه خو ژى ب آلیه

آسمانه بلند گت، بَلگو سَر سینگه خو دِکُتا و دِگُت: «خدايا، رَحْمه مِ ن گُنهکار بَگ». ^{۱۴} «آز ب و دِبِزِم گو او مِروه باجِگِر رِزا صالِحان دا هات هِزمارِتِن و چو مالا خو، نه اوه فَرِيسی. چون گو هِچي گسه خو مِزِن گت، ديه گوشگ بيت، و هِچي گسه خو گوشگ گت، ديه مِزِن بيت.»

بِهَلِن زارو بِن لاره مِ ن

^{۱۵} خلقه حتا بچوگه ساوا تِنان لاره عیسی گو دَسْتِه خو دانت سَر وان. شاگردا وقته او دیتن، خلقه گِرِن هوار. ^{۱۶} بله عیسی او گاز گِرِن لاره خو و گت: «بِهَلِن زارو بِن لاره مِ ن؛ پِشیا وان نِگِرِن، چون گو پادشاهیا خدا یا مِروه بِنِنا وائی. ^{۱۷} بَراسْتی، آز ب و دِبِزِم، هِچي گسه پادشاهیا خدا وگو زارویگه قبول نَگت، ناچیت ناودا.»

سَرکِه دَوْلَمَند

^{۱۸} سَرکِهگه قومه یهوده ژه وی پیسیار گِر: «ماموستایه قَنج، چه بَگم گو بِیَم خُدانِه ژيانا اَبَدی؟» ^{۱۹} عیسی گت وی: «بُجی ت دِزِی مِ ن قَنج؟ چه کس قَنج نِیَن خِنجی خدا. ^{۲۰} ت اَمِرِت شَرِیعته دِزانی: زَنایه نَگ، قتلِه نَگ، دِزیه نَگ، شَهادَتا دِروین نَد، احتراما دایِگ و بابِه خو خُدان گ.» ^{۲۱} سَرکی گت: «تواوی او شُلَن مِ ن گوشگَتِیَو حَتا نَه اِینان جی.» ^{۲۲} عیسی وقته او قِستِی بیهیست، گت وی: «هِشْتا ت دِشَدگ گِم هِی؛ هِچي دِشَد ت هِی بَفُرَش و دِراوه وه ناو فقیر و ژارادا لِگ وگ، گو آسمانی دا تیه خِزِیَن هَبیت. هِنگه وَر و بَکَو دوو مِدا.» ^{۲۳} اوه مِروی وقته او قِستِی بیهیست، گَلک نَرَحْت بو، چون گو گَلک دَوْلَمَند بو. ^{۲۴} عیسی وقته دیت گو او مِرو نَرَحْت بو، گت: «چَند زَحْمَت ب دَوْلَمَندا چُیِنِنا ناو پادشاهیا خدا! ^{۲۵} چون گو دِرِیاز بونا دوه ژه کُنا دَرزیه هِساندِر ژه چُیِنِنا مِروه دَوْلَمَند ناو پادشاهیا خدا.»

^{۲۶} مِروه گو او قِستِی بیهیستِن، پیسیار گِرِن: «بَجا که دِگارِیت نِجاتِه پَیدا گت؟» ^{۲۷} عیسی گت: «او شُلا گو انسان چه جورا نَشت بَگت، گِرِنا وی ب خُدا هِسان.»

^{۲۸} پِطْرُس گت: «بَرخوده، م مال و ژيانا خو بَرَدای و آم دوو تدا هاتن!» ^{۲۹} عیسی گت وان: «بَراسْتی، آز ب و دِبِزِم، چه گس چِنِیَن گو مال آن ژِنگ آن پِرا آن دایِگ و باب آن زارویا بَر خاطرِه پادشاهیا خدا بَرَدَت ^{۳۰} و ه وی دُنْیایِه دا چَند جارا زِدْتِر نِیْنِیت دَسْت و دُنْیایا دی ژي ژه ژيانا اَبَدی به پار بَمِیْنِیت.»

۳۱ ھنگه او دانزده شاگرد برن سویگه و گت وان: «نَه آمه یچن اورشلیمه. له ودره هچی دِشدا پیغمبرا راستا گوره انسان نویسین، دیه بقومیت. ۳۲ چون گو آوی دیه تسلیمی قومه گو یهودی نینن، بگن. او دیه پکنیه خو له بگن و دیه به حُرمتیا وی بگن و دیه تُف گن وی، شَلافا دیه لَدن و دیه بگزن. ۳۳ بله او له رُزا سیه دیه ساخ بیت.» ۳۴ شاگردا چه دِشد ژه قسه وی فام نگرن. معنیا قسا وی ژه وان وشارتی بو و نزانین راستا چه قس دِگت.

شفا گرتنا خارگه گور

۳۵ وقته عیسی نیزوکی شَهره آریحایه بو، مَرُوگه گور بر ره رونشته بو و خارگتی دِگر. ۳۶ وقته دَنگا جَماعتا گو ودره دا دَرَباز دِبو بیهیست، پیسیار گِر: «چه خَبَر؟» ۳۷ گتن: «عیسیایه خلقه ناصره وی دَرَباز دِبیت.» ۳۸ آوی گِر هوار: «آی عیسی، گوره داوود پاشا، رَحمه مین بگ!» ۳۹ مَرُوت گو پشیا جَماعته ره دِچن، له گِرِن هوار و گتن وی گو هیش بیت. بله آوی زِدَتِر گِر هوار گو: «آی گوره داوود پاشا، رَحمه مین بگ!» ۴۰ ھنگه عیسی راوستا و امر گِر گو آوی مَرُوی بینن لاره وی. وقته گور هات نیزوک، عیسی وی پیسیار گِر: ۴۱ «ت چه دِخازی بُ ت بگم؟» گت: «آغایه مین، دِخازم چاوه مین وین.» ۴۲ عیسی گت وی: «بلا چاوه ت وین! ایمانا ت، شفا دای ت.» ۴۳ او مَرُوه گور ه و دمه چاوه وی وبون و وه حالیدا گو مدحا خدا دِگت، گت دوو عیسی دا. خلقه وقته او دِشد دیتن، همویا ستایشا خدا گِرِن.

عیسی و زگایه باجگر

۱ عیسی چو ناو شَهره آریحایه و ناو شَهری دا دَرَباز دِبو. ۲ ودره مَرُوگ هبو گو ناوه وی زگا بو، او سَرکه باجگرا و مَرُوگه دَوْلَمند بو. ۳ آوی دِخاست ببینیت عیسی کی، بله ب زِد بونا جَماعته نِدگاری وی ببینیت چون گو بژنا وی گرت بو. ۴ بَهنده، بزی پش و دارگه هژیره دا ژُلل چو گو وی ببینیت، چون گو عیسی وه ریه دا دَرَباز دِبو. ۵ وقته عیسی گَهشت وه جیه، بَرخودا لاره سَری و گت وی: «زگا، زوب و ژردا وَر چون ایرو آز دِبی مالا تدا بمینم.» ۶ زگا زو ژردا هات و ب رویگه خوش او موان گِر. ۷ خلقه وقته او دِشد دیتن، همویا گِرِن چم چم و گتن: «چوی مالا مَرُوگه گنَهکاردا بوی موان.»

^۸ رگا جیه خورابو و گت عیسی خاده: «آغایه من، نَه نویا ماله خو آزه بدم فقیر و ژارا و هگو من دشدگ ب نَحقیه ژه کسگه استانده بیت، آزه چار جارا هند بزورینم وی. ^۹ عیسی گت: «ایرو نجات هاتی وه ماله دا، چون گو او مرو ژی اولاده ابراهیم. ^{۱۰} چون گو گوره انسان هاتی گو دوو مروه بزویوی بگرت و نجاته بدته.»

مَثَلادَه سِگه زری

^{۱۱} ه وه حالیدا گو آوان گووه خو ددان وان قسان، عیسی دَوما قسدانا خودا، مَثَلگ اینا، چون گو نیزوکی شَهره اورشلیمه بو و خلقه گمان دِگرن پادشاهیا خدا گلک زو دیه بت. ^{۱۲} بهنده عیسی گت: «مِرَوگه مالَمَزَن چو ولاتگه گلک دور گو مقاما پاشاتیه بوخو بستینیت و دیسا بزوریت. ^{۱۳} بهنده، گاز دَه خُلامه خو گر و هریگه سِگیکه زری دایه دا گو حقه سه هویه پالیگه بو و گت وان: "حَتا زورینا من ب وه دِراوی آلوره بگن." ^{۱۴} بله مِرَوَت وه ولاتی، زهلا وان وی دِچو؛ آوان دوو ویدا هند مِرَوه خو رِگرن ب وه پیامه گو: "آم ناخازن او مِرَو سَر م سلطنته بگت." ^{۱۵} وقته آوه مِرَوی مقاما پاشاتیه استانت و زوری ولاته خو، امِر گر گو گاز گن وان خُلاما گو دِراو دابو وان، گو بزانت ب آلوره هریگه چند کار گِرن. ^{۱۶} یه اولی هات و گت: "آغا، سِگات ده سِگه دی ژی کار گِری." ^{۱۷} آغایه وی گته دا: "آفرین، آی خُلامه چاک! چون گو وه هندا گم دا آمین بویی، حُکومتا ده شَهرا آزه بدم ت." ^{۱۸} یه دویه هات و گت: "آغا، سِگات پنج سِگه دی ژی کار گِری." ^{۱۹} آغایه وی گته دا: "سَر پنج شَهرا حُکومته بگ." ^{۲۰} پاشه یه دِپتر هات و گت: "آغا، کَرَمگ او سِگات! من او ناو پینیکه دا بچا و خُدان گِر. ^{۲۱} چون گو آزت دِترسیام، بر خاطره هنده گو مِرَوگه هِشکی. ژه او دِشدا گوت ندای، ت دِستینی و ژه او دِشدا گوت نچاندی، ت دِدوروی." ^{۲۲} آغایه وی گته دا: "آی خُلامه شُل پیس، ب قِسه ت بوخو آزه قضاوتات بگم. ت گو دِزانی آز مِرَوگه هِشکم، او دِشدا گو من ندای دِستینم و او دِشدا گو من نچاندی دِدوروم، ^{۲۳} ایجا بچی ت دِراوه من ندا صرافا گو وقته آز زوریم آوه ب کاره وی ت بستینم؟" ^{۲۴} و گت آونه ودره: "آوه سِگه وی بستین و بَدَن آوه گو ده سِک هئی." ^{۲۵} آوان جیواب دان: "آغا، آوی ه بوخو ده سِک هَن!" ^{۲۶} گت: "آز ب و دِپترم گو ب هچی کسه گو هئی، گلکتر دیه بت داین؛ بله آوه گو چنن، او دِشدا گو هئی ژی ژه وی دیه بت استاندن. ^{۲۷} و نَه او دُژمنه من

گو نَدِخاستین از سر وان سَلَطَنته بگم بینِ اَر و لاره مین بگزن. «

عیسی واردی اورشلیمه دبیت

^{۲۸} پاشه وه قسدانه، عیسی پش مروت دیرگت ره و چوب اورشلیمه.
^{۲۹} وقته گهشت نیزوکاتیا گندت بیت فاجی و بیت عئیا گو له چیبایه زیتونه
بون، دو شاگرده خو ریگرن و گت وان: ^{۳۰} «هَرِن وه گنده گو پشیا وی. وقته اون
چُن ناو گندی، اونه جاشگکه گردایی پیدا گن گو چه کس حتا نه له سار نبوی.
اوه وگن و بینِ اَر. ^{۳۱} هگو گسگه و پیسیار گر: «بُجی اون اوه ودگن؟» بژن:
«خاده او لازم.» ^{۳۲} او دو شاگرد چُن و همو دشد دوز وسا گو عیسی گته بو،
دیتن. ^{۳۳} و وقته جاشگ و دگرین، خُدانیت وه گتن وان: «بُجی اون جاشگه
ودگن؟» ^{۳۴} جیواب دان: «خاده او لازم.» ^{۳۵} ایجا وان دو شاگردا جاشگ اینان
لاره عیسی. پاشه عبایه خو هاوتن سر بشتا وی و عیسی له سار گرن. ^{۳۶} ه وسا
گو عیسی دچو پش، خلقی عبایه خو سر ره پان دگرین. ^{۳۷} وقته نیزوک دبو و
هشتا سرژردالیکا چیبایه زیتونه دا بو، جماعتا شاگردا همویا بر خاطره تواوی
مُعجزه گوژه وی دیته بون ب شادیه و دنگا بلند ستایشا خدا گرن، ^{۳۸} گتن:

«مبارک او پاشایه گو ب ناوه خاده تَت!

صُح و سِلامتی ناو آسمانی و سُکوه و جلال ناو عَرشه پلنددا بیت! «
^{۳۹} هِنْدگ ژه عالِمَت فِرقا فَرِیسی ناو جماعته گتن عیسی: «ماموستا، له
شاگردت خو بگ هوار!» ^{۴۰} عیسی جیواب دا: «آز ب و دِبژم هگو اون هَش
بن، او بَرَن دیه بگن هوار!»

^{۴۱} وقته عیسی نیزوکی اورشلیمه بو و شَهَر دیت، ب وی گریا ^{۴۲} و گت:
«خازی ت، ایرو زانیا گو چیک ب ت صُح و سِلامتی تینیت. بله حَیْف گوژه
چاوه ت هاتی و شارتن. ^{۴۳} چون گو او رُژ دیه بن گو دُژمنه ت دُرات دیه چَپرا
چه گن و همو رخادا دیه دُرات بگرین، میدانه دیه سر ت تنگاو گن؛ ^{۴۴} و ت و
زارویه ت ناو تدا، دیه گل آخه بگن یگ و بری سر بری ناهیلن؛ چون گو ت ژه
وه زمانه گو خدا هات دیتنا ت، غافل بوی.»

عیسی ناو مَعبدا خاده

^{۴۵} پاشه چو ناو مَعبدا خاده و دَسْتبه دَرخستنا مَرُوه گو ودره دشد دِفِرْتِن گر،
^{۴۶} گت وان: «کِتِبا اشعیایه پِیغمبردا هاتی نویساندن گو «مالا مین دیه مالا دعا
گرینه بیت»؛ بله و او گری هِلونا دِزا.»

٤٧ عیسیٰ همو رُژه ناو معبده دا دَرس دِدا. بله سَرکَت کاهینا و ماموستایِ توراته و مَزَنَت قومی دوو گشتینا وی بون،^{٤٨} بله چه ره بُ گِرِنَا نیتا خو پَیدا نِگِرِن، چون گو جَمَاعَت همو خیرانه قَسَدانا وی بون.

٢٠

پیسار راستا افتدارا عیسیٰ

١ رُژگه گو عیسیٰ معبده دا دَرس دِدا خلقه و خَبَرَا خوش وَعَظ دِگِر، سَرکَت کاهینا و ماموستایِ توراته گل مَزَنَت قومی هاتن لاره وی^٢ و گتن: «بُ مَ بَرُ، تِ بِ چه حق و اقتدارگه وان شَلان دِگِ؟ که او حق و اقتدار دای ت؟»^٣ عیسیٰ جیواب دا: «مِن ژِ پیسیارگ وَ هَی؛ بُ مِ بَرِن،^٤ عُسلا تعمیدا گو یحیا دِدا، ژه آلیه خدا بو آن ژه آلیه انسان؟»^٥ اوآن گل یگودو مشورت گِرِن، گتن: «هگو آم بَرِن ژه آلیه خدا بو، دیه بَرِیت،^٦ «بُ بُچی وَ ایمان نینا وی؟»^٧ و هگو آم بَرِن ژه آلیه انسان بو، خلق همو دیه مَ سنگسار گن گو مَ بُگَرِن، چون گو سَر وه باواریه نَ گو یحیا پیغمبر بو.»^٨ بجا جیواب دان: «آم نِزاین ژه کیدری.»^٩ عیسیٰ گت وان: «آز ژِ بُ وَ نابِژم بِ چه حق و اقتدارگه وان شَلان دِگم.»

مَثَلَا باغچوانتِ شَل پیس

٩ عیسیٰ او مَثَل گت خلقه: «مِرُوگه رَزگ چاند و او کِرِه دا هِنَد باغچوانا و مدتگه دِرژ چو ولاتگه دیتر ب سَفَره.^{١٠} وقته راگرانا حاصله، خُلامگ رِگِر لاره باغچوانا گو پشگا ارمیشه وی یه رَزی بَدَن وی. بله باغچوانا او کُت دان و دَسْت بَطال زُورانِدِن.^{١١} خُدانه رَزی خُلامگه دی رِگِر، بله او ژِ کُت دان و به حُرمتیا وی گِرِن و دَسْت بَطال ره اِخسِتِن.^{١٢} دیسا ژِ بُ جارا سیه خُلامگ دی رِگِر، بله او ژِ بیریندار گِرِن، هاوتن دَرَو.^{١٣} «ایجا خُدانه رَزی گت:»^{١٤} چه بگم؟ آزه گوره خو یه عزیز رگم؛ بَلگو صیانتا وی خُدان گن.»^{١٥} بله باغچوانا وقته گور دیتن، گتن یگودو: «اَو وَرَتِی. وَرِن آم اوی بُگَرِن گو ارته وی بَبیت یه م.»^{١٥} ایجا او ناو رَزی دا دَرخسِتِن دَرَو و او گشتِن.

«نَه گمانا وَ خُدانه رَزی گل واندا دیه چه بگت؟^{١٦} او دیه بَت و باغچوانا بِن بَبت، رَزی دیه بَسپاریت مِرُوه دیتر.»^{١٧} وقته خلقی او بیهیستِن، گتن: «خدا

نَگت!«^{۱۷} بله عیسیٰ بَرخودا ناو چاوه وان و گت: «بَ معنیا وه نویساره ناو رُبورا داوود چی گو دژیت:

“آو بَره گو معمارا رَد گِرِن،

بوی بَره اصلِ عِمَارَتی؟”

^{۱۸} هَچی گسه بَکویت سَر وه بری، دیه هور هور بیت و گنگه آو بَر بَکویت سَر مِرُوگه، دیه آوی بَخرِشِنیت.»

باج دایینا ب قیصر

^{۱۹} وقته ماموستایِ توراته و سَرکت کاهینا زانین وی مَثله راستا واندا دژیت، قَصدا هِنده گِرِن گو هَ وه دَمه آوی بَگِرِن، بله ژه خلقه دِترسیان.^{۲۰} بَهَنده چاوه وان عیسیٰ بو و هِنَد جاسوس رِگِرِن لاره وی گو خو مِرُوه دوز نیشان دِدان. آو دوو هِنده بون گو ناو قِست عیسیٰ هِنجَدگه پَیدا گِن گو آوی تسلیمه اقتدار و مَحکما والی بَگِن.^{۲۱} بَجا جاسوسا ژه عیسیٰ پیسیار گِرِن: «ماموستا، آم دِزاین گو تِ راستیه دژی و دَرسه دِدی، و تِ بَشتا کسه ناگری، بَلگو تِ بَراستی رِیا خدا فِرِ خلقی دِگی.^{۲۲} گورِیگی شَرِیعتَه دِبی آم باجه بَدَن قیصری آن نه؟»^{۲۳} بله عیسیٰ حیلا وان هَسیا و گت: «دینارگه نیشا مَن بَدَن. شِکل و ناوه سَر وه سِگه یا کِی؟» آوان جیواب دا: «یا قیصری.»^{۲۴} عیسیٰ گت وان: «ماله قیصری بَدَن قیصری و ماله خدا بَدَن خدا!»^{۲۵} ایجا، نِگارین آوی لاره خلقی بَ قِسه وی بَخِنین ناو طَلگه و ژه جیوابا وی صِفَت گرتی مان و گش بون.

پیسیار راستا ساخ بونا مریا

^{۲۷} پاشه هِنَد مِرُو ژه فِرِقا صَدوقیا گو مُنکره ساخ بونا مِرِیان هاتن،^{۲۸} و پیسیارگ ژه وی گِرِن، گتن: «ماموستا، موسی بَ م نویسی گو هَگو بَرایه مِرُوگه بَمِریت و دوو خودا ژَنگگه به زارو بهلیت جی، آو مِرُو دِبی آوه بوژنه بَخازیت گو نَسَلگ بَ بَرایه وی بَمِینیت جی.^{۲۹} ایجا، هَفَت بَرا بون. بَرایه آولی ژَنگ خاست و به زارو مِر.^{۳۰} دورا یه دویه^{۳۱} و پاشه یه سه آو ژَنگ خاستین و هَ وِسا هر هَفَت بَرا، به هِنده گو دوو خودا زارویگه بَهَلن جی، مِرِن.^{۳۲} دوماییگه آو ژَنگ ژی مِر.^{۳۳} نَه، رُژا گو مری ساخ دِبن، آو دیه بَبیت ژِنا کیشگه؟ چون گو هر هَفَت بَرایا آو ژَنگ خاستن.»

^{۳۴} عیسیٰ گت وان: «خلقَه وی دُنیا یه ژَنگه دِخازن و مِر دِگِن.^{۳۵} بله آونه گِیر هِنده بِن گو بَچَن دُنیا یا دی و ژه مِرِنه ساخ بِن، نه ژَنگه دیه بَخازن و نه دیه مِر

گن، ^{۳۶} چون او ایدی نِگارن بَمِرِن؛ چون گو ديه بِن رِزا ميلياگتا. او زارويه خدان، چون گو او زارويه قِيَامَتِن. ^{۳۷} بله راستا ساخ بونا مِريا حتا موسى پيغمبر ژي ناو مَسْلا بوتا گو دِشَوْتِي آشگرا دِگت، هَ وَدَرَه گو خاده، خدایه ابراهيم و خدایه اسحاق و خدایه يعقوب هاتِ گاز گِرِن. ^{۳۸} خدا نه خدایه مِرُوت مِري، بَلگو خدایه مِرُوت ساخ؛ چون گو همو بِ وی ساخن. ^{۳۹} پاشه هِنْدگ ژه ماموستايِ توراته گتن: «ماموستا، ت قَنج گت!» ^{۴۰} و ایدی چه گسه نورا چه پيسياره ديتر وی بگت.

^{۴۱} بله عیسی گت وان: «او چاون گو دِپِن مسیح گوره داوود پاشای؟ ^{۴۲} چون گو داوود بوخو رُبوره دا دِژیت: «خاده گت خادیه مین:

سَر دَسْتَه مِین یه راسته رونه

^{۴۳} حتا وه وقته گو دُژْمَنَه ت بگم تخته بِن پیه تدا.

^{۴۴} هَگو داوود گاز وی دِگت 'خاده'، او چاون دِگاریت گوره داوود بیت؟»

ژه ماموستایِ توراته دور بِن

^{۴۵} هَ وه حالیدا گو خلقه همویا گو هه خو دِدان وی، عیسی گت شاگردت خو: ^{۴۶} «ژه ماموستایِ توراته دور بِن گو هَز دِگن بِ عبايه دِرژره بچن و خلق ناو بازاره دا سلاوه وان بگت و ناو دیرادا جیه همویا باشتر یه وان بیت و ناو موانداریدا آلیه سَری مجلسه روين. ^{۴۷} آلیگه دا ماله پوژنا تالان دِگن و آلیه دیتردا، ب رُمْتا دُنیايه، دعایت خو دِرژ دِگن. حُکما وان ديه گلک گرانتر بیت.»

۲۱

دیاریا پوژنا فقیر و ژار

^۱ عیسی بَرخودا دُرا خو و هِنْد دَوْلَمَنْد دیتن گو دیاریت خو دِهاوَتِن صانديقا دیاریا معبده دا. ^۲ هَ وه نَابینَه پوژنگه فقیر و ژار ژي دیت گو دو سِگه مِسی گوشگ هاوَت صانديقه دا. ^۳ عیسی گت: «بَراستی، اَز ب و دِپِژم، وی پوژنا فقیر و ژار ژه وان همویا گلکتر دا. ^۴ چون گو آوان همویا ژه پشگا زِدی ماله خو دان، بله وی ژنگه ب نَبیتیا خو، توای رزقه خو هاوَت صانديقه دا.»

پشگتن راستا خرا بونا معبده

° وخته هِنْدگا راسِتا مَعبدا خاده قِسَ دِگِرَن گو چاون بَ بَرَت چِنْدی و دِيارِيت هاتي دايين، هاتي خَمِلاندين، عيسي گت: ^٦ «اَو رُژ ديه بِن گو ژه او دِشده اون اِر دِبين، بَر سَر بَرِي نامينيت بَلگو هَمو ديه ژُرْدا بِت.»
^٧ اَوان ژه عيسي پيسيار گِرِن: «ماموستا، او دِشَدَن گَنگه ديه بَقومِن و نيشانا نيزوک بونا وان چي؟» ^٨ عيسي گت: «هيشيار بِن گو و ره نَدَرخين؛ چون گو گلک مِرُو بَ ناوه مَن ديه بِن و بِژن: «اَز اوم» و «وقت گَهشتي». دوو وانرا نَچن.»

^٩ «و وخته دَنگه شَرا و هِنگاما اون دِبيهيسن، نَترِسِن. چون گو او دِشَدَن دِبي اولي بَقومِن، بله اَخِر زمان جيدا ناگَهشيت.» ^{١٠} پاشه گت وان: «قَوْمگ له ضِد قَوْمگ دِي و مملکتگ له ضِد مملکتگ دِي ديه رابيت. ^{١١} عَرْد هَژيانه مَزِن و خَلايي و طاعون جيه جُروا جُرْدا ديه بِن و دِشده تِرِسناک ديه بَقومِن، نيشانه عَظِيم ژه اَسْماني ديه بِن دُوهار گِرِن.»

^{١٢} «بله پِش وان هَمويا، ديه وَ بِگِرِن، اِشکَنج گَن و ديه وَ تَسليمي دِيرا و زِيندانا بَگَن و بَر خاطره ناوه مَن، ديه وَ بَئِن لاره پاشايا و واليا. ^{١٣} اَو ديه بَ وَ بِيَت فُرِصَت گو اون شَهادَتَه بَدَن. ^{١٤} بَجا وِين باش بيراخودا خُدان گَن گو بَشِئِر نيارانه وه هِنده نَبِن گو چاون جيواب دَن. ^{١٥} چون گو اَزَه اَزمان و حکمتگه بَدَم وَ گو چي يگ له دُرْمِنه وَ نِگارِن رويه وِدا رَاوسِئِن اَن مخالفتَه گل وِدا بَگَن. ^{١٦} حتا داييگ و باب و بَرا و خِزَم وَ هَوَالِت وَ، ديه وَ تَسليمه دُرْمِنا بَگَن و او هِنْدگه وَ ديه بُگِرِن. ^{١٧} خلق هَمو بَر خاطره ناوه مَن ديه نَفَرْتَه وَ بَگَن. ^{١٨} بله توگگ ژه سَرَه وَ بِزِر نايبت. ^{١٩} بَ خوراگِرْتنا خو، اونه جانه خو نجات دَن.»

^{٢٠} «بله وخته اون بيبِن لَشِگِرا دُرا اورشليمه گِرِئِن، بَزانِن گو خِرا بونا وه نيزوک. ^{٢١} هِنگه اونه گو ناو يهوديه دان بَحِلِن بَ چييايا و اونه گو ناو شَهري دان شَهري دا دَرگُون دَرَو و اونه گو دَشْتَه و چَلَه دان نَزورِن ناو شَهري. ^{٢٢} چون او رُژ، رُژَه تُل وَگِرِن، گو هَچي دِشدا ناو کِئِبَه مُقدَس دا هاتي نُويساندين بَقوميت. ^{٢٣} وان رُژادا وَي بَ حَالَه ژِنگه پِگِران و اونه گو شيري دِدَن بَچوگه ساوا! چون گو بَلايگه عَظِيم ديه سَر وي وَلائي بيت و غضب له ضِد وي قومي. ^{٢٤} او ديه بَگُون بَ دَوَه شَمشيرَه و ناو تِواوي مِلْتَه دِي ديه اسير بِن و اورشليم بِن پيه مِرُوَت گو يهودي نينِن ديه پِپَس بيت حَتا هِنگه گو دَورانَه مِرُوَت گو يهودي نينِن خُلاص بيت.»

^{٢٥} «هِنْد نيشان ناو رُژ وَ هَوِي و سِئِرا ديه پيدا بِن. سَر عَرْدِي، قَوْمَت دُنْيايه ژه

گرم گوما بحرہ و شپیلت وی دیہ پَرِشَ و اَشْفَتَ بِن. ^{۲۶} خلق بَرِ خاطرہ تِرس و وَحْشَتَا و ہ دِشدا گو سَرہ دُنیاہ دا دیہ بت، دیہ حُو بَچن، چون گو او قُدَرَت گو آسمانا خُدان دِگن، دیہ بِن ہَرانِدين. ^{۲۷} و ہنگہ دیہ گورہ انسان بېینن گو ب قُدَرَت و جلال و سُکوہگہ مَزِن ناو اوزگہ دا تَت. ^{۲۸} و قتہ او دِشَدَن ہاتَن دَسْتبہ گِرِن، طيگ راوَسْتِن و سَرَت خو ژَل بِگِرِن، چون گو خَلاصِيا وَ نِيزوک!»

^{۲۹} و عیسی او مَثَل بُو وان گت: «بَرخوَدَن دارا ہَرِیرہ و دارہ دی. ^{۳۰} دَما گو پَلگا دَدَن، اون دِگارِن بېینن و بزانن گو ہاوین نِيزوک. ^{۳۱} ہ و سا، و قتہ گو و دیت او دِشَدَن دِقوْمِن، اونہ بزانن گو پادشاہیا خدا نِيزوک بوی. ^{۳۲} بَراستی، اَز بُو وَ دِپَرَم، حتا تواوی او دِشَدَن نَقوْمِن، او نَسَل بَین ناچیت. ^{۳۳} آسمان و عَرَد دیہ بَین بَچن، بلہ قِسہ مَن چہ جارا بَین ناچن.»

^{۳۴} «ہیشیار بِن، نگو عیاشی و مَسْت بون و نیارانیت ژیانہ دلہ و گِران گت و او رُژ و گو ظَلِگگہ نِشگادا سَر و دا بت. ^{۳۵} چون گو او رُژ سَرہ تواوی خلقہ ہمو جیہ دُنیاہ دیہ بت. ^{۳۶} بَجا ہَمَش ہیشیار بِن و دعایہ بَگن گو اون بَگارِن ژہ تواوی وان دِشَدَن گو قِرارَ گَلگ زو بَقوْمِن، امانہ دا بِن و حُضورا گورہ انسان دا راوَسْتِن.»

^{۳۷} عیسی ہمو رُژہ معبدہ دا دَرس دِدا، بلہ شَوہ شَہری دا دَرِدگوت و سَر چییایہ گو ناوَدَنگ ب چییایہ رَیتونہ بو شَو دِگِر سِیزو. ^{۳۸} سِیزویا خلق ہمو بُو بَہیستِنَا قِسہ وی خِر دِبون ناو معبدہ.

۲۲

خیانتا یھودا

^۱ عَیدا نانہ بہ ہون گو ناوَدَنگ ب عَیدا پَسَخہ بو نِيزوک دِبو، ^۲ و سَرکت کاہینا و ماموستایت توراتہ دوو ہندہ دا بون گو چاون عیسی بَگنن، چون گو دِترسیان ناو خلقہ دا ہنگام چہ بیت. ^۳ ہنگہ شیطان چو ناو جلدہ یھودایہ ناوَدَنگ ب آسَخریوطی گو یگ لہ دانزدہ شاگردا بو. ^۴ یھودا چو لارہ سَرکت کاہینا و سَرکت نُبَدارت معبدہ و گل وان قِس گِر گو چاون عیسی تسلیمی دَسْتہ وان بَگت. ^۵ او کیف خوش بون و قِرار گِرِن دِراوہ بَدَن یھودا. ^۶ اوی ژی قبول گِر و دوو فُرصَتگہ بو گو و قتہ جَماعت وادرا نَبیت، عیسی تسلیمی وان بَگت.

شیوا عَیدا پَسَخہ گل شاگردادا

۷ ایجا رُژا عَیْدا نانه به هُون گو دِی بَرخِگا پَسَخ بَت فُربانی گِرِن، گَهشت.
 ۸ عیسی، پَطْرُس و یوحنا رِگِر و گُت وان: «هَرِن و شیوا پَسَخه بُم حاضِر گن
 گو آم بُخُن.» ۹ آوان ژه عیسی پیسیار گِر: «کیدَره تِ دِخازی آم حاضِر گن؟»
 ۱۰ عیسی گُت وان: «وقته گو اون چُن ناو شَهْری، مِرُوگ ب گُلْگ آوه دیه
 راستی وَ بَت. دوو ویدا هَرِن ناو وه مالا گو آو دِچیت ژُر ۱۱ و بژِن خُدانه ماله:
 “ماموستا دِژیت: ‘اُدا موانا کیدِرِی گو شیوا پَسَخه گَل شاگِرِدِت خو وَ دَره
 بُخُم؟” ۱۲ آو دیه آلیه سَرِی ماله، اَدگ مَزِن رايخِستی نیشا وَ بَدِت. وَ دَره شیوه
 حاضِر گن.» ۱۳ آو چُن و هَمو دِشده هَ و سا گو عیسی گُته بو وان، دیتِن و شیوا
 پَسَخه حاضِر گِرِن.

۱۴ وقته گو آو سَعَت گَهشت، عیسی گَل رسولِت خو سَر سِرْفِگه رونِشت.
 ۱۵ ایجا عیسی گُت وان: «مِن گَلگ هَز دِگِر گو پَش رَجِر کِشانا خو، وی شیوا
 پَسَخه گَل وَ دَا بُخُم. ۱۶ چُون دِیژِم وَ گو ایدی آز ژه وه ناخُم حَتا وقته گو ناو
 پادشاهیا خدادا بَت جی.» ۱۷ ایجا طاسِگگ رَاگِر و شُکِر گِر و گُت: «وین بِگِرِن و
 ناو خودا لِگَو گن. ۱۸ چُون آز بُم وَ دِیژِم گو آز حَتا هاتنا پادشاهیا خدا ایدی ژه
 حاصِلا تِرِه ناوَحُم.» ۱۹ هَ و سا نان ژِی رَاگِر و شُکِر گِر، گِر گِر و دا وان و گُت:
 «آوِی بَدَنه مَن گو بُم وَ تِت دایِن؛ وه شُله بُم هِنده گو اون مَن بِنِن بیراخو،
 بِنِن جی.» ۲۰ هَ وی جوْرِبِی، پاشه شیوه طاسِگ رَاگِر و گُت: «آو طاسِگ، نیشا
 عَهْدا تازِی ناو خونا مِدا، گو بَر خاطرِه وَ دِت رِژانِدِن. ۲۱ بله نَه دَسْتِه وه کسه
 گو قَصِدا تسلیم گِرِن مَن هَی، گَل دَسْتِه مَن ناو سِرْفِگه دای. ۲۲ چُون گو گوره
 انسان آو جورا گو هاتی قِرار گِرِن، دیه بَچیت، بله وَی بُم حَالِه آو کسه گو آوی
 تسلیمی دُژِمِن دِگت.» ۲۳ ایجا شاگِرِدا دَسْتِه پیسیارا ژه یگودو گِرِن گو کیشگ
 وان دیه وه شُله بِگت.

که همویا مَزِنْتِر؟

۲۴ هَمَزِی بَحْتِگ کَت ناو واندا وه راسته دا گو کیشگ وان مَزِنْتِر. ۲۵ عیسی
 گُت وان: «پاشایت قومه دیتِر سَر وان آغاتیه دِگن؛ و حاکِمیت وان خیرخاز تِن
 گاز گِرِن. ۲۶ بله اون و سا بِنِن. یه همویا مَزِنْتِر ناو وَ دَا دِی وَ گو یه همویا گوشگِتر
 بیت و سَرک دِی بِنِنا خِذْمَتکارا بیت. ۲۷ چُون گو کیشگ مَزِنْتِر، آوه گو سَر
 سِرْفِگه دِرَوِنِت آن آوه گو خِذْمَتِه دِگت؟ ما نه آوه گو سَر سِرْفِگه دِرَوِنِت؟ بله
 از ناو وَ دَا بِنِنا خِذْمَتکارِگَم.»

^{۲۸} «اون او مِزُون گو ناو زحمت و ایزایه مِدا لاره مین راوستان. ^{۲۹} ایجا هه وِسا گو بابِه مین پادشاهیگ دا مین، آزه ژی بَدَم وَ، ^{۳۰} گو سَر سِرْفگا مین ناو پادشاهیا مین بُخُن و وَخُن و سَر تختا روین و سَر دانزده عَشیرته بنی اسرائیله قضاوته یگن.»

^{۳۱} «آی شَمعون، آی شَمعون، یزان گو، شیطانی ایجارَ خاست و بینا گنمی آلگه بَدَت. ^{۳۲} بله مین بُت دعا گر گو ایمانا ت بین نَجیت. بجا وقته ت زُوری، ایمانا برایت خو قاهیم گ.» ^{۳۳} ایجا شَمعونی جیواب دا: «آی آغایه مین، آز حاضریم گل ت بچَم زیندانه و گل تدا بمرم.» ^{۳۴} عیسی گت: «پطرُس، یزان گو ایرو پش بانی دانا دیگله، تیه سه جارا حاشاگی گوت مین ناس دِگی.»

^{۳۵} پاشه عیسی ژه وان پیسیار گر: «ما وقته گو مین اون به کیسگه دراوی و بُخچگ و سُلگا رِگر، اون بوَن محتاجه چه دِشدی؟» اوآن جیواب دا: «نه، چه دِشد.» ^{۳۶} عیسی گت وان: «بله نه هَجی گسه کیسگ آن بُخچگ هَی، آوه راگت و هَگو شمشیر چنین، عبایه خو بفرشیت، شمشیرگه بکریت. ^{۳۷} چون آز ب و دِبِرم او نویسارا کِیتبِت مُقدس دبی راستا مِدا بت جی گو: “اورزا گنَهکارادا هات هَژمارتن.” چون او دِشدا گو راستا مِدا هاتی نویساندین، وانه تَت جی.» ^{۳۸} شاگردا گتن: «آغایه مَم، بَرخوده، مَم دو شمشیر هَن.» عیسی گت وان: «بَس!»

دعا عیسی چیبایه زیتونه دا

^{۳۹} پاشه عیسی چو درو و وگو عادتَا هَی، چوبُ چیبایه زیتونه و شاگردت وی ژی دوو ویدا چُن. ^{۴۰} وقته گَهشتِن وه جیه، گت وان: «دعا یه یگن گو نَکون امتحانه دا.» ^{۴۱} پاشه عیسی قیاسه فِرَدانا بَرگه ژه وان دور گت و سَر چُکا روئشت، وِسا دعا گر: ^{۴۲} «آی بابو، هَگو ارادا تِی، وه طاسگه مین دور گت؛ بله دیسا ژی نه داخازیا مین، بَلگو ارادا ت بَقومیت.» ^{۴۳} هَنگه میلیاکتگ ژه آسمانی وی دووهار بو و او تَقویت گر. ^{۴۴} ایجا چون گو ناو عذابِه دا بو، مِجدتر دعا گر و عارقا وی وگو دِلپه خونه دِلپ دِگر سَر عردی. ^{۴۵} وقته ژه دعا گرینه رابو، زُوری لاره شاگردا و دیت گو او ژه نَرَحْتیادا خَورا چُن. ^{۴۶} گت وان: «اون بچی رازان؟ رابن و دعا یه یگن گو نَکون امتحانه دا.»

عیسی دِگرن

^{۴۷} عیسی هِشتا قِس دِگر گو جماعتگ هات وِدره. یهودا، یگ ژه وان دانزده

شاگردا، ره نیشا وان دِدا. آوی خو نيزوکی عیسی گر گو وی ماچی گت،^{۴۸} بله عیسی گت وی: «آی یهودا، تیه گوره انسان ب ماچگه تسلیم گی؟»^{۴۹} وقته آونه گو گل عیسی بون زانین چه دقومیت، گتن: «آغایه م، ام شمشیرت خو بکشین؟»^{۵۰} و یگ وان شمشیرگ خُلامه کاهینه مزن دا و گوهه وی یه راسته لَو گر.^{۵۱} بله عیسی گت: «دست وه شله بکشین!» و دَسته خو دانا سر گوهه وه مَرُوی و شفا دایه دا.^{۵۲} پاشه عیسی گت سَرکت کاهینا و سَرکت نُبَداریت معبده و مَزِنَت قومی گو ب گرتنا وی هاته بون: «ما آز رِبِرم گو اون ب شمشیرا و رُپا هاتن دوو من؟»^{۵۳} همو رُزه معبده دا گل ودا بوم و و دَسته خو سر من دِرِر نگر. بله نَه وقت وقته وی و وقته فُدرتا تاریتیه.»

پطرس، عیسی حاشا دِگت

^{۵۴} پاشه آوان عیسی گرتن و برن مالا کاهینه مزن. پطرس دورودا دوو وانرا دِجو. ^{۵۵} ناوگا حوشا ماله، آگرگه بردایي هبو و هند مَرُو دُرا وی رونشته بون. پطرس ژی ناو واندا رونشت. ^{۵۶} وه ناوه دا خُدامگه او ناو روناھیا آگری دا دیت و چاوه خو گتا وی و گت: «آو مَرُو ژی گل ویدا بو.»^{۵۷} بله پطرسی حاشا گر و گت: «آی ژینگ، آز آوی ناس ناگم.»^{۵۸} گمگه پاشه هِنگه، مَرُوگه دی او دیت و گت: «ت ژی یگ له وانی.» بله پطرسی گت: «آی مر، آز له وان نینم.»^{۵۹} قیاسه سَعَتگه دَرَباز بو و مَرُوگه دی ژی ب اطمینانه گت: «به شگ او مَرُو ژی گل وی بو، چون گو او ژی خلقه جلیله ی.»^{۶۰} بله پطرسی گت: «آی مر، آز نزانم ت چه دژی.» هشتا قس دِگر گو دیگله بانی دا.^{۶۱} ه وه ناوه دا عیسی خاده زوری و برخودا پطرس. و پطرسی قسا عیسی خاده اینا بیراخو گو گته بو: «ایرو پش بانی دانا دیگله، تیه سه جارا من حاشا گی.»^{۶۲} ایجا چو دَرُو و هوری هوری گیریا.

پگنیه خو عیسی گرن

^{۶۳} آو مَرُوت گو عیسی ناو دَسته واندا گرفتار بو، ه وه حالیدا گو او گت ددان، پگنیه خو وی دِگرن.^{۶۴} چاوه وی گردا بون و سَریگ دِگتنه: «نَبوتَه بگ! بَرُ او کِی ت دَدَت؟»^{۶۵} و ب گلک دوزونه دیتِر کُفر دِگتنه دا.

عیسی خُضورا شورایا یهودیادا

^{۶۶} وقته بو سِیزو، شورایه مَزِنَت قومی، آنی سَرکت کاهینا و ماموستایت

توراته، گل یگودو خر بون و عیسی گاز گِرِن حُضورا خو. ^{٦٧} گتن: «هَگو تِ مسیحی، بَر مَ.» عیسی جیواب دا: «هَگو بَرَم، اون قِسا مین باوار ناگن، ^{٦٨} و هَگو ژه و پیسیار گم، اون جیوابا مین نادَن. ^{٦٩} بله وِن وِدا تِر، گوره انسان سَر دَسته راست قَدَر تا خدا دیه رونت.» ^{٧٠} همویا گت: «بجا آنی تِ گوره خدایی؟» عیسی گت وان: «اون دِیژن گو آرم.» ^{٧١} بَهنده گتن: «ایدی مَ چه احتیاج شَاهِدا هَی؟ مَ بوخو ژه دَوَه وی بیهیست.»

۲۳

عیسی مَحکَمَا پِیلائُس و هِیرو دیس دا

^١ هِنگه تواوی شورا رابون و عیسی بَرِن لاره پِیلائُس والیه رومه. ^٢ و دَستبه نُهَمَت لِدان راستا ویدا گِرِن، گتن: «اَو مِرَو مَ تقصیرکار زانی گو مِلته مَ ره دَدِر خینیت و پِشیا مَ ب دایینا باجه ب قِصری دِگِریت و دِزیت مسیح آنی پاشایگ.» ^٣ بَهنده پِیلائُس ژه عیسی پیسیار گِر: «تِ پاشایه یهودیایی؟» عیسی جیواب دا و گت: «تِ و سا گت!» ^٤ هِنگه پِیلائُسی گت سَرکت کاهینا و خلقی: «آز چه تقصیرگه وی مِروی دا نایینم.» ^٥ بله اوان مَجِد دِگت: «اَو ناو تواوی یهودیه، ژه خَریما جلیله گِرتی حَتا هَ اِر خلقه ب دَرس دایینا خو تحریک دِگت.»

^٦ وقته پِیلائُسی اَو بیهیست، پیسیار گِر کانه اَو خلقه جلیله ی. ^٧ و وقته زانی گو عیسی بِن حُکمداریا هِیرو دیسه حاکِم دای، اَو رِگَر لاره وی، چون گو هِیرو دیس هِنگه شَهَره اورشلیمه دا بو. ^٨ هِیرو دیس وقته عیسی دیت، گلک کیف خوش بو، چون گو کِمژدا دِخاست وی بِنیت. بَهنده گورِیگی اَو دِشده گو راستا عیسی دا بیهیسته بو، هویدار بو هِنَد مُعْجَزَا ژه وی بِنیت. ^٩ ایجا گلک پیسیار عیسی گِرِن، بله عیسی چه جیواب نَدَا. ^{١٠} سَرکت کاهینا و ماموستایت توراته گو وِدره بون، گلک نُهَمَت له دِدان. ^{١١} هِیرو دیس و سِرِیازت وی ژی به حُرْمَتِیا عیسی گِرِن و پِکْنیه خو له گِرِن. پاشه جِلگْگه نقشین و رنگین گِرِن بَر ویدا و اَو زُوراندِن لاره پِیلائُس. ^{١٢} هَمَن وه زُره، هِیرو دیس و پِیلائُس بون دُست، چون گو پِشتا نَابینا واندا دُرْمِناتی هَبو.

^{١٣} پِیلائُسی گاز سَرکت کاهینا و مَزِنَت قومی و خلقی گِر ^{١٤} و گت وان: «و اَو مِرَو ب نُهَمَتا ره دَرخِستِنَا خلقی اینا لاره مین. مین لاره و اَو امتحان گِر و مین چه تقصیر وی مِروی دا راستا نُهَمَتَه و له ضِدّ وی نَدیت. ^{١٥} هِیرو دیس ژی هَ و سا،

چون گو او زوراندی لاره مَ. هَ وِسا گو اون دِبین، چه شُل نِگری گو لایقه مِرنه بیت. ^{۱۶} بهنده آزه شلاقا لِدَم و وی آزاد گم. ^{۱۷} هر عیدگه پَسخ دا، پِیلائسی دِبی زیندانیگ بُ وان آزاد گِریبا.

^{۱۸} بله آوان همویا گل یگودو دِگیرن هَوار: «أوی مِروی بَگَر و باراباسی بُ مَ آزاد گت!» ^{۱۹} باراباس بَر خاطره شَرشکه گوناو شَهری دا قومی بو و هَمزئی بَر خاطره مِرو گشتنه، زیندانه دا بو. ^{۲۰} پِیلائسی گو دِخاست عیسی آزاد گت، جازگه دیتِر گل وان قِس گِر. ^{۲۱} بله آوان هَ گِرِن هَوار و گتن: «خاچَو وَگ! أوی خاچَو وَگ!» ^{۲۲} پِیلائسی بُ جارا سیه گت وان: «بُچی؟ چه پِسیتیگ گری؟ مَن گو چه تقصیر بُ گشتِنای وی پیدا نِگر. بهنده آزه شلاقا لِدَم و وی آزاد گم.» ^{۲۳} بله آوان بَ دَنگا بَلند مِجد دِخاستِن گو عیسی خاچَو وَبیت. دومایِگه هَوار هَوارا وان نتیج دا. ^{۲۴} ایجا پِیلائسی حُکمه گو آوان دِخاست، دا. ^{۲۵} أوی او مِرو گو بَر خاطره شَرش گِرِن و مِرو گشتِنه زیندانه دا بو و جَماعتَه دِخاست او بَت آزاد گِرِن، آزاد گِر و عیسی تسلیمی وان گِر گو هَچی جورا هَز دِگن گل وی رِفتره بَگن.

خاچَو وَگِرنا عیسی

^{۲۶} وقته عیسی دِپِرِن، مِزوگ گو ناوه وی شَمعون و خلقه قیروانه بو گو ناو رُویه دا دِهات بُ شَهری، گِرتن و خاچ دانان سَر مِله وی و مَجبور گِرِن آوه پِشت سره عیسی دا بَیت. ^{۲۷} جَماعتگه عَظیم ژه خلقه و ژنگه گو سَر سینگه خو دِگتان و دِگیریان ژی، گتن دوو ویدا. ^{۲۸} عیسی رُوری و گت وان: «أی گِجِگت اورشلیمه، بُ مَن نِگیرِن؛ بَلگو بوخو و بُ زارویت خو بَگیرِن. ^{۲۹} بَزانِن گو او رُژ دیه بِن گو دیه بَژن: “خَنیگه حاله ژِنیگت گو زارویا نابِن، خَنیگه حاله زِگت گو چه جارا زارویا نَبون و مَمِگت گو چه جارا شیر نَدان!” ^{۳۰} وه ناوه دا، دیه بَژن چییایا: “سَر مَ زردا وِرِن!” و دیه بَژن گِرگا: “مَ بَپِچِرِن!” ^{۳۱} چون هَگو گل دارِگه تَر وِسا دِگن، گل دارِگه هِشک دیه چه بَگن؟»

^{۳۲} دو مِروه دی ژی گو هر دوگ جنایتکار بون، دِپِرِن گو گل ویدا بَگِرِن. ^{۳۳} وقته گَهَشَتِن آو جیه گو ناوه وی گلوخ بو، عیسی خاچَو وَگِرِن، او هر دو جنایتکار ژی خاچَو وَگِرِن، یگ وان آلیه وی یه راسته و یه دیتِر آلیه وی یه چَپه. ^{۳۴} عیسی گت: «أی بابو، وان بَبَخَش، چون گو نِزانِن چه دِگن.» هِنگه پِشگ هاوِتِن گو جَلگه وی نایبنا خودا لِگ وَگن. ^{۳۵} خلق راوِستا بون و دِبرخودانه و مَزِنَت قومی

ژی وی دِگنیاں و دِگتن: «مِرۆت دی نجات دا! هَگو مسیح و بِژارتیه خدا، بِلَا خو نجات دَت.»^{۳۶} سربازا ژی پَکنیه خو وی گِرِن. او نيزوکی وی دِبون، شَرابا تِرش بويي دِدانَ وی^{۳۷} و دِگتن: «هَگو تِ پاشايه يهوديايي خو نجات د.»^{۳۸} نويسارگ ژي هنديايي سره وی وِگره بون گو 'اَوَي پاشايه يهوديا.'^{۳۹} يک ژه وان دو جنایتکارا گو خاچَو وَبِيون، بِ دَوَگه پيس گت عیسی: «ما تِ مسیح نیني؟ مَ و خو نجات بَد!»^{۴۰} بَله اوه دی سَر وی گِر هَوَار و گت: «تِ خدا نآرسی؟ تِ ژي هَمَن بِن وه حُکمه دايي! حُکمه دانی مَ حَقه مَ، چون گو جَزایا اعماله مَ. بَله وی مِزوی چه شُلا خِراب نَگِری.»^{۴۱} پاشه گت: «آی عیسی، وقته تِ گَهشتی پادشاهیا خو، مِ ن ژي بِن بَراخو.»^{۴۲} عیسی گت وی: «بَراستی، آز دِبِزَم ت، ابرو گل مِدا ناو بَهشته دايي.»

مِرنا عیسی

^{۴۴} نيزوکی سَعَت دانزده نيورو بو گو تاريته توای او وِلات گِرت و حتا سَعَت سِبه پاش نيورو کِشا،^{۴۵} چون گو رُژه ايدي روناھی نِدا. وه ناوه دا، پَردا معبده ناوگه دا بو دو گر.^{۴۶} هَنگه عیسی بِ دَنگا بَلند گِر هَوَار: «آی بابو، رِحا خو تَسليمی ت دِگم.» او گت و رِج دا.^{۴۷} وقته گو سَرکه سربازا او دِشدا قَومی دیت، سِتايشا خدا گِر و گت: «او مِزَو هَراستی به گَنه بو.»^{۴۸} او جَماعتا گو بُ بَرخودانه خِر بِيون، وقته او دِشدا قَومی دیتن، وه حاليدا گو سَر سینگه خو دِگتان، ژه وِدره چُن.^{۴۹} بَله توای او مِزوه گو عیسی ناس دِگِرِن و او ژِنگه گو ژه خَریما جلیله دوو ویدا هاته بون، دورَو رَاوستا بون و دِبرخودانَ او دِشده گو دِقَومين.

چال گِرنا عیسی

^{۵۰} وِدره مِزَوگه يهودی هَبو گو ناوه وی يوسف بو. او خلقه شَهره رامه بو گو يگ له شَهره يهوديان. يوسف مِزَوگه قَنج و صالِح بو. و بِ وه حالی گو او اَندامگ شورايا يهوديا بو،^{۵۱} بَله گل تَصميم و عمله وان مخالف بو. و او هَويداره هاتنا پادشاهیا خدا بو.^{۵۲} او چو لاره پِیلائسی و جنازه عیسی خاست.^{۵۳} پاشه او رُردا اینا، ناو کِيفَنگه دا گو ژه گتانه باش بو بِچا و دانا ناو مَزارگه گو ژه بَری هَاتبو تَراشِن و حتا هَنگه چه گس نَدانا بون ناودا.^{۵۴} او رُژ، رُژا حاضِر بون بُ عَیده بو و گِم مابو رُژا شَنبیا مُقدسا يهوديا دَسْتبه بَگت.^{۵۵} ژِنگه گو ژه جلیله دوو عیسی دا هاته بون، دوو يوسفی دا چُن و جیه مَزاره وی و چاون

داناڊنا جنازه وى وڊره دا ڊيٽن. ^{٥٦} پاشه زُورينَ مال، رون و ڊشده ٻهن خوش
حاضرِ ڳرن و رُڙا سَنبِيه گوريگي آمره شريعتَه، ٻهنا خو وڊان.

٢٤

ساخ بونا عيسى

^١ له رُڙا ڊرگوتنا يڪمين رُڙا هفتيه، ڙنگا او ڊشده ٻهن خوش گو حاضرِ ڳره بون،
گل خودا راڳرن و چُن سر مزاره. ^٢ اوان ڊيٽن گو ٻره پشيا ڊره مزاره ڳرل بوى
رَخگه. ^٣ بله وقته چُن ناو مزاره، جنازه عيسى خاده پيدا نڪرن. ^٤ ڙنگ ڙه وه
ڊشده مابونَ خير گو نيشگادا دو مر ب چلگه روناھي رخ وان راوستان. ^٥ وه
حاليدا گو ڙنگ گلڪ ترسيا بون و سره خو ڳره بون بر خودا، اوان هر دو مرا گتن
وان: «اون بچي دوو مروه ساخ ناو مريادا ڊڳرن؟ ^٦ او اِر نين، بلگو ساخ بوى!
بينن بيراخو، وقته گو هشتا جليله دا بو، چه گت و، ^٧ گو گوره انسان ڊي
تسليمي دسٽه گنهڪارا بيت، خاچو وبيت و له رُڙا سيه ساخ بيت.» ^٨ هنگه ڙنگا
قسه عيسى اينان بيراخو، ^٩ و وقته ڙه مزاره زورين، او ڊشڊن همو ب وان يانزده
رسولا و ب اونه ڊيتر همويا گتن. ^{١٠} ڙنگه گو او ڊشڊن گتن رسولا، مريمه
مجدليه، يوانا، مريم داياگ يعقوب و ڙنگه گل واندا بون. ^{١١} بله رسولا قسا ڙنگا
جورونگ زانين و او باوار نڪرن. ^{١٢} بله، پطرس رابو و بزى ب آليه مزاره و خو
خار ڳر و برخودا ناودا، بله خنجي كيفنه چه ڊشڊ نڊيت. ايجا صفت گرتي ڙه او
ڊشدا گو قومي بو، زورى مال.

ريا عمائوسه دا

^{١٣} همَن وه ڙه، دو مرو ڙه وان ڊچن ب گندگه گو ناوه وى عمائوس بو، گو
نيزوڪي يانزده كيلومتريا اورشليمه بو. ^{١٤} اوان راستا تواوى وان ڊشده گو قومي
بون، گل يگودو قس ڊڳرن. ^{١٥} وه حاليدا گو گل يگودو قسدان و صحبت ڊڳرن،
عيسى بوخو، هات نيزوڪي وان و گل وان ره چو. ^{١٦} بله اوان عيسى ناس نڪرن
چون گو چاوه وان هاتيو ڳردان. ^{١٧} عيسى وان پيسيار ڳر: «او چه صحبت گو
اون گل يگودو ره دا ڊگن؟» او ترخت بون، گش راوستان. ^{١٨} پاشه يگ وان گو
ناوه وى گئوپاس بو، جيواب دا و گت وى: «ما ت ناو وان بيانیه گو هاتن
اورشليمه تنيا مروى گو ڙه او ڊشده وان رُڙان قومين به خبري؟» ^{١٩} عيسى
پيسيار ڳر: «کيشگ ڊشڊ؟» گتن: «او ڊشدا گو سره عيسايه ناصري دا هات.

او پیغمبرگ بو گو حضورا خدا و لاره توای خلقه، شُلتِ گلک مَزِن دِگِر و کلاما وی رُر قَاوَت بو،^{۲۰} و چاون سَرکَت کاهینا و سَرکه مَ او سِپاردِن گو محکومی مِرِنه بیت و او خاچَو وَگِرِن. ^{۲۱} بله آم هُویدار بون او هَمَن او بیت گو قِرَار قومه اسرائیله خَلاص گت. خنجی وین، ایرو رُژا سیه ی گو او دِشَدَن قَوْمِیَن. ^{۲۲} نَه اَوَن هَمو آلِبَگه، هِنَد ژِنگ گو ناو مَدان، آم هِلان خَبر. او ایرو سِیزو سَر مَزاره بون، ^{۲۳} و وقته جنازه وی پَیدا نِگِرِن، رُورِن و گُتِن گو هِنَد میلِبَاگَت هاتَن بَر چاوه وان گو گُتَن وان عیسی سَاخ. ^{۲۴} هِنَد مِرُوه گو گل مَدَا بون چُن سَر مَزاره هَمو دِشَد دوز وِسا گو ژِنگا گُته بون دیتِن. بله عیسی نَدیتِن. ^{۲۵} ایجا عیسی گُت وان: «آی مِرُوت به عاقل، آی اون اَوَنه گو وَ دِلگ هَی گو دِرَنگ قِسه پیغمبرَا باوار دِگت! ^{۲۶} ما نابی مسیح رَجرا وان دِشَدان بَکِشیت و پاشه بَگَهشیت شُکوه و جلالا خو؟» ^{۲۷} پاشه ژه نویساره موسی و توای پیغمبرَا دِستبه گِر و او دِشده گو راستا خودا ناو توای کِتِیتِ مُقدس دا هاتِبو گُتِن، بُ وان وَگِر.

^{۲۸} وقته گو نِزوکِی وه گُنده گو دِچُنه بون، عیسی وَران نیشان دا گو دِخازیت دورتر بَچیت. ^{۲۹} بله اَوان گلک اصرار گِرِن و گُتَن عیسی: «بِمِیَن لاره مَ، چون گو رُژ گِم مای بَچیت آوا و وانه دِبیت شَو.» ایجا عیسی چو رُر گو بِمِینت لاره وان. ^{۳۰} وقته گل وان سر سِرْفَگه رونشته بو، نان راگِر و شُکُر گِر، پاشه گِر گِر و دا وان. ^{۳۱} هَه وه ناوه دا، چاوه وان وَبو و عیسی ناس گِرِن. بله عیسی بَر چاوه وان بَزِر بو. ^{۳۲} اَوان گُتَن یگودو: «ت دیت وقته گو ره دا گل مَ قِس دِگِر و نویساره کِتِیتِ مُقدس بُ مَ وَ دِگِر، چاون دله مَ گرم بَبو؟» ^{۳۳} هَه وه دَمه او رابون و رُورِیَن اورشلیمه. وِدره او یانزده رَسول دیتِن گو گل هِنَد شاگِرده دیتِر خِر بَبون دُرَا یِگ، ^{۳۴} و دِگُتِن: «هَراسِتی عیسی خاده سَاخ بوی و خو نیشا شَمعوئی دای.» ^{۳۵} پاشه، اَوان هر دوگا ژِی گُتِن گوره دا چه قَوْمِی و چاون گاوا گِر گِرِن نانی عیسی ناس گِرِن.

عیسی خو نیشا شاگِردا دِدَت

^{۳۶} وقته شاگِردا راستا وان دِشَدان قِس دِگِرِن، عیسی بوخو ناو واندا راوِستا و گُت: «سِلاو سَر وَ بیت!» ^{۳۷} بله او بَزِدیان، گلک تِرسیان و فِکِر گِرِن رِحگه دِبینن. ^{۳۸} عیسی گُت وان: «بُچی اون وِسا پَرَشَن؟ بُچی شِگه دِبن بَر دله خو؟» ^{۳۹} بَرخودَن دِست و پِبه مَن. اَز هَه بوخو مَ! دِسته خو مَن بَدَن و پِبینن؛ چون گو رِحه گوشت و هِستِگ چِنِیَن، بله اون دِبینن گو مَن هَی!» ^{۴۰} عیسی اَو گُت و

دست و پيه خو نيشا وان دا. ^{٤١} وه حاليدا گو او كيف ببون و مابون حير و نديگارين وان ديشدان باوار گن، عيسي گت وان: «و چه ديشد ارب خارنه هي؟» ^{٤٢} آوان گرگه ماسيا قلاندي دان وي. ^{٤٣} عيسي او گرت و بر چاوه وان خار. ^{٤٤} پاشه گت وان: «آون همَن او قسن گو وقته از هشتا گل ودا بوم، من گت و؛ گو تواوي او ديشده راستا مدا ناو توراتا موسي و کتبت پيغمبرا و زبوره دا هاتي نويساندين، دپي بت جي.» ^{٤٥} پاشه، فکره وان وگر گو نويساره کتبت مقدس فام گن. ^{٤٦} و گت وان: «وسا هاتي نويساندين گو مسيح دپي زجره بکشيت و له رزا سيه ژه ناو مريادا رابيت، ^{٤٧} و همزي له ناوه ويدا توب و بخشينا گنها دپي ب تواوي ملتا بت و عظ گرن، دستبه گرنا وه شله زي، ژه اورشليمه ديه ببیت. ^{٤٨} اون شاهدت وان شلاتن. ^{٤٩} آزه عهدا بابه خو رگم سر و. بله اون وي شهري دا بمينن حتا هنگه گو او قدرتا گو ژه آسماني و بپچريت.»

چونا عيسي ب آسماني

^{٥٠} عيسي او برن دروي شهري حتا نيزوکاتيا گنده بيت عنيايه و دسته خو بلند گر، برکت دا وان؛ ^{٥١} و ه وه حاليدا گو برکت ددا وان ژه وان و ققطيا، او ب آسماني زلل هات برن. ^{٥٢} آوان او پرستش گرن و ب شاديگه عظيم زورين اورشليمه، ^{٥٣} و هميش معبده دا شکر و ستايشا خدا ديگرن.